1e Voortgangsrapportage
2026

07-05-2026

GEMEENTE ZEVENAAR

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave **2**

Algemeen **3**
Hoofdlijnen 4
Leeswijzer 8

Programma's **10**
0. Bestuur en ondersteuning 11
1. Veiligheid 20
2. Verkeer, vervoer en waterstaat 22
3. Economie 28
4. Onderwijs 32
5. Sport, cultuur en recreatie 36
6. Sociaal domein 42
7. Volksgezondheid en duurzaamheid 49
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 56

Financiën **60**
Algemeen 61
Overzicht financiële mutaties in de 1e voortgangsrapportage 62
Financieel meerjarenbeeld 75
Overzicht van baten en lasten 79
Monitor maatregelen financieel gezonde toekomst 80

Bijlagen **85**
Overzicht resultaten 86
Overzicht begrotingswijzigingen tot de 1e voortgangsrapportage 91
Overzicht mutaties op investeringen 97

ALGEMEEN

HOOFDLIJNEN

BESTUURLIJKE HOOFDLIJNEN

Met deze voortgangsrapportage informeren wij u over de belangrijkste bijstellingen en bijzonderheden in het lopende jaar 2026. Dit is de laatste voortgangsrapportage van het huidige college. In deze 1e VGR lichten wij uitsluitend de resultaten toe die afwijken van de planning; alleen de onderdelen met een oranje status worden beschreven. Resultaten die volgens planning verlopen (groen) blijven buiten beschouwing. Deze voortgangsrapportage biedt bovendien in principe geen ruimte voor structurele budgetwijzigingen of nieuw beleid. De integrale afweging vindt dit jaar plaats bij de meerjarenbegroting.

Tegelijkertijd zien we dat de druk op onze organisatie in 2026 verder toeneemt. De groei van gebiedsontwikkelingen leidt tot een grotere financieringsbehoefte en verhoogde risico's, onder andere door stijgende rente, stikstofbeperkingen en netcongestie. Binnen het sociaal domein blijft onzekerheid bestaan over toekomstige wetgeving en de haalbaarheid van geplande besparingen, ondanks de kansen die extra middelen bieden voor transformatie. Ook de internationale situatie – waaronder de aanhoudende oorlog in Oekraïne en het Midden-Oosten en de effecten daarvan op energieprijzen en kostenstijgingen – werkt door in onze financiële en organisatorische opgaven. Daarnaast vraagt de voorgenomen herindeling veel inzet en capaciteit, terwijl de krappe arbeidsmarkt en toenemende opgaven de organisatie verder belasten. Deze ontwikkelingen maken het noodzakelijk om scherp te blijven sturen op risico's, uitvoeringskracht en realistische planning.

Op financieel vlak blijft het beeld kwetsbaar. Landelijke ontwikkelingen – zoals stijgende kosten en achterblijvende rijksbijdragen – zetten het meerjarenperspectief verder onder druk. Hoewel de meerjarenbegroting 2026–2029 op dit moment nog structureel positieve saldi laat zien, is dit afhankelijk van het realiseren van maatregelen uit de Financieel Gezonde Toekomst, van onzekerheden in rijksbeleid (zoals de hervormingsagenda jeugd en besluiten van het nieuwe kabinet) en van de financiële effecten van de voorgenomen herindeling. Ook het risico rondom indexatie blijft groot en vormt een structureel aandachtspunt.
In januari 2026 hebben de gemeenteraden van Westervoort, Duiven, Doesburg en Zevenaar een principebesluit genomen om verder te werken aan de vorming van één Liemerse gemeente per 1 januari 2029. Daarmee is de verkenningsfase afgerond en is de ontwerpfase gestart. De vier raden hebben gezamenlijke uitgangspunten vastgesteld, zoals het versterken van lokale gemeenschappen, een toegankelijk bestuur, een solide financiële basis en een groene en toekomstgerichte leefomgeving. Op basis hiervan wordt gewerkt aan een herindelingsontwerp dat eind 2026 aan de raden wordt voorgelegd.

Daarbij bevinden we ons in een periode van politieke veranderingen. De gemeenteraadsverkiezingen en het daarop volgende nieuwe coalitieakkoord kunnen de koers voor de komende jaren opnieuw bepalen. De gemaakte keuzes kunnen invloed hebben op beleidsprioriteiten, tempo en uitvoering. Daarom blijven we alert op zowel de huidige risico's als de gevolgen van nieuwe bestuurlijke afspraken. Waar mogelijk blijven we doelen realiseren, maar we houden rekening met noodzakelijke bijstellingen in lijn met het nieuwe coalitieakkoord. Zo zorgen we ervoor dat we wendbaar blijven en goed kunnen inspelen op wat de komende bestuursperiode van ons vraagt.

In 2026 maken wij geen kadernota op. U ontvangt een kaderbrief met daarin de laatste (financiële) stand van zaken ter informatie. Bij de meerjarenbegroting 2027 – 2030 vindt de integrale afweging plaats.

FINANCIËLE HOOFDLIJNEN

Inleiding

In dit hoofdstuk geven wij u op hoofdlijnen inzicht in het verloop van de begroting en de actuele financiële ontwikkelingen. In het hoofdstuk Financiën vindt u in het "Overzicht financiële mutaties in de 1e voortgangsrapportage" alle financiële mutaties met een specificatie van de financiële effecten van deze 1e voortgangsrapportage. De financiële mutaties > € 100.000 lichten wij daar toe. Op basis van de financiële verordening 2025 lichten wij mutaties < € 100.000 niet toe.

Exploitatie (bedragen x€ 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Meerjarenbegroting 2026-2029	44	185	-887	1.345
Tot 1e voortgangsrapportage	77	-272	-195	-195
Saldo tot de 1e voortgangsrapportage	**121**	**-87**	**-1.082**	**1.150**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	1.824	83	-122	-217
2. Actualisatie bestaand beleid	-111	26	420	531
5. Mutaties < € 100.000	-677	-138	-47	-47
Totaal 1e voortgangsrapportage	**1.036**	**-29**	**251**	**267**
Begrotingssaldo na de 1e voortgangsrapportage	**1.157**	**-116**	**-831**	**1.417**

Toelichting financieel meerjarenbeeld

Het saldo in de primitieve begroting 2026 was € 44.000 positief. Sinds het vaststellen van de begroting hebben begrotingswijzigingen geleid tot mutaties van € 77.000 voordelig. De voorgestelde bijstellingen in deze voortgangsrapportage voor het jaar 2026 komen uit op een voordeel van € 1.036.000. De grootste bijstellingen zijn als volgt. De circulaires van de algemene uitkering hebben een positief effect van € 1,9 miljoen. De doorberekening van overhead naar grondexploitaties heeft een structureel voordelig resultaat op de begroting van € 1 miljoen. Daarnaast vragen wij incidenteel een verhoging van het budget voor ziekteverzuim (€ 0,7 miljoen). Verder worden we geconfronteerd met een structurele ophoging van het budget voor de bestekken van groenonderhoud.

Het totaal van de mutaties leidt tot een geactualiseerd begrotingssaldo voor 2026 van € 1.157.000 positief. Een aantal mutaties werkt structureel door waarmee het begrotingssaldo in 2027 en 2028 negatief blijft. In het laatste jaar 2029 zien we weer een positief saldo, met name omdat de primitieve begroting in het laatste jaar reeds een positief resultaat liet zien.

Het traject Financieel gezonde toekomst heeft geresulteerd in maatregelen die leidden tot een structureel sluitende begroting. In de meerjarenbegroting 2026-2029 is het pakket aan bezuinigingsmaatregelen verwerkt zoals door u besloten. In deze voortgangsrapportage monitoren we de voortgang en realisatie. Van het totaalbedrag van € 3.099.900 aan besparingen is in het eerste jaar reeds € 1.652.900 gerealiseerd.

Mutaties met een financieel effect van € 250.000 of meer:

Hieronder vindt u een tabel waarin de mutaties met een budgettair effect op de begroting van meer dan € 250.000 worden gepresenteerd. Daarna worden deze mutaties toegelicht.

Bedragen x € 1.000

Mutatie omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Overzicht van de mutaties >= € 250.000				
1. Autonome ontwikkelingen	1.814	206	47	-47
Algemene uitkering - Septembercirculaire 2025	1.814 V	206 V	47 V	-47 N
2. Actualisatie bestaand beleid	55	369	369	369
Actualisatie budgetten groenbestekken	-246 N	-631 N	-631 N	-631 N
Budgetmutatie doorbelasting overhead	1.000 V	1.000 V	1.000 V	1.000 V
Budgetmutatie Inhuur derden wegens ziekte en zwangerschap	-700 N	0 V	0 V	0 V

(V = Voordeel; N = Nadeel)

Toelichting bij de mutaties met een financieel effect van € 250.000 of meer:

1. Autonome ontwikkelingen

Algemene uitkering - Septembercirculaire 2025
Eind september informeerden wij u in RIB Septembercirculaire gemeentefonds 2025 over de gevolgen voor de gemeente Zevenaar. De belangrijkste mutaties zijn de compensatie voor de loon- en prijsontwikkeling, verlaagde ramingen door het Rijk van de groei van de bevolking en economie, de decentralisatie-uitkering Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE) en het toevoegen van het begrotingsjaar 2030. Per saldo een verhoging van de inkomsten in 2026 met € 1.814.000, in 2027 met € 206.000, in 2028 met € 47.000. In 2029 per saldo een verlaging van de inkomsten met € 47.000.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie budgetten groenbestekken
In de periode 2022/2023 is het groenbestek aanbesteed en het budget gebaseerd op de aanneemsom. Voor 2025 en 2026 heeft een verlenging van de overeenkomst plaatsgevonden met de mogelijkheid voor de aannemer om te indexeren. Deze indexering is een gevolg van kostenstijgingen in materiaal, lonen, brandstof, personeelsschaarste en areaaluitbreiding. Op basis hiervan is voor 2026 een aanvullend budget nodig inclusief aanvullende inhuur derden in het groeiseizoen om de door de raad vastgestelde beeldkwaliteit te realiseren. In 2026 moet opnieuw Europees aanbesteed worden en kan besluitvorming niet wachten tot de begroting, waarbij rekening houdend met een sterk veranderende markt, de verwachting is dat de kosten in 2027 en daarna, minimaal 30% structureel zullen toenemen.

Budgetmutatie doorbelasting overhead
Continuïteit van de activiteiten van de gemeente is belangrijk. De afgelopen jaren zijn de activiteiten rondom de gebiedsontwikkeling aanzienlijk toegenomen, waarbij veelal gebruik werd gemaakt van inhuur. Om de continuïteit te waarborgen en de afhankelijkheid van inhuur te beperken zetten wij in op vaste formatie. In het verlengde van deze keuze en de toename van de activiteiten hebben wij ook gekeken naar een juiste toerekening van kosten aan de gebiedsontwikkelingen. Op basis hiervan hebben wij geconcludeerd dat een groter deel van de overhead (in lijn met de financiële verordening) aan de gebiedsontwikkeling kan en moet worden toegerekend. Hierdoor ontstaat een structureel voordeel op het begrotingssaldo, maar zullen de incidentele resultaten op de gebiedsontwikkeling lager worden. We ramen een voordeel van € 1.000.000 structureel vanaf 2026.

Budgetmutatie Inhuur derden wegens ziekte en zwangerschap
Voor de continuïteit van de dienstverlening en het uitvoeren van onze opgaven is vervanging bij ziekte en verlof noodzakelijk. Het huidige budget voor inhuur ter vervanging wegens ziekte is hiervoor ontoereikend. Het ziekteverzuim is met 9,63% relatief hoog maar volgt daarbij wel de landelijke trend binnen gemeenten. Hoewel sprake is van een lichte verbetering, is een groot deel van het verzuim – met name langdurig en niet werkgerelateerd – beperkt beïnvloedbaar en vraagt dit vrijwel altijd om vervanging. Daarnaast vergroot de huidige personeelsopbouw de vervangingsbehoefte. Binnen zeven jaar stroomt circa 30% van de medewerkers uit (vergrijzing), terwijl verjonging leidt tot meer zwangerschaps- en ouderschapsverlof. Over geheel 2026 bezien verwachten wij een overschrijding van € 700.000. Bij de integrale afweging van de meerjarenbegroting in dit najaar komen wij met een voorstel tot structurele verhoging van het budget.

LEESWIJZER

Inleiding
Wij hebben deze voortgangsrapportage opgebouwd volgens de inrichting van de meerjarenbegroting 2026-2029. De peildatum van de rapportage is 1 april 2026.

Bij de programmaonderdelen zijn vaste, bij iedere P&C document terugkerende teksten weergegeven met een grijze achtergrond. Met deze achtergrond in de programma's van de P&C-documenten willen wij het onderscheid aangeven tussen vaste, ongewijzigde teksten en nieuwe, gewijzigde teksten.

Naast de papieren versie wordt deze voortgangsrapportage ook digitaal gepubliceerd. Door de mogelijkheden van het internet kunnen wij meer informatie op een eenvoudigere manier beschikbaar stellen. Via de menustructuur kiest u welke informatie u tot u neemt en hoeft u niet eerst het boekwerk door te bladeren. De opbouw van de (online) voortgangsrapportage is als volgt:

- Algemeen

Allereerst krijgt treft u de bestuurlijke en financiële hoofdlijnen aan. Hier staan de belangrijkste bestuurlijke, beleidsmatige en financiële ontwikkelingen.

- Programma's

Bij de programma's komen de 3 W-vragen terug: Wat willen we? Wat doen we? en Wat kost het?
Op programmaniveau hebben wij ook de vastgestelde beleidskaders opgenomen. U kunt deze via de digitale voortgangsrapportage direct openen. Daarmee hebt u per programma het meest relevante vastgestelde beleid direct beschikbaar.

Het onderdeel 'Wat doen we?' beginnen we met een totaaloverzicht van de resultaten binnen dit programma. Achter de resultaat presenteren wij de stand van zaken met een kleur. Op basis hiervan kunt u in één oogopslag zien wat de stand van zaken is van de betreffende activiteit. De kleuren betekenen het volgende:

Lichtgrijs	Met dit resultaat is nog niet gestart, dit past binnen de vastgestelde planning.
Groen	Dit resultaat loopt op schema binnen de gestelde kaders (beleidsdoel, tijdsplanning en financieel). De groene activiteiten worden niet toegelicht met een stand van zaken.
Oranje	Dit resultaat dreigt óf qua beleidsdoel óf qua tijdsplanning óf financieel uit de pas te gaan lopen, bijsturing is noodzakelijk.
Rood	Dit resultaat loopt uit de pas, dit geldt voor 1 of meer indicatoren (beleidsdoel, tijdsplanning en financieel). Corrigerende maatregelen zijn noodzakelijk.
Donkergrijs	Dit resultaat is behaald en wij stellen voor deze af te sluiten.

In de voortgangsrapportage staan resultaten met een eindjaar die al verlopen is. Bij de jaarstukken is voorgesteld om bij deze resultaten het jaar van realisatie op te schuiven. Deze mutaties zijn nog niet verwerkt in deze voortgangsrapportage omdat de besluitvorming van de jaarstukken nog plaats moet vinden op het moment van opstellen van dit document.

- Financiën

Voor een overzicht van alle financiële mutaties verwijzen wij naar het overzicht 'financiële mutaties in de 1e voortgangsrapportage'. Dit overzicht geeft een totaalbeeld van alle financiële mutaties > € 100.000 inclusief de toelichting. De toelichting op de financiële mutaties is een toelichting op gesaldeerde (netto) bedragen, dat

wil zeggen de baten en lasten samengeteld. Dit geldt voor de toelichting in de programma's en bij het overzicht "financiële mutaties" achterin deze rapportage. Op basis van de financiële verordening 2026 lichten wij financiële mutaties < € 100.000 niet toe.

Vanwege afronding op € 1.000 kunnen afrondingsverschillen ontstaan in de (sub)totalen van financiële tabellen.

PROGRAMMA'S

0. BESTUUR EN ONDERSTEUNING

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden bestuur, gemeentelijke organisatie, dienstverlening en belastingen.

Ontwikkelingen

Herindeling

In januari 2026 nam onze gemeenteraad het principebesluit om verder te werken aan de vorming van één Liemerse gemeente per 1 januari 2029. In dezelfde periode stemden ook de raden van Duiven, Westervoort en Doesburg hiermee in. Het besluit markeerde het einde van de verkenningsfase en het startpunt voor het gezamenlijk ontwerpen van de nieuwe gemeente. De gemeenteraden stelden daarbij gezamenlijke uitgangspunten vast, waaronder: sterke lokale gemeenschappen, een betrokken en toegankelijk bestuur, een financieel robuuste basis, een evenwichtige leefomgeving, mensgerichte zorg en voorzieningen, een groene en toekomstgerichte regio en een zorgvuldig gezamenlijk proces. Met deze kaders is de ontwerpfase gestart. In deze fase wordt gewerkt aan een herindelingsontwerp dat eind 2026 aan de raden wordt voorgelegd. Dit ontwerp beschrijft onder meer hoe dorpen en wijken hun identiteit behouden, hoe de dienstverlening wordt ingericht en wat de herindeling betekent voor organisatie, personeel, gebouwen en middelen.

Vitaal Openbaar bestuur

Van de provincie is een bijdrage ontvangen van € 192.000 in het kader van de subsidieregeling Vitaal openbaar bestuur. De subsidie is voornamelijk bestemd voor de voorgenomen herindelingsprocedure. Deze subsidie wordt gebruikt om de werkzaamheden van Zevenaar voortvloeiend uit het herindelingsproces te bekostigen zodat wij de interne organisatie kunnen laten aansluiten op de behoefte van de gezamenlijke projectorganisatie. Een ander deel van de subsidie is bestemd voor het programma Organisatie in Ontwikkeling om de eerder doorgevoerde structuurwijziging, waarvoor ook subsidie van de provincie is ontvangen, werkend te maken voor Zevenaar of de eventueel nieuw te vormen gemeente.

Gemeenteraadsverkiezingen / vorming nieuw college

Na de gemeenteraadsverkiezingen vonden de eerste verkennende gesprekken met de lijsttrekkers plaats. In deze gesprekken werden gezamenlijke thema's en mogelijke samenwerkingsrichtingen geïnventariseerd. Op basis daarvan zijn de vervolg stappen gezet om te komen tot een coalitieakkoord.

Organisatie In Ontwikkeling

In 2025 is de organisatie-inrichting afgerond. Vanaf dit jaar richt de organisatie in ontwikkeling zich op het nog beter werkend maken van de nieuwe structuur.
Daarbij besteden we nadrukkelijk aandacht aan de manier waarop we projectmatig werken en samenwerken. Zowel binnen als buiten de organisatie. Daarmee leggen we een stevige basis voor de langere termijn: een robuuste en wendbare organisatie met professionals die klaar is voor de toekomst, ook in het licht van de mogelijke gemeentelijke herindeling.

Juridische procedures

In 2025 hebben wij aangegeven dat op 11 juni 2025 de zittingen gepland stonden bij de Raad van State over procedures die verband houden met de raadsenquête. De zittingen hebben weliswaar plaatsgevonden, maar de uitspraken worden op zijn vroegst in mei 2026 verwacht.

Monitoring inhuurvolume

De externe inhuur is vooral als gevolg van inhuur op projecten en vacatures in de reguliere formatie hoger dan ons streefcijfer. In de huidige krappe arbeidsmarkt blijft het een uitdaging om personeel aan te trekken. Om het werk en de opdrachten toch gedaan te krijgen, zijn we genoodzaakt externe inhuur in te zetten. Kijkend naar de totale uitgaven is in 2025 vergeleken met 2024 minder uitgegeven aan inhuur derden. Het percentage inhuur is gedaald van 34% in 2024 naar 26% in 2025. De totale inhuur was in 2024 nog € 11.501.000, in 2025 verantwoorden wij een totaal inhuurvolume van € 9.898.000. De inhuur is inclusief inhuur ten laste van projecten, grondexploitaties, investeringen en inclusief inhuur wegens ziekte. We blijven actief sturen op een verdere verlaging van het inhuurvolume. Daar waar taken structureel van aard zijn, gaan we

formatieplaatsen creëren, bijvoorbeeld bij gebiedsontwikkeling. Toch kunnen externe factoren de vraag naar inhuur onverhoopt weer opdrijven.

Digitalisering
De organisatie zet verdere stappen richting een datagedreven werken en toekomstbestendige informatievoorziening. De inzet op AI, de doorontwikkeling van de (door de VNG-omarmde) informatiekundige visie Common Ground en de digitalisering van processen versterken de basis voor efficiëntere uitvoering en betere dienstverlening. Ook de samenwerking tussen vakteams en informatievoorziening ontwikkelt zich positief, mede dankzij de komst van de informatiemanagers.
Parallel hieraan is vanuit onze Regionale ICT-dienst de Liemers (RID) gestart met het herijken van de I&A-visie en strategie. Dit moet zorgen voor een duidelijke koersbepaling en een betere aansluiting van digitale initiatieven op organisatiedoelen. Daarnaast wordt gewerkt aan het moderniseren van de basis ICT infrastructuur om stabiliteit, veiligheid en schaalbaarheid structureel te verbeteren. De komende periode ligt de focus op het verder professionaliseren van datagedreven werken, het versterken van de keten rond informatiebeheer en het concretiseren van de vernieuwde strategische richting binnen het I&A-landschap.Denk hierbij aan de ontwikkeling richting een souvereine cloud.
De Visie op Dienstverlening Samen Sterker (2024–2028) sluit hierop aan. Dienstverlening omvat alle vormen van contact met inwoners, bedrijven en instellingen en verloopt via één ingang: het Klant Contact Centrum (KCC), dat alle kanalen bedient: digitaal, telefonisch, fysiek en via social media. Uitgangspunt is: digitaal waar het kan, persoonlijk waar nodig. Door snelle ontwikkelingen in digitalisering en AI positioneren we ons als slimme volger en investeren we continu in meten, weten en verbeteren. Het is essentieel om onze dienstverlening (digitaal) verder te laten groeien. Bij de meerjarenbegroting 2027-2030 komen wij met een voorstel en budgetaanvraag.

Beleidskaders
- Visie op dienstverlening 2024-2028
- Inkoopbeleid 2025
- Collegeprogramma 2022-2026 (2022)
- Financiële verordening gemeente Zevenaar 2026 (artikel 212 Gemeentewet)
- Verordening controle financieel beheer en organisatie (artikel 213 Gemeentewet) 2023
- Nota Verbonden partijen
- Nota reserves en voorzieningen 2018
- Nota activerings- en afschrijvingsbeleid 2024
- Beleidsnota risicomanagement en weerstandsvermogen 2023
- Nota garantiebeleid 2023
- Normen- en toetsingskader 2023
- Verordening Rekenkamer 2023
- Verordening op de raadscommissies (3e wijziging, 2023)
- Datastrategie 2023-2025
- I&A-visie en -strategie 2023-2025 "Beter samen"

WAT WILLEN WE?

o. Bestuur en ondersteuning

Wij stellen in ons handelen goede dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties centraal. We willen meer gebruik maken van digitalisering om dienstverlening te verbeteren en zetten daarbij ook in op het versimpelen en digitaal toegankelijk maken van onze dienstverlening. We nemen onze inwoners serieus en betrekken hen actief bij het maken van ons beleid en de uitvoering.
Door vanuit respect, gelijkwaardigheid en transparantie te denken en te doen, zorgen we voor een goede basis voor de organisatie van morgen. We werken daarom ook aan strategisch personeelsbeleid.
De financiën van onze gemeente zijn op orde en dat willen we zo houden.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2025	Status 1e VGR
0.1.2 Wij breiden onze online dienstverlening uit	2022-2026		
0.1.3 Wij communiceren in begrijpelijke taal	2022e.v.		
0.1.4 Wij maken onze processen klantgerichter	2024-2026		
0.2.1 Wij coördineren participatie	2023-2025		
0.3.1 Wij werken aan verbetering van de (organisatie)cultuur	Doorlopend		
0.4.1 Wij verbeteren onze interne beheersing	Doorlopend		
0.4.2 Wij herijken het inkoopbeleid en positioneren de inkoopfunctie	2023-2025		
0.4.3 Wij groeien verder als aantrekkelijke werkgever	2022-2026		
0.4.4 Wij voeren een strategisch personeelsbeleid	2023-2024		
0.4.6 Wij verbeteren onze datahuishouding en datagedreven werken in Zevenaar	2022-2026		
0.4.9 Wij voeren de Wet open overheid (Woo) uit	2022-2027		
0.4.10 Wij herijken het Integraal Accommodatiebeleid 2020-2040	2025-2026		
0.5.1 Wij voeren de planning- en controlcyclus uit	2022-2026		

0.1 Verbeteren van de dienstverlening aan inwoners, bedrijven en instellingen

0.1.3 Wij communiceren in begrijpelijke taal — 2022-e.v.

Dat alle inwoners onze brieven, e-mails en de informatie op onze websites kunnen begrijpen vinden wij belangrijk. Documenten die online gedeeld worden zijn begrijpelijk geschreven. We trainen medewerkers hierin wanneer ze in dienst komen. We zorgen ervoor dat iedereen, ook bezoekers met een beperking, onze websites goed kunnen gebruiken omdat deze voldoen aan de meest recente richtlijnen voor digitale toegankelijkheid.

	Status 2025	Status 1e VGR
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

Door prioritering van taken in primaire processen zoals organisatieontwikkeling, herindeling en wijziging landelijke taken geven we op dit moment anders dan gepland organisatiebreed invulling aan dit onderwerp. Het onderwerp communiceren in begrijpelijke taal zetten we in bij geplande procesverbeteringen binnen de organisatie. Maar we zetten dit ook in naar aanleiding van ontvangen feedback uit inwonerstevredenheidsonderzoek en feedback die inwoners ons geven per telefoon, mail of het contactformulier bij het KCC. Op deze manier blijven we stappen zetten in het beter en begrijpelijker communiceren. Niet organisatiebreed, maar proces – en inhoudelijk gericht.

Voorstel raad

Het onderwerp communiceren in begrijpelijke taal zetten we in bij geplande procesverbeteringen binnen de organisatie. Bij onboarding van nieuwe medewerkers wordt in 2026 het volgen van de training 'extreem helder schrijven' vast onderdeel van de te volgen leerlijn.

0.4 Verbeteren van de bedrijfsvoering (betere sturing en beheersing van processen) als ondersteuning aan het realiseren van taken en doelen van de gemeente

0.4.4 Wij voeren een strategisch personeelsbeleid 2023-2024

Het uitgangspunt hierbij is dat er aansluiting is op de visie en missie van de organisatie. Het doel van het strategisch personeelsbeleid is om ondersteunend te zijn aan het realiseren van doelstellingen (beleidsmatig en organisatorisch) door adequate inzet van personeel en organisatie. Het stapsgewijs toewerken naar een vernieuwd strategisch personeelsbeleid stelt ons in staat om in te spelen op veranderingen in de toekomst. Na de herindeling in 2018 zijn we vooral bezig geweest met consolideren en de basis van de organisatie op orde brengen. We willen nu meer gaan kijken naar veranderingen in de samenleving, maatschappelijke opgaven, nieuwe taken en de arbeidsmarkt. We brengen op basis daarvan kansen en uitdagingen in beeld.

Door dit anticiperend inzicht kunnen we tijdig interventies in gang zetten om de organisatie wendbaar te houden. Bijvoorbeeld door:

- Arbeidsmarktcommunicatie.
- Doorontwikkeling van de Zevenaar Academie.
- Beleid voor duurzame inzetbaarheid.
- Verhogen van digitale vaardigheden.
- Datagedreven werken.
- Digitalisering, automatisering en robotisering.
- Aanpassing van arbeidsvoorwaarden.
- Aansluiting beschikbare formatie t.o.v. uitvoeringsvraag borgen (m.n. binnen fysiek en sociaal domein).

Een onderdeel van het strategisch personeelsbeleid is het opmaken van een strategische personeelsplanning. Op basis van de opgedane inzichten inventariseren we welke competenties noodzakelijk zijn om de doelstellingen en ambities van bestuur en organisatie te realiseren. We brengen kwantitatief en kwalitatief in beeld wat de huidige situatie is en waar we naar toe willen groeien. Wij houden daarbij rekening met de te verwachten competenties als gevolg van de ambities zoals deze in het coalitieakkoord zijn opgenomen. Wij sturen op het (verplicht) ontwikkelen en bijhouden van (dienstverlenings)competenties, schriftelijke en mondelinge communicatie en vakinhoudelijke kennis en competenties.

	Status 2025	**Status 1e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

Wij gaan het strategisch personeelsbeleid verder ontwikkelen om onze organisatie ook in de toekomst wendbaar en goed toegerust te houden. De krapte op de arbeidsmarkt en veranderingen in het werk vragen om een gerichte en toekomstbestendige aanpak.
Daarbij ligt de focus op strategische personeelsplanning (SPP), inclusief een vlootschouw, en op de verdere ontwikkeling van het ziekteverzuimbeleid, leren & ontwikkelen en aantrekkelijk werkgeverschap. Met deze inzet willen wij beter inzicht krijgen in onze personele opgaven, tijdig inspelen op ontwikkelingen in capaciteit en inzetbaarheid en onze positie op de arbeidsmarkt versterken.
Met deze samenhangende aanpak sturen wij gericht op de duurzame inzetbaarheid en ontwikkeling van medewerkers en op een toekomstbestendige organisatie.

Voorstel raad
In 2026 brengen we meer focus en prioriteit aan in de uitvoering. We werken de belangrijkste onderdelen van het strategisch personeelsbeleid gericht uit, maken duidelijke keuzes in planning en capaciteit en sturen strakker op voortgang en resultaten. Daarbij zetten we in op strategische personeelsplanning, ziekteverzuimbeleid, leren & ontwikkelen en aantrekkelijk werkgeverschap.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
BATEN				
Meerjarenbegroting 2026-2029	127.543	127.984	124.835	126.351
Tot de 1e voortgangsrapportage	84	-4	-4	-4
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	**127.627**	**127.981**	**124.831**	**126.347**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	**1.946**	**253**	**48**	**-47**
Algemene uitkering - Decembercirculaire 2025	132	47	1	0
Algemene uitkering - Septembercirculaire 2025	1.814	206	47	-47
2. Actualisatie bestaand beleid	**427**	**0**	**0**	**0**
Actualisatie investeringen vastgoed	235	0	0	0
Bijdrage provincie subsidieregeling Vitaal openbaar bestuur	192	0	0	0
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	**2.373**	**253**	**48**	**-47**
Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	**130.000**	128.234	**124.879**	**126.300**
LASTEN				
Meerjarenbegroting 2026-2029	28.140	27.938	26.688	26.744
Tot de 1e voortgangsrapportage	251	-24	-24	-24
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	**28.390**	**27.914**	**26.665**	**26.720**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	**0**	**0**	**0**	**0**
Algemene uitkering - Decembercirculaire 2025	0	0	0	0
Algemene uitkering - Septembercirculaire 2025	0	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	**78**	**-1.001**	**-978**	**-978**
Actualisatie investering raadzaal inrichting en installaties	0	0	23	23
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-58	0	0	0
Actualisatie investeringen vastgoed	246	0	0	0
Actualisatie investeringsbudget voertuig boa's	-3	-1	-1	-1
Bijdrage provincie subsidieregeling Vitaal openbaar bestuur	192	0	0	0
Budgetmutatie doorbelasting overhead	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Budgetmutatie formatie uitvoering Wet inburgering	0	0	0	0
Budgetmutatie Inhuur derden wegens ziekte en zwangerschap	700	0	0	0

5. Mutaties < € 100.000	**123**	**-22**	**-92**	**-92**
Actualisatie budget SKJ registratie	25	25	25	25
Budgetmutatie overwerk Openbare werken	-65	-65	-65	-65
Budgetmutatie pensioenen voormalig wethouders	0	0	-70	-70
Budgetmutatie professionaliseringslag Inkoop	0	0	0	0
Budgetmutatie vastgoed	18	18	18	18
Eerder beschikbaar gesteld budget Organisatie in Ontwikkeling	60	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget personeelsinformatiesysteem	60	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget uitbreiden online dienstverlening	25	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	**201**	**-1.023**	**-1.070**	**-1.070**
Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	**28.591**	**26.891**	**25.594**	**25.649**
Saldo van baten en lasten	**101.409**	**101.343**	**99.285**	**100.651**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen				
Meerjarenbegroting 2026-2029	2.830	410	236	236
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	2.167	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	**4.997**	**410**	**236**	**236**
Toevoegingen				
Meerjarenbegroting 2026-2029	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	-1.944	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	**-1.944**	**0**	**0**	**0**
Totaal reserve mutaties	**3.053**	**410**	**236**	**236**
Gerealiseerd resultaat	**104.461**	**101.753**	**99.521**	**100.887**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1. Autonome ontwikkelingen				
Algemene uitkering - Decembercirculaire 2025	**132**	**47**	**1**	**0**

In januari 2026 informeerden wij u in RIB Decembercirculaire gemeentefonds 2025 over de gevolgen voor de gemeente Zevenaar. De belangrijkste mutaties zijn een aantal taakmutaties, de aanpassing van een aantal maatstaven met hoeveelheidsverschillen tot gevolg en een aanpassing van de uitkeringsfactor. Per saldo een stijging van de inkomsten in 2026 met € 132.000, in 2027 met € 47.000 en in 2028 met € 1.000.

Algemene uitkering - Septembercirculaire 2025	**1.814**	**206**	**47**	**-47**

Eind september informeerden wij u in RIB Septembercirculaire gemeentefonds 2025 over de gevolgen voor de gemeente Zevenaar. De belangrijkste mutaties zijn:
*De compensatie voor de loon- en prijsontwikkeling vanaf 2026 is verlaagd met € 222.000. De meest recente gegevens laten zien dat de verwachte inflatie 2026 0,2% lager uitvalt dan in het voorjaar 2025 werd verwacht. De lagere inflatieverwachting werkt door in de cijfers voor 2026 en volgende jaren. Bij het verwerken van de meicirculaire 2026 wordt het definitieve effect van de inflatie 2026 verwerkt;
*Het Rijk heeft haar ramingen van de groei van de bevolking en economie verlaagd. Hierdoor komen hiervoor minder middelen beschikbaar. Dit is vanaf 2027 een lager bedrag van € 74.000 oplopend naar € 366.000 in 2030.
*De hoeveelheidsverschillen als gevolg van aanpassingen van een aantal maatstaven geven een structureel nadeel vanaf 2026 van circa € 300.000 per jaar;
*Taakmutaties waarvan de grootste de decentralisatie-uitkering Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE) is. Dit is ter vervanging van de SpUK CDOKE. Een bedrag van € 1.450.000;
*Tenslotte is ook het begrotingsjaar 2030 toegevoegd aan de berekening van de algemene uitkering. Dit heeft een positief effect in 2030 van € 1.551.000.

Per saldo een verhoging van de inkomsten in 2026 met € 1.814.000, in 2027 met € 206.000, in 2028 met € 47.000. In 2029 per saldo een verlaging van de inkomsten met € 47.000.

2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie investering raadzaal inrichting en installaties	**0**	**0**	**-23**	**-23**

Voor de vervanging van de apparatuur en audiovisuele middelen in de raadzaal is in 2023 voor het jaar 2025 een bedrag van € 100.000 beschikbaar gesteld. Het gaat om hardware (zoals camera's, microfoons en beeldschermen), software(licenties) en alle achterliggende technologie. Voor vervanging en modernisering is een Europese aanbesteding nodig. Dit traject is complex vanwege de technische integratie en de organisatorische impact. Daarnaast zijn de kosten voor audiovisuele hardware de afgelopen jaren flink gestegen door onder andere wereldwijde tekorten aan componenten, handelstarieven en inflatie in de technologiesector. De jaarlasten van de camera's waren niet eerder in de begroting opgenomen. Om dit traject zorgvuldig, maatschappelijk verantwoord en tijdig te kunnen uitvoeren, is aanvullende investering van € 230.000 noodzakelijk. Het gaat hierbij om de kosten voor een schaalbare oplossing van hardware, technische installatiewerkzaamheden, advieskosten van de aanbesteding, en de kosten voor de uiteindelijke implementatie van het traject. Deze investering verwachten we in de loop van 2026 te doen en ronden we in 2027 af. We vragen uw raad de investering in 2026 te verhogen met € 230.000. De extra kapitaallasten van jaarlijks € 23.000 doen zich vanaf 2028 voor.

Actualisatie investeringen bedrijfswagens	**58**	**0**	**0**	**0**

We hebben de bedrijfswagens gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een aantal investeringsbudgetten worden de kapitaallasten in 2026 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2026 in programma 0 van: € 58.000, programma 2: € 22.000 en programma 5: € 6.000.

Actualisatie investeringen vastgoed	**-11**	**0**	**0**	**0**

We hebben de gerelateerde investeringsbudgetten van vastgoed nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een investeringsbudget worden de kapitaallasten in 2026 gecorrigeerd. Dit betreft de verduurzaming van het Musiater. Het grootste deel van de verduurzaming is uitgevoerd. Enkel resteert het aanbrengen van de zonnepanelen. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2026 van € 43.000.
Daarnaast is bij de 2e voortgangsrapportage 2025 de geplande verkoopopbrengst van een locatie aan Reisenakker van € 235.000 voor deze locatie naar 2026 verplaatst. De afschrijving van € 289.000 is abusievelijk vervallen. Dit wordt hiermee hersteld. Daarnaast wordt de verkoopopbrengst administratief gekoppeld aan programma 0. Dit geeft een eenmalig nadeel van € 11.000 in programma 0 en een nadeel van € 235.000 in programma 8. Totaal nadeel in 2026 is € 246.000.

Actualisatie investeringsbudget voertuig boa's	**3**	**1**	**1**	**1**

In 2025 is voor de KiaEV3 welke gebruikt wordt door de boa's een leaseovereenkomst aangegaan. Deze overeenkomst beëindigen wij door de auto aan te kopen. Een investering van € 36.000, met een jaarlijkse last van € 4.000 in plaats van € 5.000 in de lease. Een voordeel in 2026 van € 3.000 en vanaf 2027 van € 1.000.

Bijdrage provincie subsidieregeling Vitaal openbaar bestuur	**0**	**0**	**0**	**0**

Van de provincie is een bijdrage ontvangen van € 192.000. Dit betreft de subsidieregeling Vitaal openbaar bestuur. De subsidie is bestemd voor doorontwikkeling van het voorgenomen herindelingsproces. Deze subsidie gebruiken wij om de werkzaamheden van het herindelingsproces te bekostigen. De interne organisatie laten we aansluiten op de behoefte van de gezamenlijke projectorganisatie. Samen met alle betrokken gemeenten versterken we het opgebouwde fundament. Het gesubsidieerde bedrag zetten wij als zodanig in.

Budgetmutatie doorbelasting overhead	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**

Tot en met 2024 werd bij grondexploitaties alleen overhead toegerekend aan personeel in dienst. Met ingang van 2025 wordt bij de grondexploitaties ook over de inhuurkosten overhead toegerekend. Deze andere toerekening heeft een negatief effect op de incidentele opbrengsten van de grondexploitaties, maar heeft een structureel positief effect op het begrotingssaldo van de gemeente. In 2025 een voordeel van € 1.222.000. Deze werkwijze is in lijn met de financiële verordening (artikel 17 lid 1). Op basis van de jaarstukken 2025 ramen wij een voordeel van € 1.000.000 structureel vanaf 2026.

Budgetmutatie formatie uitvoering Wet inburgering	**0**	**0**	**0**	**0**

De gemeente heeft een regierol in het uitvoeren van de Wet inburgering 2021 (Wi2021). Hiervoor zijn inburgeringsconsulenten in dienst bij de gemeente die inburgeringsplichtigen begeleiden tijdens hun traject. Sinds de invoering van de wet is het aantal inburgeraars waarover wij regie voeren sterk toegenomen, terwijl de formatie niet in dezelfde mate is meegestegen. Dit heeft geleid tot lange wachtlijsten. Gezien de maatschappelijke impact en financiële gevolgen vragen wij nu budget voor 2026.

Budgetmutatie Inhuur derden wegens ziekte en zwangerschap	**-700**	**0**	**0**	**0**

Voor de continuïteit van de dienstverlening en het uitvoeren van onze opgaven is vervanging bij ziekte en verlof noodzakelijk. Het huidige budget voor inhuur ter vervanging wegens ziekte is hiervoor ontoereikend. De hoogte van het budget is gebaseerd op begroot budget uit de voormalige gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar (oorspronkelijk € 290.000). Het is sinds de herindeling niet aangepast, niet geïndexeerd en niet meegegroeid met het personeelsbestand of actuele verzuimcijfers.
Daarnaast zijn nieuwe verlofvormen zoals geboorteverlof en ouderschapsverlof, die voortvloeien uit de cao en uit gewijzigde wet- en regelgeving nog niet verwerkt in het budget.
In eerdere jaren werden de vervangingskosten deels uit andere budgetten zoals project- en formatiebudget gedekt. Nu zijn de werkelijke kosten volledig zichtbaar en daardoor hoger. Bij de begroting van 2027 vindt structurele herijking plaats.
Het ziekteverzuim is met 9,63% relatief hoog maar volgt daarbij wel de landelijke trend binnen gemeenten. Hoewel sprake is van een lichte verbetering, is een groot deel van het verzuim – met name langdurig en niet werkgerelateerd – beperkt beïnvloedbaar en vraagt dit vrijwel altijd om vervanging.
Daarnaast vergroot de huidige personeelsopbouw de vervangingsbehoefte. Binnen zeven jaar stroomt circa 30% van de medewerkers uit (vergrijzing), terwijl verjonging leidt tot meer zwangerschaps- en ouderschapsverlof en relatief hoger kort en middellang verzuim. Beide ontwikkelingen zorgen voor structureel hogere vervangingslasten dan waarmee in het huidige budget rekening is gehouden.
We investeren actief in verzuimreductie en duurzame inzetbaarheid, door te werken met een nieuwe arbodienstverlener, casusregie, de werving van een medewerker arbo&verzuim en periodiek overleg over duurzame inzetbaarheid. Deze maatregelen werken, maar vergen tijd. De vervangingsbehoefte blijft daardoor op korte en middellange termijn hoog. Over geheel 2026 bezien verwachten wij een overschrijding van € 700.000.

Totaal mutaties	**2.295**	**1.254**	**1.026**	**931**

1. VEILIGHEID

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over brandweerzorg, crisisbeheersing en integrale veiligheid.

Ontwikkelingen

Afronding subsidie OOV op Orde

In 2025 hebben we een subsidie ontvangen van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (het CCV). Dit is een uitvoeringsorgaan van het ministerie van J&V waarbij kennisvergaring en samenwerking binnen het domein veiligheid centraal staat. De subsidie is ontvangen om op het thema zorg en veiligheid de benodigde vervolgstappen te kunnen zetten. In maart 2026 is het subsidieproces inclusief verantwoording afgerond.

Weerbare overheid

Door toenemende geopolitieke spanningen, hybride dreigingen, klimaatverandering en het grotere risico op langdurige stroomuitval is er steeds meer aandacht gekomen voor het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid. De landelijke overheid heeft daarvoor bijvoorbeeld een grootse communicatiecampagne opgezet en er zijn eind 2025 huis-aan-huis informatieboekjes verspreid. In de campagne en de boekjes worden mensen opgeroepen om een noodpakket te hebben, een noodplan te hebben en met elkaar in gesprek te gaan. Gemeenten spelen een belangrijke rol bij het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid van hun eigen inwoners. Gemeenten staan het dichtst bij de inwoners en kennen de lokale situatie en de lokale netwerken. Samen met de Veiligheidsregio zetten we de eerste stappen om ons voor te bereiden op deze veranderende taak.

Nieuw integraal veiligheidsplan 2027-2030

Onze huidig integraal veiligheidsplan loopt af eind 2026. We zijn gestart met het opstellen van een nieuw meerjarenbeleidsplan integrale veiligheid. Dit doen we voor het eerst niet alleen, door de samenvoeging van de ons politiebasisteam zijn we intensiever gaan samenwerken met de met zes betrokken gemeenten (Doesburg, Duiven, Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar) in ons gebied. De volgende stap is het ontwikkelen van een gezamenlijk integraal veiligheidsplan. Hierin stellen we samen de prioriteiten vast voor de komende jaren en is er ook ruimte voor lokale veiligheidsproblematiek.

Beleidskaders

- Integrale Veiligheidsagenda 2023-2026

WAT WILLEN WE?

1. Veiligheid

We zetten ons in voor een veilige en leefbare samenleving. Samen met onze inwoners werken we aan een omgeving waarin iedereen zich veilig voelt. Thuis, op straat, in het dorp of de stad én in het buitengebied.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2025	Status 1e VGR
1.1.1 Wij voorkomen dat jongeren overlast op straat veroorzaken en treden op tegen van overlast gevende en/of criminele jeugdgroepen	2022-2026		
1.1.2 Wij zetten in op het terugdringen van meldingen van personen	2022-2025		

met verward gedrag en betere begeleiding naar passende hulp
1.1.3 Wij vergroten en bewaken de veiligheid en leefbaarheid in alle kernen

2022e.v.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
BATEN				
Meerjarenbegroting 2026-2029	135	135	135	135
Tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	**135**	**135**	**135**	**135**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage				
Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	**135**	135	**135**	**135**
LASTEN				
Meerjarenbegroting 2026-2029	5.165	5.170	5.177	5.176
Tot de 1e voortgangsrapportage	-1	0	0	0
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	**5.164**	**5.170**	**5.177**	**5.176**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
5. Mutaties < € 100.000	**50**	**0**	**0**	**0**
Eerder beschikbaar gesteld budget Rhederlaagse Meren	50	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	**50**	**0**	**0**	**0**
Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	**5.214**	**5.170**	**5.177**	**5.176**
Saldo van baten en lasten	**-5.079**	**-5.036**	**-5.042**	**-5.041**
Gerealiseerd resultaat	**-5.079**	**-5.036**	**-5.042**	**-5.041**

2. VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over verkeer en vervoer (wegen, openbare verlichting e.d.), parkeren en openbaar vervoer.

Ontwikkelingen

Project ViA15: doortrekken A15 en verbreden A12
In januari 2026 zijn de voorbereidende werkzaamheden van start gegaan (kappen van bomen, verleggen kabels & leidingen, etc.). In het derde kwartaal 2026 wordt gestart met de op- en afrit Zevenaar-Oost en met de verbredingen van de A12 en de A15. Vanuit de gemeente is de projectorganisatie opgestart.

Investeringsprogramma mobiliteitsprogramma
De voorbereidingen voor het investeringsprogramma van het mobiliteitsprogramma zijn gestart.

Beleidskaders

- Mobiliteitsprogramma (2025)
- Omgevingsvisie (2025)
- Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (2022)
- Gemeentelijke verkeers- en vervoersplan 2020
- Beheerplan openbare verlichting (2022)
- Beheerplan straatmeubilair (2022)
- Beheerplan verkeersregelinstallaties (2022)
- Beheerplan wegen en civiele kunstwerken (2022)

WAT WILLEN WE?

2. Verkeer en vervoer

Wij willen dat de gemeente Zevenaar voor elke inwoner en bezoeker goed bereikbaar is. Of je nu wandelt of jezelf met de fiets, auto of het openbaar vervoer verplaatst. Dit moet voor iedereen comfortabel en veilig zijn. Hierbij hebben we oog voor verkeersgedrag, de inrichting van de infrastructuur en het verkeersveiligheidsgevoel van inwoners.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2025	Status 1e VGR
2.1.1 Wij anticiperen op het doortrekken van de A15 en het verbreden van de A12	2024-2028		
2.1.3 Wij beschermen en geven voorrang aan fietsers, voetgangers en mensen met een beperking in het verkeer	2022-2030		
2.1.5 Wij inventariseren verkeersonveilige situaties en ondersteunen lokale initiatieven	2022-2026		
2.1.6 Wij nemen regie op de verbetering van de verkeerssituatie Witte Kruis en stimuleren RWS en de provincie om het wegennet rondom Babberich en Zevenaar te verbeteren en hierop te anticiperen	2022-2030		
2.1.7 Wij anticiperen op wijzigingen in de infrastructuur en op toename van verkeer	2024-2025		
2.1.8 Wij richten de Edisonstraat opnieuw in	2024-2028		

2.2.1 Wij spannen ons in voor de komst van hub Zevenaar Oost	2023-2030		
2.2.2 Wij behouden de buurtbus	2022-2030		
2.2.3 Wij zetten in op het voorkomen van de realisatie van de Noordtak	2022-2026		
2.3.1 Wij actualiseren het parkeerbeleid.	2022-2025		

2.1 Optimaliseren van de bereikbaarheid via verkeersveilig infrastructuur

2.1.6 Wij nemen regie op de verbetering van de verkeerssituatie Witte Kruis en stimuleren RWS en de provincie om het wegennet rondom Babberich en Zevenaar te verbeteren en hierop te anticiperen — 2022-2030

Wij benutten elke gelegenheid om de gewenste aanpassingen aan het wegennet in en rondom Babberich en Zevenaar (Witte Kruis) onder de aandacht te brengen bij de provincie en Rijkswaterstaat. Wij zetten in op het stimuleren van verbeteringen en anticiperen hierop. Dit doen we zowel ambtelijk als bestuurlijk. De hiervoor reeds gedane inspanningen in de afgelopen jaren zetten wij voortvarend voort in deze collegeperiode. Daarbij zetten wij ons in om de gebiedsoplossing samen met de provincie gerealiseerd te krijgen. Het doortrekken van de Witte Kruis maakt onderdeel uit van de gebiedsoplossing Babberich. Zo nodig en mogelijk treffen wij kleinschalige maatregelen voor wegen waar de gemeente wegbeheerder van is.

	Status 2025	**Status 1e VGR**
		
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

De provincie heeft € 10 miljoen beschikbaar gesteld voor de realisatie doortrekken Witte Kruis. Er zijn voorwaarden gekoppeld aan deze beschikbaarheid. De komende periode wordt het projectplan opgesteld over de te volgen planning, procedure, voorbereidingskosten en de strategie om te komen tot een dekkingsvoorstel. Het projectplan is voor de zomer 2026 gereed.

Voorstel raad
Kennisnemen van de stand van zaken.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
BATEN				
Meerjarenbegroting 2026-2029	549	549	549	549
Tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	**549**	**549**	**549**	**549**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage				
Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	**549**	549	**549**	**549**

LASTEN				
Meerjarenbegroting 2026-2029	8.805	8.928	9.120	9.121
Tot de 1e voortgangsrapportage	-78	-10	-10	-9
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	**8.727**	**8.918**	**9.110**	**9.111**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
2. Actualisatie bestaand beleid	**-158**	**28**	**83**	**-58**
Actualisatie investering parkeerdek Masiusplein	0	16	16	16
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-22	0	0	0
Actualisatie investeringen duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	0	2	2	2
Actualisatie investeringen openbare verlichting	-25	0	0	0
Actualisatie investeringen wegen	-179	-62	0	0
Actualisatie investeringenbudgetten programma 3	-24	-24	-24	-24
Actualisatie investeringsbudgetten programma 2	-4	-4	-10	-51
Fasering budget project advies en begeleiding project A12/A15	94	100	100	0
5. Mutaties < € 100.000	**34**	**34**	**34**	**34**
Budgetmutatie gladheidsbestrijding	21	21	21	21
Budgetmutatie projectgerelateerde kosten	13	13	13	13
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	**-124**	**62**	**117**	**-24**
Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	**8.602**	**8.980**	**9.227**	**9.088**
Saldo van baten en lasten	**-8.053**	**-8.431**	**-8.678**	**-8.539**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen				
Meerjarenbegroting 2026-2029	150	50	39	39
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	-71	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	80	98	100	0
Totaal onttrekkingen reserves	**159**	**147**	**139**	**39**
Toevoegingen				
Meerjarenbegroting 2026-2029	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal reserve mutaties	**159**	**147**	**139**	**39**
Gerealiseerd resultaat	**-7.895**	**-8.284**	**-8.540**	**-8.500**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie investering parkeerdek Masiusplein	**0**	**-16**	**-16**	**-16**

We hebben aanvullend onderzoek gedaan voor de herinrichting van het parkeerdek aan Masiusplein. Uit het onderzoek blijkt dat het huidige budget van € 525.000 niet genoeg is om het werk op een zorgvuldige en hinderarme manier uit te voeren. Voor een veilige uitvoering en om schadeclaims te voorkomen, is een budget van € 1.100.000 nodig. Het oorspronkelijke budget was gebaseerd op het uitvoeren van de werkzaamheden in één fase. Nadere uitwerking heeft opgeleverd dat dit een te groot negatief effect heeft op de bereikbaarheid van de parkeergarages zowel voor de inwoners als voor de aanliggende ondernemers. Het extra budget wordt dan ook ingezet om de werkzaamheden in meerdere fases uit te voeren en daarmee de overlast te verminderen. Daarnaast worden in het kader van klimaatadaptie maatregelen getroffen om hittestress te verkleinen en biodiversiteit te vergroten. Zonder extra budget kunnen we het werk niet op deze manier uitvoeren. Dit levert een groter risico op klachten, schadeclaims en een onacceptabele hoeveelheid hinder voor bewoners, ondernemers en bezoekers van het centrum. Totaal aanvullend investeringsbudget bedraagt € 578.000. Hiervoor hanteren we een afschrijvingstermijn van 30 jaar. De aanvullende afschrijvingslasten vanaf 2027 bedragen structureel € 16.000 in programma 2 en € 3.000 in programma 5.

Actualisatie investeringen bedrijfswagens	**22**	**0**	**0**	**0**

We hebben de bedrijfswagens gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een aantal investeringsbudgetten worden de kapitaallasten in 2026 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2026 in programma 0 van: € 58.000, programma 2: € 22.000 en programma 5: € 6.000.

Actualisatie investeringen duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	**0**	**-2**	**-2**	**-2**

Uit het investeringsbudget duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie kan budget worden overgeheveld naar andere investerings- of groot onderhoud budgetten. Voor de volgende onderdelen hevelen wij budget over:
*het investeringsbudget revitalisatie wegen Pannerden € 56.000 (het investeringsbudget wordt dan in totaal € 1.933.002).

Dit levert vanaf 2027 een structureel voordeel op van € 2.000. Dit is in programma 2 een structureel nadeel vanaf 2027 van € 2.000 en in programma 7 een structureel voordeel vanaf 2027 van € 4.000.

Actualisatie investeringen openbare verlichting	**25**	**0**	**0**	**0**

We hebben de openbare verlichting en verkeersregelinstallaties gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een investeringsbudget worden de kapitaallasten in 2026 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2026 van € 25.000 in programma 2.

Actualisatie investeringen wegen	**179**	**62**	**0**	**0**

We hebben de wegen gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van het investeringsbudget van het Masiusplein in verband met onderzoek en risicoanalyse en een aantal revitaliseringsprojecten waaronder Kop van Tolkamer, Spijk en Lobith-Noord worden de kapitaallasten in 2026 gecorrigeerd. Daarnaast faseren we een aantal investeringsbudgetten waarvan we verwachten dat we een deel van de werkzaamheden later verrichtten waaronder de Brug Eltenseweg, gezien de 2 jaarlijkse inspectie is er nog geen reden voor vervanging, fietspad Geitenwaard en Nieuwstraat Pannerden.
Dit heeft een eenmalig positief effect in 2026 van € 179.000 en in 2027 van € 62.000 in programma 2.

Actualisatie investeringenbudgetten programma 3	**24**	**24**	**24**	**24**

Dit betreft een fasering van twee investeringsbudgetten: Toekomstbestendig Hengelder/Tatelaar. Dekking vindt plaats uit de kapitaallastenreserve waardoor de fasering budgettair neutraal is. En toekomstbestendig maken bedrijven terrein Lobith/Halve Maan. Een eenmalig voordeel van € 17.000 in 2028. Daarnaast zijn twee investeringen voordeliger afgesloten dan begroot. Een voordeel in 2026 tot en met 2030 van € 24.000.

Actualisatie investeringsbudgetten programma 2	**4**	**4**	**10**	**51**

Wij voegen het investeringsbudget voor de planvorming van de herinrichting Edisonstraat samen met het investeringsbudget voor het herinrichten zelf. Hierdoor vervalt het investeringsbudget voor de planvorming en wordt het totale investeringsbudget van de herinrichting Edisonstraat € 849.000. Daarnaast faseren wij het investeringsbudget voor de realisatie van het doortrekken Witte Kruis. Het door de provincie toegezegde bedrag is onvoldoende om het project te kunnen realiseren. De komende periode gaan we op zoek naar aanvullende middelen. Om die reden plannen wij de uitvoering in 2029 in plaats van 2028. Tenslotte faseren wij het investeringsbudget voor het toekomstbestendig maken Hengelder/Tatelaar. Tenslotte is het investeringsbudget aanleg parkeerplaatsen Babberichseweg voordeliger uitgevallen. Per saldo ontstaat een voordeel in 2026 en 2027 van € 4.000, een voordeel van € 10.000 in 2028 en een voordeel van € 51.000 in 2029.

Fasering budget project advies en begeleiding project A12/A15	**-94**	**-100**	**-100**	**0**

In 2026 is Gelregroen gestart met de uitvoering van het project A12/A15. Als eerste wordt begonnen met de verbreding van de A12 en de nieuwe op- en afrit Zevenaar-Oost. Vanuit Zevenaar zijn wij ook gestart met het opzetten van het projectteam A12/A15. Wij werken hierbij ook samen met omliggende gemeenten. Met deze wijziging ramen wij de nog beschikbare middelen. Dekking vindt plaats uit de bestemmingsreserve. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Totaal mutaties	**158**	**-28**	**-83**	**58**

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie investeringen wegen	**-15**	**-3**	**0**	**0**

We hebben de wegen gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van het investeringsbudget van het Masiusplein in verband met onderzoek en risicoanalyse en een aantal revitaliseringsprojecten waaronder Kop van Tolkamer, Spijk en Lobith-Noord worden de kapitaallasten in 2026 gecorrigeerd. Daarnaast faseren we een aantal investeringsbudgetten waarvan we verwachten dat we een deel van de werkzaamheden later verrichtten waaronder de Brug Eltenseweg, gezien de 2 jaarlijkse inspectie is er nog geen reden voor vervanging, fietspad Geitenwaard en Nieuwstraat Pannerden.
Dit heeft een eenmalig positief effect in 2026 van € 179.000 en in 2027 van € 62.000 in programma 2.

Fasering budget project advies en begeleiding project A12/A15	**94**	**100**	**100**	**0**

In 2026 is Gelregroen gestart met de uitvoering van het project A12/A15. Als eerste wordt begonnen met de verbreding van de A12 en de nieuwe op- en afrit Zevenaar-Oost. Vanuit Zevenaar zijn wij ook gestart met het opzetten van het projectteam A12/A15. Wij werken hierbij ook samen met omliggende gemeenten. Met deze wijziging ramen wij de nog beschikbare middelen. Dekking vindt plaats uit de bestemmingsreserve. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Totaal reservemutaties	**80**	**98**	**100**	**0**

3. ECONOMIE

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over economische ontwikkeling, werklocaties, regelingen voor ondernemers en promotie van de gemeente.

Ontwikkelingen

Zevenaar blijft zich richten op de speerpunten logistiek, maakindustrie en groothandelsbedrijven. Tegelijkertijd groeit de vrijetijdseconomie, waarbij Zevenaar inzet op toerisme, cultuur en recreatie als versterking van de lokale economie. De binnenstad en de toekomstige fashion outlet Zevenaar (FOZ) krijgen extra aandacht voor beleving, bereikbaarheid en functiemenging. In samenwerking met onderwijsinstellingen zoals het Graafschap College en Rijn IJssel werken we aan het opleiden van vakmensen voor de regio. De energietransitie en aanpak van netcongestie zijn cruciaal om economische groei mogelijk te maken. Mede op basis van de koers van het nieuwe coalitie akkoord en collegeprogramma starten we in 2026 met het opstellen van een Omgevingsprogramma Economie, als uitwerking van de Omgevingsvisie Zevenaar 2040.

Beleidskaders

- Liemers Economische Visie LEV (2019)
- Economische Agenda Zevenaar (2021)
- Centrumvisie Zevenaar 2015 - 2025 (2015)
- Regionaal Programma Werklocaties (RPW) 2025 - 2028
- Omgevingsvisie Gemeente Zevenaar 2040 (2025)

WAT WILLEN WE?

3. Economie

Economische ontwikkeling is een essentieel onderdeel van de brede welvaart. We willen 'Onderneem het in Zevenaar!' op de kaart zetten. Dit doen we om economisch groeien, vernieuwen en ondernemen in Zevenaar aantrekkelijker te maken. Daarvoor bieden we ruimte voor ondernemerschap op toekomstbestendige bedrijventerreinen, in een bruisend stadscentrum en in levendige dorpscentra. Ons buitengebied is aantrekkelijk en combineert agrarische en vrijetijdseconomie op duurzame wijze. We zorgen voor het juiste aanbod van kavels op nieuwe bedrijventerreinen en verbetering van de kwaliteit van bestaande. Dat laatste kan als ondernemers zich per bedrijventerrein weten te organiseren rond het thema van 'toekomstbestendige bedrijventerreinen'.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2025	Status 1e VGR
3.1.1 Wij werken samen aan een toekomstbestendig centrum van Zevenaar	2022-2026		
3.2.1 Wij blijven inzetten op de realisatie van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ)	2017-2027		
3.2.2 Wij zetten in op het toekomstbestendig maken van het bedrijventerrein Tatelaar/Hengelder	2021-2025		
3.3.2 Wij participeren in de Liemerse Ambassade	2023-2026		
3.3.4 Wij voeren de Economische Agenda Zevenaar uit	2022-2026		
3.3.5 Wij voeren de Liemers Economische Visie uit	2023-2026		

3.2 Ruimte bieden voor groei- en ontwikkelkansen voor bedrijven

3.2.1 Wij blijven inzetten op de realisatie van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ) 2017-2027

We blijven inzetten op het realiseren van de Fashion Outlet Zevenaar. Deze ontwikkeling levert circa 500 directe arbeidsplaatsen op. We werken aan een positief effect voor de binnenstad. Daarnaast benutten we de FOZ om de regio te promoten. Dit heeft een economische spin-off. Samen met de Regionale Opleidingscentra (ROC's) leidt de FOZ haar personeel op.

	Status 2025	Status 1e VGR
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

Op basis van de huidige inzichten is de verwachting dat de gronden in 2027 geleverd worden. De Fashion Outlet zal op basis van de huidige verwachtingen in 2029 gereed zijn.

Voorstel raad
Kennis nemen van de vertraging.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
BATEN				
Meerjarenbegroting 2026-2029	547	11.291	11.442	15.232
Tot de 1e voortgangsrapportage	8	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	**555**	**11.291**	**11.442**	**15.232**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
5. Mutaties < € 100.000	**-11**	**-11**	**-11**	**-11**
Budgetmutatie straatmarkt en kermis	-11	-11	-11	-11
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	**-11**	**-11**	**-11**	**-11**
Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	**544**	11.280	**11.431**	**15.221**
LASTEN				
Meerjarenbegroting 2026-2029	1.244	11.929	11.984	15.713
Tot de 1e voortgangsrapportage	7	0	0	0
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	**1.251**	**11.929**	**11.984**	**15.713**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
2. Actualisatie bestaand beleid	**0**	**-11**	**-28**	**5**
Actualisatie investering straatmarkt en evenementen	0	5	5	5

Actualisatie investeringenbudgetten programma 3	0	-17	-33	0
5. Mutaties < € 100.000	**22**	**22**	**22**	**22**
Budgetmutatie straatmarkt en kermis	22	22	22	22
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	**22**	**11**	**-6**	**27**
Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	**1.273**	**11.940**	**11.978**	**15.740**
Saldo van baten en lasten	**-729**	**-660**	**-547**	**-519**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen				
Meerjarenbegroting 2026-2029	15	17	17	17
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	-17	-17	0
Totaal onttrekkingen reserves	**15**	**0**	**0**	**17**
Toevoegingen				
Meerjarenbegroting 2026-2029	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal reserve mutaties	**15**	**0**	**0**	**17**
Gerealiseerd resultaat	**-714**	**-660**	**-547**	**-502**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie investering straatmarkt en evenementen	0	-5	-5	-5
In verband met het falen van twee elektrische installaties voor de straatmarkt en evenementen moeten deze worden vervangen. Het totale Investeringsbedrag voor deze kasten bedraagt € 80.000. Hiervoor hanteren we een afschrijvingstermijn van 15 jaar. De aanvullende afschrijvingslasten vanaf 2027 bedragen structureel € 5.334 in programma 3.				
Actualisatie investeringenbudgetten programma 3	0	17	33	0
Dit betreft een fasering van twee investeringsbudgetten: Toekomstbestendig Hengelder/Tatelaar. Dekking vindt plaats uit de kapitaallastenreserve waardoor de fasering budgettair neutraal is. En toekomstbestendig maken bedrijven terrein Lobith/Halve Maan. Een eenmalig voordeel van € 17.000 in 2028. Daarnaast zijn twee investeringen voordeliger afgesloten dan begroot. Een voordeel in 2026 tot en met 2030 van € 24.000.				
Totaal mutaties	0	11	28	-5

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie investeringenbudgetten programma 3	0	-17	-17	0
Dit betreft een fasering van twee investeringsbudgetten: Toekomstbestendig Hengelder/Tatelaar. Dekking vindt plaats uit de kapitaallastenreserve waardoor de fasering budgettair neutraal is. En toekomstbestendig maken bedrijven terrein Lobith/Halve Maan. Een eenmalig voordeel van € 17.000 in 2028. Daarnaast zijn twee investeringen voordeliger afgesloten dan begroot. Een voordeel in 2026 tot en met 2030 van € 24.000.				
Totaal reservemutaties	0	-17	-17	0

4. ONDERWIJS

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over alle onderwijszaken, zoals het openbaar onderwijs, huisvesting van scholen en leerlingzaken (leerlingenvervoer, kinderopvang, volwasseneneducatie, onderwijskansenbeleid).

Ontwikkelingen

Onderwijshuisvesting

Taalschool de Liemers is op dit moment gevestigd aan de Vincent van Goghstraat 4. Er is een convenant gesloten waarin is afgesproken dat de Taalschool hier kan blijven t/m eind 2026. Een verlenging op deze locatie is niet mogelijk, omdat dit de nieuwe aangewezen locatie voor IKC De Wissel is. Binnen de regio van de Taalschool (Duiven, Montferland (Didam), Westervoort en Zevenaar) zijn afspraken gemaakt om gezamenlijk te onderzoeken waar de Taalschool vanaf 2027 gehuisvest kan worden voor een periode van tenminste vijf jaar. Hiervoor is nu een locatie op het oog binnen de gemeente Zevenaar. Om deze locatie passend te maken voor het onderwijs zijn er aanpassingen nodig aan het gebouw. Hiervoor wordt een incidenteel budget aangevraagd. Het uitgangspunt is dat deze kosten naar rato worden verdeeld over de gemeenten van de Taalschool. Hiervan is € 80.000 voor de gemeente Zevenaar. Gemeenten zijn volgens landelijke regelgeving verantwoordelijk voor de huisvesting van het onderwijs, ook in deze situatie.

De gemeente is verantwoordelijk voor de bouwkavel waar IKC De Wissel naartoe wordt verplaatst. De voorbereiding voor het slopen en bouwrijp opleveren zal dit jaar nog beginnen.

In september 2026 wordt een raadsvoorstel voor het project Heerenmäten/Zonegge aan de raad voorgelegd. In dit voorstel zal worden gevraagd om het reeds gereserveerde bouwvoorbereidingskrediet beschikbaar te stellen zodat in het najaar gestart kan worden met de ontwerpfase. Het gereseveerde voorbereidingskrediet zal waarschijnlijk te weinig zijn. De verhoging hiervoor zal worden meegenomen in het raadsvoorstel dit najaar. In dezelfde periode wordt het raadsvoorstel voor het regionaal IHP-VO aangeboden.

Onderwijskansenbeleid

In het eerste kwartaal van 2026 hebben we verder uitvoering gegeven aan het beleidsplan 2024-2027. Een uitbreiding is de subsidie voor het programma Thuis in Taal. Dit is een programma waarbinnen pedagogisch medewerkers ouders ondersteunen bij het oefenen thuis met hun kind. Het thuis werken aan de taalontwikkeling met ouders zorgt voor een grotere motivatie bij het kind en maakt de leerling meer vorderingen. Verder zijn de al lopende projecten gecontinueerd.

Beleidskaders

- Beleidsplan onderwijskansen 2024-2027
- Visie en integrale nota sociaal domein 2024-2040
- Uitvoeringsplan sociaal domein 2025-2028
- Integraal Huisvestingsplan 2025-2050
- Het Participatiekompas (2025)
- Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024
- Subsidieregeling peutervoorziening en voorschoolse educatie 2026

WAT WILLEN WE?

4. Onderwijs

We vinden het belangrijk dat kinderen zo dicht mogelijk bij huis naar school kunnen gaan. Hierdoor is de school een ontmoetingsplaats voor kinderen en ouders. Kinderen moeten lopend of met de fiets naar de basisschool kunnen.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat

Resultaten uit het collegeprogramma zijn gerealiseerd.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
BATEN				
Meerjarenbegroting 2026-2029	1.174	1.174	1.174	1.174
Tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	**1.174**	**1.174**	**1.174**	**1.174**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	**105**	**105**	**105**	**105**
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	105	105	105	105
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	**105**	**105**	**105**	**105**
Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	**1.279**	1.279	**1.279**	**1.279**
LASTEN				
Meerjarenbegroting 2026-2029	6.423	6.599	7.114	7.276
Tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	**6.423**	**6.599**	**7.114**	**7.276**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	**105**	**105**	**105**	**105**
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	105	105	105	105
2. Actualisatie bestaand beleid	**50**	**94**	**-6**	**-132**
Actualisatie budget voortzetten natuur- en milieueducatie (NME)	50	100	0	0
Actualisatie investering bouwvoorbereiding De Wissel	0	-6	-6	-6
Actualisatie investering vervangende nieuwbouw De Tamboerijn	0	0	0	0
Actualisatie investering vervangende nieuwbouw De Wissel	0	0	0	-126
5. Mutaties < € 100.000	**121**	**0**	**0**	**0**
Bijdrage GR MGR sociaal domein Centraal Gelderland - Onderwijs	6	0	0	0
Budgetmutatie Onderwijshuisvesting aanpassingen huisvesting Taalschool	80	0	0	0

Budgetmutatie projectleiding, -begeleiding voor IKC De Wissel	35	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	**276**	**198**	**98**	**-27**
Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	**6.699**	**6.798**	**7.212**	**7.249**
Saldo van baten en lasten	**-5.420**	**-5.519**	**-5.933**	**-5.970**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen				
Meerjarenbegroting 2026-2029	123	123	123	249
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	-55	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	**68**	**123**	**123**	**249**
Toevoegingen				
Meerjarenbegroting 2026-2029	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal reserve mutaties	**68**	**123**	**123**	**249**
Gerealiseerd resultaat	**-5.352**	**-5.396**	**-5.810**	**-5.721**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1. Autonome ontwikkelingen				
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	**0**	**0**	**0**	**0**

De specifieke uitkering van het Rijk voor het onderwijsachterstandenbeleid (OAB) wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de door het CBS bepaalde achterstandsscore van elke gemeente. De ramingen voor 2026 e.v. jaren zijn hierop aangepast. Wij verhogen de baten en de lasten structureel met € 105.000. Deze aanpassing is budgettair neutraal.

2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie budget voortzetten natuur- en milieueducatie (NME)	**-50**	**-100**	**0**	**0**

In de raadsvergadering van 28 januari 2026 heeft u besloten de NME na 1 juli 2026 structureel voort te willen zetten. Hiervoor wilt u voor de periode van 1 juli tot en met 31 december 2026 € 50.000 beschikbaar stellen. Dit bedrag zou voor integrale afweging opgenomen worden in de eerste voortgangsrapportage (VGR) 2026. De financiele gevolgen na 2026 zouden worden opgenomen in de kadernota 2027-2030. Nu de kadernota 2027 niet wordt opgesteld nemen wij in deze VGR ook al het subsidiebedrag voor 2027 ad € 100.000 op. De subsidie vanaf 2028 leggen wij in de meerjarenbegroting 2027-2030 aan u voor zodat deze dan integraal kan worden afgewogen.

Actualisatie investering bouwvoorbereiding De Wissel	**0**	**6**	**6**	**6**

De realisatie van de vervangende nieuwbouw van basisschool De Wissel wordt verwacht in 2029 waardoor de afschrijvingslasten voor de voorbereiding doorschuiven naar 2030 en verdere jaren.

Actualisatie investering vervangende nieuwbouw De Tamboerijn	**0**	**0**	**0**	**0**

De oplevering voor de vervangende nieuwbouw van basisschool De Tamboerijn wordt verwacht in 2030 in plaats van 2029. De afschrijvingslasten (€ 95.500) worden vanaf 2031 opgenomen op basis van 50 jaar afschrijving, maar vallen buiten het vierjaarsbereik van deze meerjarenbegroting. We nemen de investeringsbedragen op omdat we verwachten in 2026 te beginnen met de initiatiefase. Dit leidt tot een eenmalig voordeel, incidenteel lagere afschrijvingslasten in 2030 omdat de nieuwbouw later gerealiseerd zal worden dan eerder gepland.

Actualisatie investering vervangende nieuwbouw De Wissel	**0**	**0**	**0**	**126**

Het bouwkrediet voor IKC De Wissel zal op z'n vroegst in 2027 voor het eerst moeten worden ingezet. De verwachting is dat dan de ontwerpfase is afgerond. We verwachten dat de vervangende nieuwbouw De Wissel eind 2028/begin 2029 gereed is. Dit leidt tot een eenmalig voordeel, incidenteel lagere afschrijvingslasten in 2029 omdat de nieuwbouw later gerealiseerd zal worden dan eerder gepland.

Totaal mutaties	**-50**	**-94**	**6**	**132**

5. SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden sport, kunst en cultuur, erfgoed, media (bibliotheek), openbaar groen en vrijetijdseconomie.

Ontwikkelingen

Sport

In 2026 is gestart met het toekomstbestendig maken van Sportpark Hengelder als toekomstbestendige sport- en ontmoetingsplek. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de verenigingen, die hierin een actieve rol vervullen. De gemeente faciliteert en ondersteunt het proces. De verschillende ambities (deelprojecten) voor het sportpark zijn gezamenlijk in beeld gebracht en worden gefaseerd beoordeeld op haalbaarheid en uitvoerbaarheid. Concrete initiatieven zijn onder anderen een gezamenlijk clubgebouw voor drie verenigingen en het voornemen van de twee voetbalverenigingen om het hoofdveld gezamenlijk te gebruiken. Ontwikkelingen worden in samenhang bekeken, zodat deze elkaar niet belemmeren en waar mogelijk complementair zijn.

We zijn gestart met de motie vreemd 'Vitale sportverenigingen'. In de nadere uitwerking van de motie lijkt het erop dat het voorgestelde traject, gelet op de benodigde voorbereiding en geldende randvoorwaarden, niet uitvoerbaar is binnen het geschetste tijdspad. Er wordt gewerkt aan een kader voor de ondersteuning van vitale sportverenigingen, waarbij gebruik wordt gemaakt van het lopende onderzoek op sportpark Hengelder.

Cultuur

We zijn gestart met de uitvoering van de provinciale regeling 'Culturele infrastructuur en cultuur en erfgoedparticipatie' (voorheen regeling cultuur- en erfgoedpacten). Het projectplan hiervoor is eind 2025 goedgekeurd. Dit betreft een samenwerking met de gemeenten Duiven, Westervoort, Lingewaard, Overbetuwe en Zevenaar voor de jaren 2025 t/m 2027. In 2026 is er een nieuwe pactcoördinator gevonden, er zal een warme overdracht plaatsvinden tussen huidige en nieuwe projectleider, zodat verenigingen en culturele instellingen onafgebroken projecten kunnen aanvragen en uitvoeren. In 2026 zijn er vanuit alle betrokken gemeenten aanvragen ingediend.

Beleidskaders

- Visie en integrale nota sociaal domein 2024-2040
- Uitvoeringsplan sociaal domein 2025-2028
- Beleidsplan Sport en Bewegen 2021-2028
- Het Participatiekompas (2025)
- Beleidskader Vrijetijdseconomie Zevenaar 2030
- Omgevingsvisie Zevenaar 2040 - Stad, dorpen en landschap in balans
- Liemerse Economische Visie 2040

WAT WILLEN WE?

5. Sport, cultuur en recreatie

Wij vinden het belangrijk dat inwoners hun vrije tijd op een aangename en zinvolle wijze kunnen invullen. Een goed aanbod van sport, cultuur en recreatie is hiervoor essentieel en draagt bij aan de leefbaarheid, ontmoeting en verbinding. Sport is goed voor de gezondheid en brengt mensen samen. We willen een divers en kwalitatief sterk cultureel en educatief aanbod dat toegankelijk is voor alle inwoners. De gemeente Zevenaar is een mooie bestemming. We hebben diverse natuurgebieden, recreatiegebieden en landgoederen. Zowel inwoners als toeristen moeten zich kunnen ontspannen en vermaken in onze gemeente.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2025	Status 1e VGR
5.1.1 Wij benutten subsidies beter om onze beleidsdoelstellingen te bereiken	2023-2026		
5.2.1 Wij verhogen de sport- en beweegdeelname	2022-2026		
5.2.2 Wij promoten het sportaanbod	2023-2026		
5.2.3 Wij maken sportpark Hengelder toekomstbestendig	2023-2026		
5.2.4 Wij willen vitalere sportverenigingen en sportaanbieders	2023-2026		
5.2.5 Wij stimuleren aangepast sporten	2023-2026		
5.3.4 Wij zetten in op doorontwikkeling van de Turmac Cultuurfabriek	2022-2026		
5.3.5 Wij zetten in op doorontwikkeling van de prestatieafspraken met Kunstwerk! en Filmhuis Zevenaar	2022-2026		
5.4.1 Wij voeren het Beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 2030 uit	2022-2030		
5.6.1 Wij hebben meer aandacht voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte	2022-2032		
5.6.2 Wij vergroten de biodiversiteit	2023-2026		
5.6.3 Wij breiden het aantal bomen uit	2023-2026		
5.6.4 Wij bestrijden schadelijke planten	2023-2026		
5.6.5 Wij betrekken de samenleving bij de openbare ruimte	2023-2026		
5.6.6 Wij verbeteren speel- en ontmoetingsplekken	2023-2025		
5.6.7 Wij bevorderen de toegankelijkheid van de openbare ruimte	2023-2026		

5.1 Werken aan een doelmatiger subsidiebeleid

5.1.1 Wij benutten subsidies beter om onze beleidsdoelstellingen te bereiken 2023-2026

Wij gaan subsidie gerichter inzetten om gemeentelijke beleidsdoelen te bereiken en sturen daarmee als gemeente op de gewenste maatschappelijke effecten. Daarnaast verbeteren we de vindbaarheid en rechtmatigheid van onze subsidies. Vanaf 2023 herzien wij daartoe stapsgewijs onze subsidiesystematiek als beleidsontwikkeling daar aanleiding toe geeft. Wij streven er naar dit proces in 2026 af te ronden. Met ingang van 2023 herzien wij de bezuinigingstaakstelling voor culturele festivals.

	Status 2025	Status 1e VGR
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

De subsidies die momenteel worden verstrekt sluiten aan bij de gemeentelijke beleidsdoelen. De doelmatigheid verder vergroten bleek een complex proces met financiële consequenties voor de organisaties. De huidige ontwikkeling van gemeentelijke herindeling zou mogelijk opnieuw financiële consequenties kunnen hebben. Deze onzekerheid voor de organisaties is niet wenselijk. Op korte termijn ontvangt u verdere informatie over de wijzigingen die we wel door willen voeren.

Voorstel raad
Kennis nemen van de stand van zaken.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
BATEN				
Meerjarenbegroting 2026-2029	2.250	2.250	2.249	2.249
Tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	**2.250**	**2.250**	**2.249**	**2.249**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	**344**	**63**	**63**	**63**
Budgetmutatie Sportbedrijf	344	63	63	63
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	**344**	**63**	**63**	**63**
Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	**2.594**	2.313	**2.312**	**2.312**
LASTEN				
Meerjarenbegroting 2026-2029	14.603	14.480	14.495	14.471
Tot de 1e voortgangsrapportage	318	237	183	183
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	**14.920**	**14.718**	**14.679**	**14.654**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	**233**	**233**	**233**	**233**
Budgetmutatie Sportbedrijf	233	233	233	233
2. Actualisatie bestaand beleid	**76**	**588**	**597**	**636**
Actualisatie budgetten groenbestekken	246	631	631	631
Actualisatie investering parkeerdek Masiusplein	0	3	3	3
Actualisatie investering Schipperspoortje	0	2	2	2
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-7	0	0	0
Actualisatie investeringen openbaar groen	-50	-7	0	0
Actualisatie investeringen spelen	-42	-41	-39	0
Actualisatie investeringen sportterreinen (Led verlichting/beregeningsinstallatie)	-71	0	0	0
5. Mutaties < € 100.000	**149**	**63**	**63**	**63**
Budgetmutatie groen	22	22	22	22
Budgetmutatie herontwikkeling van Sportpark Hengelder	86	0	0	0
Budgetmutatie overheidsbrede dienstverlening	41	41	41	41
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	**458**	**884**	**893**	**932**

Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	**15.378**	**15.602**	**15.571**	**15.586**
Saldo van baten en lasten	**-12.784**	**-13.289**	**-13.259**	**-13.274**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen				
Meerjarenbegroting 2026-2029	259	259	259	259
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	355	54	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	-71	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	**542**	**313**	**259**	**259**
Toevoegingen				
Meerjarenbegroting 2026-2029	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal reserve mutaties	**542**	**313**	**259**	**259**
Gerealiseerd resultaat	**-12.242**	**-12.977**	**-13.000**	**-13.015**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1. Autonome ontwikkelingen				
Budgetmutatie Sportbedrijf	**111**	**-170**	**-170**	**-170**

Als gevolg van hogere kosten binnen de dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen gemeente en Ataro BV wordt een bedrag van € 233.000 (nadeel) bijgeraamd. Hieronder vallen de kostendekkendheid van de DVO en het toevoegen sportzaal de Bem aan de DVO. Dit nadeel ligt in het verlengde van de ontwikkelingen zoals toegelicht in de jaarrekening 2025, waarin reeds is geconstateerd dat indexaties structureel hoger uitvallen dan eerder geraamd en dat eerdere bijstellingen (waaronder in de 2e VGR 2025) een te positief beeld gaven van het resultaat. De bijraming is gebaseerd op de door Ataro aangeleverde gegevens en de bedragen zoals opgenomen in de gemeentelijke begroting 2026. Tegenover deze hogere lasten staan hogere baten omdat we vanwege de hogere lasten een aanvullende bijdrage van het Rijk in het kader van de btw-compensatie voor de SPUK sport van € 63.000 ontvangen. Per saldo resulteert dit in een structureel nadeel van € 170.000. Daarnaast is in 2026 incidenteel een bijdrage het Rijk ontvangen van € 281.000 in verband met de definitieve vaststelling van de SPUK sport over het jaar 2024. Dit betreft een correctie op eerdere jaren en sluit aan bij de systematiek zoals ook zichtbaar was in de jaarrekening 2025. Hierdoor ontstaat in 2026 per saldo een incidenteel voordeel van € 111.000.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie budgetten groenbestekken	**-246**	**-631**	**-631**	**-631**

Betreft de verhoging van de budgetten van de integrale groen beeldkwaliteitsbestekken Zevenaar Noord, Midden, Zuid en de budgetten voor het maaien van de bermen en kruidenstroken. In de periode 2022/2023 is het groenbestek aanbesteed en het budget gebaseerd op de aanneemsom. Voor 2025 en 2026 heeft een verlenging van de overeenkomst plaatsgevonden met de mogelijkheid voor de aannemer om te indexeren. Deze indexering is een gevolg van kostenstijgingen in materiaal, lonen, brandstof, personeelsschaarste en een gedeelte areaaluitbreiding. Op basis hiervan is voor 2026 een aanvullend budget nodig van € 214.500. Daarnaast is er extra € 31.000 nodig voor de inhuur derden in het groeiseizoen om de door de raad vastgestelde beeldkwaliteit te realiseren. In 2026 moet opnieuw Europees aanbesteed worden en kan besluitvorming niet wachten tot de begroting. Rekening houdend met een sterk veranderende markt, is de verwachting dat de kosten in 2027 en verder minimaal 30% (€ 630.000) structureel zullen toenemen.

Actualisatie investering parkeerdek Masiusplein	**0**	**-3**	**-3**	**-3**

We hebben aanvullend onderzoek gedaan voor de herinrichting van het parkeerdek aan Masiusplein. Uit het onderzoek blijkt dat het huidige budget van € 525.000 niet genoeg is om het werk op een zorgvuldige en hinderarme manier uit te voeren. Voor een veilige uitvoering en om schadeclaims te voorkomen, is een budget van € 1.100.000 nodig. Het oorspronkelijke budget was gebaseerd op het uitvoeren van de werkzaamheden in één fase. Nadere uitwerking heeft opgeleverd dat dit een te groot negatief effect heeft op de bereikbaarheid van de parkeergarages zowel voor de inwoners als voor de aanliggende ondernemers. Het extra budget wordt dan ook ingezet om de werkzaamheden in meerdere fases uit te voeren en daarmee de overlast te verminderen. Daarnaast worden in het kader van klimaatadaptie maatregelen getroffen om hittestress te verkleinen en biodiversiteit te vergroten. Zonder extra budget kunnen we het werk niet op deze manier uitvoeren. Dit levert een groter risico op klachten, schadeclaims en een onacceptabele hoeveelheid hinder voor bewoners, ondernemers en bezoekers van het centrum. Totaal aanvullend investeringsbudget bedraagt € 578.000. Hiervoor hanteren we een afschrijvingstermijn van 30 jaar. De aanvullende afschrijvingslasten vanaf 2027 bedragen structureel € 16.000 in programma 2 en € 3.000 in programma 5.

Actualisatie investering Schipperspoortje	**0**	**-2**	**-2**	**-2**

Het Schipperspoortje in Lobith is een rijksmonument dat gedurende een lange periode geen regulier onderhoud heeft ondergaan.
Hierdoor verkeert het object momenteel in een matige tot slechte onderhoudstoestand. Voor het duurzaam behoud van dit monument is het noodzakelijk het loszittende pleisterwerk te verwijderen en te herstellen met een historisch verantwoorde samenstelling, overeenkomstig de oorspronkelijke uitvoering. Een investering van € 38.000, met een structurele last van € 1.900 vanaf 2027 in programma 5.

Actualisatie investeringen bedrijfswagens	**7**	**0**	**0**	**0**

We hebben de bedrijfswagens gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een aantal investeringsbudgetten worden de kapitaallasten in 2026 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2026 in programma 0 van: € 58.000, programma 2: € 22.000 en programma 5: € 6.000.

Actualisatie investeringen openbaar groen	**50**	**7**	**0**	**0**

We hebben de openbaar groen gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een aantal investeringsbudgetten worden de kapitaallasten in 2026 gecorrigeerd. Dit betreft o.a. uitbreiding bomen, vervanging bomen en -groen, voor de revitaliseringsprojecten de Kop van Tolkamer. Daarnaast fasering van o.a. het investeringsbudget Gimbornhof. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2026 van € 50.000 en in 2027 € 7.000 in programma 5.

Actualisatie investeringen spelen	**42**	**41**	**39**	**0**

We hebben de spelen gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een aantal investeringsbudgetten worden de kapitaallasten in 2026 gecorrigeerd. Daarnaast fasering van een aantal investeringsbudgetten vooruitlopend op het 'Speelruimtebeleid Zevenaar 2026-2036'. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2026 van € 42.000, in 2027 € 41.000 en in 2028 € 39.000 in programma 5.

Actualisatie investeringen sportterreinen (Led verlichting/beregeningsinstallatie)	**71**	**0**	**0**	**0**

De investeringen zijn gerealiseerd. In afwachting van de subsidievaststelling vindt de definitieve verantwoording plaats in 2026. Hierdoor verschuift de 1e afschrijvingstermijn door naar 2027.

Totaal mutaties	**35**	**-758**	**-767**	**-806**

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie investeringen sportterreinen (Led verlichting/beregeningsinstallatie)	**-71**	**0**	**0**	**0**

De investeringen zijn gerealiseerd. In afwachting van de subsidievaststelling vindt de definitieve verantwoording plaats in 2026. Hierdoor verschuift de 1e afschrijvingstermijn door naar 2027.

Totaal reservemutaties	**-71**	**0**	**0**	**0**

6. SOCIAAL DOMEIN

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden maatschappelijke ontwikkeling, jeugd, arbeidsparticipatie, leefbaarheid en wijkgericht werken, vrijwilligers- en mantelzorgbeleid. Samen vormen deze beleidsvelden het sociaal domein. Voor het realiseren van de opgaven in het sociaal domein nemen we ook onderdelen uit de beleidsvelden sport, cultuur, veiligheid, ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, gezondheid en onderwijs mee die bij andere programma's zijn ondergebracht.
Op 26 juni 2024 is de visie en integrale nota sociaal domein 2024-2040 vastgesteld. Dit document is gemaakt samen met input van onze inwoners, maatschappelijke partners, collega's, participatieraad, het college en gemeenteraad.
In de visie sociaal domein 2020 – 2023 lag de nadruk op financiële beheersbaarheid en haalbaarheid. Er was minder aandacht voor onder andere sociale verbinding, de invloed van leefstijl en het benutten van gemeenschapskracht. Nu willen we meer bouwen en ontwikkelen, met aandacht voor bestaanszekerheid en gelijke kansen voor iedereen. We gaan samen aan de slag met de huidige opgaven en vraagstukken in het sociaal domein, vanuit een andere houding. Daarbij houden we de drie kernwaarden van de gemeente Zevenaar voor ogen: samenwerking, resultaatgerichtheid en klantgerichtheid.

Onze visie:
"In de gemeente Zevenaar staan het sociale netwerk, gezondheid en leefbaarheid centraal. We werken aan de mogelijkheden voor iedereen om een eigen, zelfstandig en betekenisvol leven te leiden. Dit vanuit een stabiele (financiële) basis en gelijke kansen voor iedereen. In een prettige en gezonde leefomgeving. Met en voor elkaar. Zo maken we Zevenaar een nog fijnere plek om te wonen, werken en leven!"

Deze visie en integrale nota:
geven aan wat voor gemeente we willen zijn;
geven richting aan beleid en uitvoering binnen het sociaal domein;
sluiten aan op de woonzorgvisie, omgevingsvisie en onze visie op de dienstverlening.

Om het beleid en de uitvoering vorm te geven, hebben we zes bouwstenen beschreven. Dit zijn:
1. bestaanszekerheid;
2. sociale basis;
3. leefbaarheid;
4. gezondere leefstijl;
5. kansrijk en veilig opgroeien;
6. veerkrachtig ouder worden.

De concrete vertaling van alle doelen, keuzes en uitdagingen in de bouwstenen staan in het uitvoeringsplan 2025-2028. Bij de uitwerking houden we rekening met de volgende uitgangspunten:
- iedereen doet ertoe en is van waarde (inclusie);
- de mens staat centraal (positieve gezondheid);
- voorkomen is beter dan genezen (preventie);
- niet ieder probleem vraagt om een professional voor de oplossing (normaliseren);
- de kosten gaan soms voor de baten uit (investeren);
- we maken het mogelijk houding (we denken in oplossingen).

Ontwikkelingen

Versterken sociale basis
In de visie en integrale nota sociaal domein 2024-2040 is een belangrijke plaats ingeruimd voor het versterken van de sociale basis. Om een impuls te geven aan het versterken van de sociale basis en het sterke lokale team heeft de raad in januari 2026 een reserve sociaal domein ingesteld. Uit deze reserve kunnen voorstellen worden gedaan om zowel de sociale basis als het Lokaal Team te versterken. Deze middelen zijn beschikbaar voor incidentele uitgaven. .
Een belangrijk punt voor de komende jaren is ook dat veel geld dat we nu inzetten voor de sociale basis nog tijdelijk is, veelal afkomstig vanuit landelijke akkoorden als GALA en IZA. In het kader van de financieel

gezonde toekomst willen we besparen op geïndiceerde zorg. Daarvoor is het nodig dat blijvend en structureel geïnvesteerd wordt in de sociale basis. Zowel incidentele als structurele investeringen zullen steeds meer getoetst worden op te behalen rendement. We kijken in 2026 wat van de inzet van de incidentele gelden structureel gemaakt moet en kan worden voor een sterke sociale basis in Zevenaar. Een belangrijke ontwikkeling hierin is gelegen in de AZWA, het Aanvullend Zorg en Welzijns Akkoord. Hierin komen financiering en opdrachten voor het lokale welzijns- en gezondheidslandschap samen.

Sterke lokale teams
Het komende jaar zal er regionaal en lokaal geïnvesteerd worden in het (verder) vormgeven van een Sterk Lokaal Team. Onder andere via de uitrol van methodieken als de Verklarende Analyse, Top 3 Methodiek, de Leidraad werken aan Veiligheid en de Visie Gefaseerd Samenwerken aan Veiligheid. Passend bij het Toekomstscenario Jeugd- en Gezinsbescherming ontwikkelende jeugdconsulenten een intensieve samenwerking met Veilig Thuis en Gecertificeerde Instellingen. De inzet van de gezinscoach is na een stop in 2025 uitgebreid. Regionaal is er een start gemaakt met de Regiovisie Jeugd. Middels een brede klankbordgroep wordt er zoveel mogelijk input verzameld. De verwachting is dat de Regiovisie Jeugd december 2026 wordt opgeleverd.

Maatschappelijke ondersteuning en gezondheid
In 2026 werken we aan een effectievere en efficiëntere uitvoering van de Wmo. Op basis van het verbeterplan optimaliseren we processen en versterken we de (interne) samenwerking. Ook zetten we verder in op de samenwerking met de woningcorporaties. Vooral met betrekking tot Wmo woningaanpassingen, scootmobielstallingen en deelscootmobielen. Dit laatste doen we samen met de gemeente Duiven.
Samen met de gemeenten Duiven, Doesburg en Westervoort zijn we een Europese aanbesteding gestart voor de levering en het onderhoud van Wmo hulpmiddelen. Dit met als doel om per april 2027 een nieuwe overeenkomst te hebben.
Regionaal wordt de transformatie van beschermd wonen naar beschermd thuis verder vormgegeven. In 2026 wordt de regionale inkoop hiervoor afgerond. Lokaal wordt vooral verder invulling gegeven aan de basisinfrastructuur voor kwetsbare inwoners. Met de zgn. ambulantiseringsmiddelen investeren we hiervoor in samenwerking met maatschappelijke partners. Zo wordt de in 2025 gestarte herstelacademie in 2026 doorontwikkeld. Deze ontwikkeling hangt samen met het Mentaal Gezondheidsnetwerk (MGN) De Liemers binnen het Integraal Zorgakkoord (IZA). In 2026 ligt de focus op mentale gezondheid, publieke gezondheid en een gezonde leefstijl, in samenwerking met de GGD en lokale partners.
Tot slot versterken we het beleid over mantelzorgondersteuning.

Asiel, opvang en inburgering
Naar verwachting wordt de Richtlijn Tijdelijke Bescherming Oekraïne (RTB) in maart 2027 beëindigd. We bereiden ons voor op de transitie die hiermee gepaard gaat en zijn in afwachting van meer duiding vanuit het rijk. Hierna maken we samen met ketenpartners zoals de RSD een plan van aanpak.
In de uitvoering van de Wi2021 spelen wachtlijsten door personeelsgebrek in het verleden en ziekte-uitval. We werken aan een oplossing en zijn ondertussen bezig met het op orde brengen van de werkprocessen. De combinatieroute Entree-B1 voor jongeren binnen de inburgering wordt geëvalueerd en naar verwachting in de toekomst anders ingevuld.

Participatie
In vervolg op het vaststellen van beleidsplan "Het Participatiekompas" is begin 2026 een start gemaakt met het vullen van de participatie toolbox en de voorbereidingen tot het opstellen van de wettelijk verplichte participatieverordening (uiterlijk januari 2027).

Dorpsplannen en lokale initiatieven
Het beschikbare incidentele budget was bedoeld voor vier dorpsplannen. OudZevenaar en Angerlo zijn aan de slag met de uitvoering van hun dorpsplannen. Deze plannen schuiven door naar 2026-2027. Tegelijkertijd melden zich begin 2026 nieuwe dorpen, zoals Ooy die circa €5.000 heeft ontvangen voor de ontwikkeling van een dorpsplan.

Arbeidsmarkt en Regionaal Werkcentrum
De arbeidsmarkt blijft ondanks lichte afkoeling structureel krap, met aanhoudende tekorten in sectoren als zorg, techniek, ICT en onderwijs. Deze krapte beïnvloedt onze uitstroomkansen en vraagt om gerichte

samenwerking met werkgevers en onderwijs, en om investering in scholing en vaardigheden. Het werkcentrum wordt vanaf 1 juli 2026 het centrale regionale loket voor werk, scholing en matching, waar inwoners en werkgevers sneller toegang krijgen tot passende ondersteuning. Het brengt werkgeversdienstverlening, scholing en begeleiding van werkzoekenden samen, zodat we gerichter kunnen toeleiden naar sectoren waar personeelstekorten groot blijven. Hiermee versterkt het de regionale uitvoeringskracht en onze mogelijkheden om inwoners duurzaam naar werk te begeleiden.

BUIG-tekort
De gemeente Zevenaar heeft al jaren een structureel tekort op het BUIG-budget. Dit is grotendeels te wijten aan de ontoereikende verdeelsystematiek. Hiervoor lopen verschillende bezwaar- en beroepsprocedures tegen het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Op 9 juni 2026 dienen deze bij de Centrale Raad van Beroep

Beleidskaders

- Visie en integrale nota sociaal domein 2024-2040 (2024)
- Uitvoeringsplan sociaal domein 2025-2028 (2025)
- Nota Armoede en Schulden (2025)
- Beleidsplan Sport en Bewegen 2021-2028
- Het Participatiekompas (2025)
- Kadernota Samen aan Zet 2022 en verder (transformatie beschermd wonen naar beschermd thuis)
- Plan onderwijskansenbeleid 2024-2027
- Bestuurlijke opdracht RSD 2024-2026
- Re-integratieverordening 2024
- Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Zevenaar 2024
- Nadere regels- en beleidsregels maatschappelijke ondersteuning gemeente Zevenaar 2026
- Verordening jeugdhulp 2025 inclusief beleidsregels en nadere regels
- Convenant Schoolveiligheid (Financiële en inhoudelijke onderlegger: Samenwerkingsagenda Veilig en Zorgzaam Schoolklimaat)
- Lokaal Uitvoeringsplan Samen Veilig 2024-2028

WAT WILLEN WE?

6. Sociaal domein

Wij willen dat iedereen kan meedoen in de samenleving. Mensen die hier hulp bij nodig hebben ondersteunen we zo goed mogelijk. We richten ons op preventie: voorkomen is beter dan genezen. Als problemen eerder gesignaleerd worden, kan er op een laagdrempelige manier een oplossing gezocht worden. Voor werkzoekenden zetten we primair in op het vinden van passend werk.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2025	Status 1e VGR
6.2.2 Wij bieden een herkenbare toegang tot het sociaal domein	2023-2025		
6.2.3 Wij verbeteren de afspraken en sturen op het aantal contracten met (regionale) aanbieders van jeugdzorg en wmo	2022-2026		
6.2.4 Wij werken efficiënt en eenvoudig in het sociaal domein	2022-2026		
6.2.6 Wij volgen de landelijke (financiële) ontwikkelingen rondom jeugdzorg	2022-2026		
6.4.1 Wij willen een passende uitvoering van de Participatiewet	2022-2025		

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
BATEN				
Meerjarenbegroting 2026-2029	18.110	18.948	19.622	19.629
Tot de 1e voortgangsrapportage	49	12	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	**18.160**	**18.961**	**19.622**	**19.629**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	**1.090**	**1.090**	**1.090**	**1.090**
Budgetmutatie bijstandsuitkeringen	1.090	1.090	1.090	1.090
2. Actualisatie bestaand beleid	**4.855**	**0**	**0**	**0**
Specifieke uitkering kinderopvangtoeslagenproblematiek	255	0	0	0
Specifieke uitkering opvang ontheemden Oekraïne	4.600	0	0	0
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	**5.945**	**1.090**	**1.090**	**1.090**
Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	**24.105**	20.051	**20.712**	**20.719**
LASTEN				
Meerjarenbegroting 2026-2029	84.283	83.383	82.237	81.729
Tot de 1e voortgangsrapportage	469	12	0	0
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	**84.752**	**83.395**	**82.237**	**81.729**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	**1.323**	**1.090**	**1.090**	**1.090**
Bijdrage GR MGR sociaal domein Centraal Gelderland	233	0	0	0
Budgetmutatie bijstandsuitkeringen	1.090	1.090	1.090	1.090
2. Actualisatie bestaand beleid	**5.124**	**362**	**0**	**0**
Actualisatie budget straatcoaching	0	0	0	0
Actualisatie budget Thuiskamers	0	250	0	0
Budgetmutatie formatie uitvoering Wet inburgering	164	0	0	0
Budgetmutatie Participatie (Beschut werk)	105	112	0	0
Specifieke uitkering kinderopvangtoeslagenproblematiek	255	0	0	0
Specifieke uitkering opvang ontheemden Oekraïne	4.600	0	0	0
5. Mutaties < € 100.000	**100**	**15**	**9**	**9**
Budgetmutatie optimaliseren AED netwerk	17	0	0	0

Budgetmutatie Participatiewet in balans	36	9	3	3
Budgetmutatie toezicht inspecties kinderopvang/gastouderopvang	4	6	6	6
Budgetmutatie voortzetting gezondheidsplein	20	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget faillissement Groupcard m.b.t. mantelzorgcompliment	23	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	**6.546**	**1.467**	**1.099**	**1.099**
Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	**91.298**	**84.862**	**83.336**	**82.828**
Saldo van baten en lasten	**-67.194**	**-64.812**	**-62.623**	**-62.109**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen				
Meerjarenbegroting 2026-2029	229	99	99	24
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	420	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	**649**	**99**	**99**	**24**
Toevoegingen				
Meerjarenbegroting 2026-2029	-225	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	**-225**	**0**	**0**	**0**
Totaal reserve mutaties	**424**	**99**	**99**	**24**
Gerealiseerd resultaat	**-66.769**	**-64.712**	**-62.524**	**-62.085**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1. Autonome ontwikkelingen				
Bijdrage GR MGR sociaal domein Centraal Gelderland	**-233**	**0**	**0**	**0**

De bijdrage aan de MGR voor de module WgSW is voor 2026 aangepast als gevolg van wijzigingen in het aantal arbeidsjaren per deelnemende gemeente. De herverdeling van de gemeentelijke bijdragen wordt jaarlijks op basis van het aantal arbeidsjaren per 30 oktober bijgesteld. Het nadeel voor de module WgSW bedraagt € 166.000. De structurele effecten worden verwerkt in de nog op te stellen meerjarenbegroting 2027-2030

Budgetmutatie bijstandsuitkeringen	**0**	**0**	**0**	**0**

De raming van de uitkeringslasten en de baten (BUIG bijdrage van het Rijk) is geactualiseerd. Hierbij is uitgegaan van de voorlopige bijdrage van het Rijk voor 2026. Wij verhogen de ramingen van de lasten en de baten structureel met € 1.090.000. Per saldo een structreel budgettair neutrale wijziging.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie budget straatcoaching	**0**	**0**	**0**	**0**

Om tijdig (voor de zomer) een aanbesteding te kunnen starten vragen wij om een structureel budget van 125.000 waarmee we de inzet van Straatcoaching duurzaam kunnen inzetten. Dit programma wordt sinds enkele jaren door Kansrijk Jongerenwerk uitgevoerd. Het is gericht op het versterken van kansen van jongeren die door de samenleving als "moeilijk bereikbaar" worden gezien. Jongeren die weinig vertrouwen hebben in instanties, die op straat hun status vonden of op het punt stonden om af te glijden. Tot op heden wordt het programma grotendeels gefinancierd uit incidentele middelen, wat leidt tot onzekerheid in continuïteit, fluctuaties in inzet en beperkte mogelijkheid om duurzaam resultaat te borgen. Tegelijkertijd zien we dat de druk op jeugdhulp en specialistische voorzieningen hoog blijft en dat vroegsignalering en laagdrempelige preventie onvoldoende structureel geborgd zijn.
Straatcoaching voorkomt escalatie. Voor veel jongeren blijft het bij lichte ondersteuning, zonder verwijzing naar duurdere zorg of veiligheidsmaatregelen. Zo zijn in 2025 ongeveer 24 risicojongeren (jongeren met problematische thuissituaties, groepsdruk of gebrek aan toekomstperspectief) bereikt met straatcoaching waarmee een (sterke) vertrouwensband is opgebouwd door straatcoaching en kickboksactiviteiten. Door luisteren, signaleren van risico's en gedrag in de gaten houden zonder dwingende benadering zijn de straatcoaches actief in de leefwereld van deze jongeren. De kickboksactiviteiten bieden daarnaast een positieve uitlaadklep, waarin discipline, respect en doorzettingsvermogen centraal staan.
Wij verwachten dat de straatcoaching leidt tot een besparing op de kosten voor jeugdhulp met een gelijk bedrag (€ 125.000). De voortzetting en inzet van straatcoaching kan dan ook budgettair neutraal worden uitgevoerd.

Actualisatie budget Thuiskamers	**0**	**-250**	**0**	**0**

In het uitvoeringsplan sociaal domein is opgenomen dat er in drie deelgebieden van de gemeente (noord, midden en zuid) algemene voorzieningen sociale basis (thuiskamers oftewel sociale knooppunten) worden gerealiseerd. Op dit moment zijn er in een pilotproject al twee thuiskamers operationeel. Voor de voortzetting in 2027 van deze twee thuiskamers vragen wij een incidenteel budget van € 250.000. In het vierde kwartaal van dit jaar komen bij uw Raad terug met een plan voor het versterken van de sociale basis, waar de inrichting en doorontwikkeling van drie thuiskamers onderdeel van is.
De huidige twee thuiskamers konden de afgelopen jaren incidenteel worden gefinancierd vanuit de regionale IZA middelen. Deze financiering stopt per 2027. Later dit jaar zal ook duidelijk zijn in hoeverre vanuit het Aanvullend Zorg en Welzijn Akkoord (AZWA) structurele middelen kunnen worden geclaimd voor de zogenaamde basisinfrastructuur.

Budgetmutatie formatie uitvoering Wet inburgering	**-164**	**0**	**0**	**0**

De gemeente heeft een regierol in het uitvoeren van de Wet inburgering 2021 (Wi2021). Hiervoor zijn inburgeringsconsulenten in dienst bij de gemeente die inburgeringsplichtigen begeleiden tijdens hun traject. Sinds de invoering van de wet is het aantal inburgeraars waarover wij regie voeren sterk toegenomen, terwijl de formatie niet in dezelfde mate is meegestegen. Dit heeft geleid tot lange wachtlijsten. Gezien de maatschappelijke impact en financiële gevolgen vragen wij nu budget voor 2026.

Budgetmutatie Participatie (Beschut werk)	**-105**	**-112**	**0**	**0**

In de septembercirculaire 2025 zijn aanvullende middelen toegevoegd, voor de periode 2025-2027, aan de rijksbijdrage beschut werk (Integratie Uitkering 'Participatie') in verband met de voorgenomen invoering van een forfaitaire loonkostensubsidie voor nieuw beschut werk (NBW). Voor onze gemeente betreft dit een bedrag van € 105.000 in 2026 en € 112.000 voor 2027. Voorgesteld wordt deze middelen toe te voegen aan het re-integratiebudget voor RSD de Liemers, met de oormerking NBW. De middelen worden ingezet ter dekking van de hogere kosten voor NBW-plekken. Deze kosten worden momenteel opgevangen binnen het re-integratiebudget. Door de middelen uit de septembercirculaire hiervoor in te zetten, wordt voorkomen dat het re-integratiebudget verder onder druk komt te staan en blijft er voldoende ruimte beschikbaar voor re-integratietrajecten voor overige uitkeringsgerechtigden.

Specifieke uitkering kinderopvangtoeslagenproblematiek	**0**	**0**	**0**	**0**

Voor de gemeentelijke taak met betrekking tot de kinderopvangtoeslagenproblematiek worden kosten gemaakt. Wij verwachten een bedrag van € 255.000 uit te geven. Deze begrotingswijziging is budgettair neutraal omdat de uitgaven door het Rijk via een specifieke uitkering worden vergoed.

Specifieke uitkering opvang ontheemden Oekraïne	**0**	**0**	**0**	**0**

Op basis van de huidige opvanglocaties en de daarin opgevangen vluchtelingen uit de Oekraïne ramen wij hierbij zowel de uitgaven als de rijkscompensatie. Uitgangspunt is dat door het Rijk alle kosten worden vergoed. Wij ramen de baten en lasten op € 4.600.000. Per saldo is deze raming budgettair neutraal.

Totaal mutaties	**-502**	**-362**	**0**	**0**

7. VOLKSGEZONDHEID EN DUURZAAMHEID

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden volksgezondheid, milieu en duurzaamheid. Volksgezondheid richt zich op een gezonde leefomgeving en leefstijl. Milieu richt zich op de onderdelen lucht, geluid, bodem, externe veiligheid en duurzaamheid (klimaat).
Over duurzaamheid/klimaat zijn in het Nationaal Klimaatakkoord afspraken gemaakt waarbij de uitvoering bij de gemeenten is belegd. De aanpak en invulling van Zevenaar is onderverdeeld in de 'resultaten': energietransitie, warmtetransitie, circulaire economie/Fairtrade gemeente en klimaatadaptatie.

Ontwikkelingen

Volksgezondheid
Gemeenten hebben de wettelijke taak zorg te dragen voor de publieke gezondheidszorg voor hun inwoners. Deze publieke gezondheidszorg wordt uitgevoerd door de GGD (VGGM) en biedt gezondheidsbeschermende en gezondheidsbevorderende maatregelen voor alle inwoners (Algemeen Publieke Gezondheidszorg) en preventieve jeugdgezondheidszorg voor 0-18 jarigen (Jeugdgezondheidszorg). Uit rapportages blijkt dat de vaccinatiegraad in de regio al een paar jaar daalt. Voorgaande is een landelijke trend. VGGM maakt een plan voor verhoging van de vaccinatiegraad. Een verzoek voor een financiële bijdrage ligt voor bij de behandeling van de begroting 2027 van VGGM.

Wet- en regelgeving
De *Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie* (Wgiw), het *Besluit gemeentelijke instrumenten warmtetransitie* (Bgiw) en de te ontwikkelen *Ministeriele Regeling* treden naar verwachting op 1 juli 2026 in werking, een half jaar later dan werd voorzien. Daarom is vanuit de minister geadviseerd om gemeenten tot 31 december 2027 de tijd te geven om hun warmteprogramma's vast te stellen (zie ook resultaat 7.3.1).

Warmteprogramma Omgevingswet en wijkgerichte aanpak aardgasvrij
In het warmteprogramma zal een uitvoeringsplanning opgenomen worden. Omdat het Warmteprogramma met een jaar wordt opgeschoven zal de wijkgerichte aanpak ook opschuiven naar eind 2027 e.v.. Dan zal ook duidelijk worden welke middelen voor deze aanpak nodig is.

Warmtenet stad Zevenaar en warmtebedrijf
Voor het benutten van de restwarmte van de AVR voor een warmtenet in stad Zevenaar is een publiek warmtebedrijf nodig dat uiteindelijk zorgt voor de aanleg, exploitatie en levering van deze warmte naar de afnemers (inwoners en bedrijven). In dit kader is een drietal intentieovereenkomsten afgesloten: met de AVR en Vattenfall (de warmtebron); met een afnemer Baston Wonen en met Gelders Warmtebedrijf (GWB) voor het verkennen van het oprichten van een lokaal warmtebedrijf. Verdere verdieping en verfijning van de businesscase zal in 2026 en 2027 plaats vinden. Inzicht in de benodigde middelen zal eind 2026 duidelijker zijn.

Energiesysteem en netcongestie
De ontwikkelingen over slimme energiesystemen en alternatieven om netcongestie te verminderen volgen elkaar in snel tempo op. De beschikbaarheid van energie zal steeds meer een rol spelen in ruimtelijke beslissingen zoals woningbouw en de aanleg van bedrijventerreinen. De verwachting is dat er in de eerste helft van 2026 meer duidelijkheid komt over de prioritering van aansluitingen. Dan zal ook meer duidelijk worden welke, of en hoe we als gemeente hierop kunnen anticiperen.

Klimaatuitvoeringsmiddelen (CDOKE)
Tot en met 2025 zijn de middelen voor "Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid" (CDOKE) via een Spuk-uitkering beschikbaar gesteld. Vanaf 2026 zijn deze middelen onderdeel geworden van de uitkering uit het gemeentefonds. Op dit moment werken wij aan de uitwerking van een structurele inzet van deze middelen. In de meerjarenbegroting 2027-2030 komen wij hierop terug.

Omgevingsdienst

De besturen van de Omgevingsdienst Arnhem en Nijmegen zijn vanaf 1 januari 2026 gefuseerd tot één Omgevingsdienst. Door een schaalvergroting is één robuuste en toekomstbestendige omgevingsdienst ontstaan die ook in de toekomst goed in staat is haar taken te blijven uitvoeren. De gemeenteraad is over de fusie geconsulteerd en dit heeft uiteindelijk geresulteerd in een fusie waarbij de ODRA en ODRN samen verder gaan als Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM).

Beleidskaders

- Klimaatplan 'op weg naar een klimaatneutrale organisatie'
- Uitvoeringsprogramma klimaatneutrale organisatie
- Watertakenplan de Liemers 2022-2026 (2022)
- Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie (DPRA) (2022)
- Integraal beleidsplan openbare ruimte 2022-2032 (2022)
- Beheerplan water en riolering (2022)
- Beheerplan begraafplaatsen (2022)
- Milieubeleidsplan 2013-2030 Zevenaar
- Beleidsvisie Externe Veiligheid 2012 Zevenaar
- Nota Bodembeheer 2011 Zevenaar
- Geluidbeleid 2008 Zevenaar
- Integrale laadvisie gemeente Zevenaar 2022

WAT WILLEN WE?

7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid

Wij willen een bijdrage leveren aan een gezonder Zevenaar. Dit bereiken we door meer dan een goede gezondheidszorg alleen. De omgeving waarin we leven is ook belangrijk om ons geestelijk en lichamelijk fit te voelen. We werken ook aan een duurzame samenleving. Zo borgen we de toekomstbestendigheid en leefbaarheid van de samenleving voor onze toekomstige generaties.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2025	Status 1e VGR
7.1.1 Wij optimaliseren de aanwezigheid van AED's in wijken en dorpen	2022-2025		
7.2.2 Wij verduurzamen onze eigen organisatie en vastgoed	2025-2026		
7.2.3 Wij werken in de regio samen aan de regionale energiestrategie	2023e.v.		
7.2.4 Wij zetten in op energiebesparing	2023-2026		
7.2.5 Wij verruimen de laadinfrastructuur voor elektrische auto's	2022-2026		
7.3.1 Wij voeren de plannen van de Warmtevisie uit	2023-2026		
7.3.2 Wij zetten in op een warmtenet en het gebruik van restwarmte	2023-2026		
7.4.2 Wij werken aan de opgave circulaire economie, ook via de Groene Metropoolregio	2023-2025		
7.4.3 Wij vernieuwen het afvalbeleid	2024-2025		
7.5.1 Wij nemen maatregelen ter voorkoming van wateroverlast en droogte	2023-2026		

7.1 Verbeteren van de volksgezondheid in Zevenaar

7.1.1 Wij optimaliseren de aanwezigheid van AED's in wijken en dorpen 2022-2025

Er zijn in de afgelopen periode al de nodige AED's geplaatst in wijken en dorpen. We beoordelen in de komende periode of er nog aanvulling gewenst is en hoe we het beheer borgen. We onderzoeken een subsidieregeling, met name voor opleidingen. Crowdfunding en andere vormen van financiering willen we aanmoedigen.

	Status 2025	**Status 1e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

Voor het verbeteren van het AED-netwerk zijn in de periode 2023 tot en met 2025 extra incidentele middelen beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn nog niet volledig benut. Om het netwerk in 2026 volledig af te ronden, is nog een eenmalige aanvullende bijdrage nodig.

Voorstel raad
Voorgesteld wordt om via de 1e voortgangsrapportage 2026 een incidenteel bedrag van € 17.000 beschikbaar te stellen voor de verdere afronding en optimalisatie van het AED-netwerk in de gemeente Zevenaar.

7.3 Werken aan een aardgasvrij Zevenaar in 2050

7.3.1 Wij voeren de plannen van de Warmtevisie uit 2023-2026

Het Nationaal Klimaatakkoord heeft de regie van de warmtetransitie bij de gemeenten neergelegd, om te komen tot alternatieven voor aardgas als warmtebron. In Zevenaar moeten ongeveer 20.000 woningen aardgas vrij worden, waarbij betaalbaarheid en betrouwbaarheid belangrijke uitgangspunten zijn. Dit hebben we vastgelegd in de Warmtetransitievisie (vastgesteld 2019).

De planning om het proces in de wijken en dorpen van Zevenaar te starten om aardgas vrij te worden is vanwege financiële afwegingen bij de kadernota 2020-2023 getemporiseerd. Er is afgesproken dat vanaf 2023 de verdere uitrol versneld opgepakt gaat worden. De planning wordt daarvoor geactualiseerd. In 2023 starten we de uitvoering van de warmtevisie. Daarin staat de aanpak van het energiezuiniger en aardgasvrij maken van de woningen in de gemeente Zevenaar. Per kern dorp, wijk of en buurt wordt bekeken welke de meest logische alternatieven voor aardgas zouden kunnen zijn en wanneer. Er wordt een termijn van 2 jaar ingepland voor overleg en planvorming met de bewoners.

In Angerlo is al een pilot voor de warmtetransitie opgestart. Het opgestelde plan, vastgesteld door de gemeenteraad op 29 september 2021, vormt de basis voor een uitvoeringsplan. Voor het opstellen daarvan wordt gewerkt door alle betrokken partijen (bewoners, woningcorporatie, netbeheerder en gemeente) samen in de Programma Organisatie Angerlo. De ervaringen en uitkomsten van deze pilot zijn waarschijnlijk goed bruikbaar voor de uitrol over rest van de gemeente.

	Status 2025	**Status 1e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Niet volgens plan

Warmte programma
De planning was dat het Warmte programma (actualisatie van de Warmte transitievisie) medio 2026 gereed is. Omdat de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw), het Besluit gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Bgiw) en de te ontwikkelen Ministeriele Regeling naar verwachting op 1 juli 2026 in werking treden, een half jaar later dan werd voorzien, is vanuit de minister geadviseerd om gemeenten tot 31december 2027 de tijd te geven om hun warmteprogramma's vast te stellen. In Zevenaar zal het warmteprogramma in 2027 door het college worden vastgesteld. Het warmteprogramma beschrijft dan in welke gebieden we de komende 10 jaar aan de slag gaan en wat de verwachte aanpak is. Het warmteprogramma is een verplicht programma onder de Omgevingswet. De raad is hierover geïnformeerd (RIB 20 januari 2026).

Voorstel raad
De raad is over deze ontwikkelingen geïnformeerd (RIB 20 januari 2026).

7.4 Werken aan een volledig circulaire economie in 2050

7.4.3 Wij vernieuwen het afvalbeleid 2024-2025

Het plaatsen van ondergrondse containers voor restafval bij hoogbouw is het laatste grote onderdeel van de harmonisatie van het afvalbeleid. Ook het nieuwe aanbiedstation op 7Poort nadert zijn voltooiing. In 2023 kunnen we de effecten van deze ontwikkelingen op het afvalaanbod en de afvalscheiding in kaart brengen. Mede op basis daarvan moet de gemeente brengen we in beeld hoe we verder willen met het afvalbeleid in de toekomst, welke doelen wij nastreven en welke middelen hiervoor nodig zijn. Hierna volgt actualisatie van het afvalstoffenbeleid. Wij moeten daarnaast bepalen hoe wij in overleg met de gemeente Montferland gevolg willen geven aan het onderzoek naar de toekomstbestendigheid van de Reinigingsdienst De Liemers (RDL).

	Status 2025	**Status 1e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

Door de ontwikkeling van een mogelijke herindeling met de gemeenten Doesburg, Duiven en Westervoort is het vervolgonderzoek naar de toekomstbestendigheid van RDL uitgesteld. Er zijn momenteel te veel onduidelijkheden om al een nieuwe koers uit te zetten.

Voorstel raad
Nader onderzoek naar de toekomstbestendigheid RDL is uitgesteld totdat er duidelijkheid is over een eventuele herindeling met de gemeenten Doesburg, Duiven en Westervoort.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
BATEN				
Meerjarenbegroting 2026-2029	12.307	12.471	13.010	13.214
Tot de 1e voortgangsrapportage	4	4	4	4
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	**12.311**	**12.475**	**13.014**	**13.218**

Mutaties 1e voortgangsrapportage

Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage				
Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	**12.311**	12.475	**13.014**	**13.218**
LASTEN				
Meerjarenbegroting 2026-2029	15.562	14.647	15.318	15.217
Tot de 1e voortgangsrapportage	35	202	-5	-5
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	**15.597**	**14.849**	**15.313**	**15.212**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
2. Actualisatie bestaand beleid	**-2**	**-4**	**-4**	**-4**
Actualisatie investeringen afval	0	0	0	0
Actualisatie investeringen duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	-2	-4	-4	-4
Actualisatie investeringen riolering	0	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget watertakenplan Klimaatadaptieve maatregelen	0	0	0	0
5. Mutaties < € 100.000	**12**	**15**	**0**	**0**
Budgetmutatie ondersteuning lokale energiehulp	27	0	0	0
Budgetmutatie Warmtewet 2.0	-15	15	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	**9**	**11**	**-4**	**-4**
Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	**15.607**	**14.860**	**15.309**	**15.208**
Saldo van baten en lasten	**-3.296**	**-2.385**	**-2.295**	**-1.991**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen				
Meerjarenbegroting 2026-2029	655	25	25	25
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	63	207	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	**717**	**232**	**25**	**25**
Toevoegingen				
Meerjarenbegroting 2026-2029	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	**0**	**0**	**0**	**0**

Totaal reserve mutaties	**717**	**232**	**25**	**25**
Gerealiseerd resultaat	**-2.579**	**-2.153**	**-2.270**	**-1.966**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie investeringen afval	**0**	**0**	**0**	**0**

We hebben de afval gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een investeringsbudget afval worden de kapitaallasten in 2026 gecorrigeerd. Dit bedrag van € 92.000 wordt gestort in de voorziening afval. Per saldo een budgettair neutrale wijziging in programma 7.

Actualisatie investeringen duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	**2**	**4**	**4**	**4**

Uit het investeringsbudget duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie kan budget worden overgeheveld naar andere investerings- of groot onderhoud budgetten. Voor de volgende onderdelen hevelen wij budget over:
*het investeringsbudget revitalisatie wegen Pannerden € 56.000 (het investeringsbudget wordt dan in totaal € 1.933.002).

Dit levert vanaf 2027 een structureel voordeel op van € 2.000. Dit is in programma 2 een structureel nadeel vanaf 2027 van € 2.000 en in programma 7 een structureel voordeel vanaf 2027 van € 4.000.

Actualisatie investeringen riolering	**0**	**0**	**0**	**0**

De riool-gerelateerde investeringen hebben we nagelopen en waar gewenst de raming geactualiseerd. In verband met het niet afsluiten van investeringsbudgetten van bijvoorbeeld oeverbeschoeiing, minigemalen, renovatie, revitalisering Giesbeek en revitaliseringsproject Kop van Tolkamer, hebben we de kapitaallasten in 2026 gecorrigeerd. Daarnaast fasering van een aantal investeringsbudgetten waaronder gemalen mechanisch/elektrisch, gemalen bouwkundig en revitaliseringsproject Marktplein Lobith. Bovenstaande wijzigingen verrekenen we binnen de voorziening riolering. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Eerder beschikbaar gesteld budget watertakenplan Klimaatadaptieve maatregelen	**0**	**0**	**0**	**0**

Bij het watertakenplan is een exploitatiebudget beschikbaar gesteld. Het budget 'Klimaatadaptieve Maatregelen Gemeente Zevenaar 2024–2027', gericht op het nemen van fysieke maatregelen ter beperking van klimaatrisico's, is in 2025 minder benut omdat er minder aanspraak is gemaakt op de subsidie voor klimaatadaptieve maatregelen, zoals het afkoppelen van regenwater en het realiseren van groene daken en groene tuinen, dan vooraf verwacht. Hierdoor is een deel van het budget in 2025 niet besteed.
In 2026 wordt het budget (inclusief het resterende budget van 2025) ingezet voor het identificeren en ontwerpen, voorbereiden en uitvoeren van nieuwe vergroeningsprojecten, waaronder het vergroenen van schoolpleinen en andere gemeentelijke vastgoedlocaties.
De samenwerking binnen de werkregio blijft gebaseerd op het oorspronkelijke uitvoeringsprogramma, waarin alle projectuitgaven zijn opgenomen. Om de geplande maatregelen alsnog te kunnen realiseren, wordt voorgesteld het resterende budget van 2025 (€ 22.000) opnieuw beschikbaar te stellen in 2026. Dit bedrag wordt verrekend met de voorziening riolering en is daarmee budgettair neutraal.

Totaal mutaties	**2**	**4**	**4**	**4**

8. VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden ruimtelijke ordening, grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) en wonen.

Ontwikkelingen

Ruimtelijk investeringsprogramma Zevenaar (RiaZ)

De ruimtelijke investeringsagenda Zevenaar (RiaZ) geeft richting aan de uitvoering van de Omgevingsvisie door inzicht te bieden in toekomstige ruimtelijke investeringen van meer dan € 500.000. De agenda bundelt concrete projecten in de fysieke leefomgeving en maakt zichtbaar welke financiële middelen nodig en beschikbaar zijn. De RiaZ dient als strategisch kader waarin ruimtelijke ambities, maatschappelijke opgaven en financiën samenkomen. Hiermee ondersteunt de agenda de gemeenteraad en het college bij het maken van keuzes en het prioriteren van investeringen in onder andere woningbouw, mobiliteit, maatschappelijke voorzieningen, energie, klimaatadaptatie, natuur en economie. Het doel is te sturen op samenhang, haalbaarheid en effectiviteit van ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente. De investeringsagenda is in het tweede kwartaal 2026 klaar, waarna besluitvorming kan plaatsvinden door college en raad voor een integrale afweging van prioritering en fasering. De vorm waarin dat precies gaat gebeuren is nog onderdeel van gesprek.

Ontwikkeling Woningbouw

Voor de woningbouw is de ambitie om per jaar 150 tot 200 woningen toe te voegen. In 2025 zijn er ca. 190 woningen toegevoegd. In het eerste kwartaal van 2026 is het regionale woningbehoefte onderzoek 2025 afgerond. Het rapport geeft inzicht in de woonbehoefte op regionaal, subregionaal en lokaal niveau en geeft aanbevelingen over verschillende woonopgaven die hier uit voortkomen. Het onderzoek geeft een behoefte in de GMR van 2025 tot 2050 van bijna 70.000 woningen of andere vormen van (tijdelijke) huisvesting. Het gaat om ruim 56.000 woningen en zo'n 11.000 tot 14.000 andere vormen van (tijdelijke) huisvesting. De komende jaren hebben wij dus nog een grote opgave om woningen en andere vormen van (tijdelijke) huisvesting toe te voegen en gaan wij verder met het ontwikkelen van woningbouwprojecten.
Dit jaar starten we met het opstellen van een (verplicht) volkshuisvestingsprogramma als uitwerking van de omgevingsvisie. Hiermee leggen we het volkshuisvestelijk beleid concreet en uitvoerbaar vast, zodat we doelgericht kunnen werken aan voldoende, betaalbare en passende woningen. De omgevingsvisie, Woonzorgvisie 2024-2028 en het woonbehoefteonderzoek vormen hiervoor de basis.

Omgevingswet

Voor 2032 moet de gemeente het gemeentebrede omgevingsplan gereed hebben. Dit vervangt alle bestemmingsplannen en andere lokale regels. Voor gemeenten is deze opgave qua complexiteit, inzet en kosten groot. In 2026 maken we op basis van ervaringen tot nu toe, een inschatting voor het vervolg na 2026. Als hiervoor extra middelen nodig zijn dan zal dat bij de meerjarenbegroting 2027-2030 aan de raad worden voorgesteld.

Beleidskaders

- Omgevingsvisie Zevenaar 2040
- Structuurvisie Zevenaar 2012-2030
- Woonzorgvisie Zevenaar 2024-2028
- Nota grondbeleid Zevenaar 2021
- Woondeal regio Arnhem-Nijmegen 2.0 (2023)
- Nota vastgoedbeleid
- Regionaal Programma Werklocaties (RPW) 2021 - 2024
- Toets- en afwegingskader grootschalige duurzame energieopwekking (zon en wind)
- Integraal accommodatieplan 2020-2040 (IAP)

WAT WILLEN WE?

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

We maken gewenste ontwikkelingen mogelijk en bevorderen de ruimtelijke kwaliteit en een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Hierbij respecteren wij het landschap en de natuur- en cultuurhistorische waarden. We zetten de veranderopgave van de Omgevingswet in voor een andere manier van werken binnen het fysieke domein. We vinden dat er voor iedereen een geschikte woning moet zijn en dat onze inwoners prettig moeten kunnen wonen in een veilige en schone omgeving.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2025	Status 1e VGR
8.1.2 Wij zetten een doorstroommakelaar in	2023-2026		
8.1.3 Wij maken jaarlijks prestatieafspraken met woningcorporaties	2023e.v.		
8.1.4 Wij stellen een woningbouwplan voor een continue bouwstroom op en geven uitvoering aan dit plan	2022-2026		
8.2.3 Wij intensiveren participatie bij ruimtelijke plannen en wonen	2022-2026		
8.2.4 Wij werken samen met partners aan de realisering van het Rivierklimaatpark	2022e.v.		

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
BATEN				
Meerjarenbegroting 2026-2029	7.984	5.224	1.317	1.333
Tot de 1e voortgangsrapportage	50	50	50	50
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	**8.034**	**5.274**	**1.367**	**1.383**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
2. Actualisatie bestaand beleid	**-235**	**0**	**0**	**0**
Actualisatie investeringen vastgoed	-235	0	0	0
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	**-235**	**0**	**0**	**0**
Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	**7.799**	5.274	**1.367**	**1.383**
LASTEN				
Meerjarenbegroting 2026-2029	10.765	7.888	3.885	3.923
Tot de 1e voortgangsrapportage	736	527	100	100
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	**11.502**	**8.415**	**3.985**	**4.023**

Mutaties 1e voortgangsrapportage

2. Actualisatie bestaand beleid	**0**	**0**	**0**	**0**
Actualisatie investeringen vastgoed	0	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	**11.502**	**8.415**	**3.985**	**4.023**
Saldo van baten en lasten	**-3.703**	**-3.141**	**-2.617**	**-2.639**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen				
Meerjarenbegroting 2026-2029	399	140	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	629	350	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	**1.028**	**490**	**0**	**0**
Toevoegingen				
Meerjarenbegroting 2026-2029	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal reserve mutaties	**1.028**	**490**	**0**	**0**
Gerealiseerd resultaat	**-2.675**	**-2.651**	**-2.617**	**-2.639**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie investeringen vastgoed	**-235**	**0**	**0**	**0**

We hebben de gerelateerde investeringsbudgetten van vastgoed nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een investeringsbudget worden de kapitaallasten in 2026 gecorrigeerd. Dit betreft de verduurzaming van het Musiater. Het grootste deel van de verduurzaming is uitgevoerd. Enkel resteert het aanbrengen van de zonnepanelen. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2026 van € 43.000.
Daarnaast is bij de 2e voortgangsrapportage 2025 de geplande verkoopopbrengst van een locatie aan Reisenakker van € 235.000 voor deze locatie naar 2026 verplaatst. De afschrijving van € 289.000 is abusievelijk vervallen. Dit wordt hiermee hersteld. Daarnaast wordt de verkoopopbrengst administratief gekoppeld aan programma 0. Dit geeft een eenmalig nadeel van € 11.000 in programma 0 en een nadeel van € 235.000 in programma 8. Totaal nadeel in 2026 is € 246.000.

Totaal mutaties	**-235**	**0**	**0**	**0**

FINANCIËN

ALGEMEEN

Inleiding
In dit onderdeel gaan wij in op de ontwikkelingen in de financiële situatie van onze gemeente. Wij presenteren het overzicht van baten en lasten, de financiële ontwikkelingen uit deze rapportage en het actuele financieel meerjarenbeeld.

Beleidskaders
Voor wat betreft de financiën van onze gemeente gelden de volgende beleidskaders:

- Financiële verordening 2026
- Nota activerings- en afschrijvingsbeleid 2024
- Nota reserves en voorzieningen 2018

OVERZICHT FINANCIËLE MUTATIES IN DE 1E VOORTGANGSRAPPORTAGE

In onderstaande tabel staat een overzicht van alle financiële baten en lasten, zoals die zijn opgenomen in deze rapportage. In de tabel worden baten en lasten apart gepresenteerd.
Na de tabel geven wij de toelichtingen op de financiële mutaties > € 100.000. Op basis van de financiële verordening lichten wij financiële mutaties < € 100.000 niet toe.
Deze toelichtingen staan op alfabetische volgorde, maar er is geen indeling op baten en lasten. Elke wijziging wordt daarmee eenmalig ("netto") toegelicht.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
BATEN				
1. Autonome ontwikkelingen	**3.485**	**1.511**	**1.306**	**1.211**
Algemene uitkering - Decembercirculaire 2025	132	47	1	0
Algemene uitkering - Septembercirculaire 2025	1.814	206	47	-47
Budgetmutatie bijstandsuitkeringen	1.090	1.090	1.090	1.090
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	105	105	105	105
Budgetmutatie Sportbedrijf	344	63	63	63
2. Actualisatie bestaand beleid	**5.047**	**0**	**0**	**0**
Actualisatie investeringen vastgoed	0	0	0	0
Bijdrage provincie subsidieregeling Vitaal openbaar bestuur	192	0	0	0
Specifieke uitkering kinderopvangtoeslagenproblematiek	255	0	0	0
Specifieke uitkering opvang ontheemden Oekraïne	4.600	0	0	0
5. Mutaties < € 100.000	**-11**	**-11**	**-11**	**-11**
Budgetmutatie straatmarkt en kermis	-11	-11	-11	-11
Totaal mutaties 1e voortgangsrapportage - Baten	**8.521**	**1.500**	**1.295**	**1.200**

LASTEN

1. Autonome ontwikkelingen	**1.661**	**1.428**	**1.428**	**1.428**
Bijdrage GR MGR sociaal domein Centraal Gelderland	233	0	0	0
Budgetmutatie bijstandsuitkeringen	1.090	1.090	1.090	1.090
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	105	105	105	105
Budgetmutatie Sportbedrijf	233	233	233	233
2. Actualisatie bestaand beleid	**5.167**	**55**	**-337**	**-531**
Actualisatie budget straatcoaching	0	0	0	0
Actualisatie budget Thuiskamers	0	250	0	0
Actualisatie budget voortzetten natuur- en milieueducatie (NME)	50	100	0	0
Actualisatie budgetten groenbestekken	246	631	631	631
Actualisatie investering bouwvoorbereiding De Wissel	0	-6	-6	-6
Actualisatie investering parkeerdek Masiusplein	0	19	19	19
Actualisatie investering raadzaal inrichting en installaties	0	0	23	23
Actualisatie investering Schipperspoortje	0	2	2	2
Actualisatie investering straatmarkt en evenementen	0	5	5	5
Actualisatie investering vervangende nieuwbouw De Wissel	0	0	0	-126

Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-86	0	0	0
Actualisatie investeringen duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	-2	-2	-2	-2
Actualisatie investeringen openbaar groen	-50	-7	0	0
Actualisatie investeringen openbare verlichting	-25	0	0	0
Actualisatie investeringen spelen	-42	-41	-39	0
Actualisatie investeringen sportterreinen (Led verlichting/beregeningsinstallatie)	-71	0	0	0
Actualisatie investeringen vastgoed	246	0	0	0
Actualisatie investeringen wegen	-179	-62	0	0
Actualisatie investeringenbudgetten programma 3	-24	-41	-57	-24
Actualisatie investeringsbudget voertuig boa's	-3	-1	-1	-1
Actualisatie investeringsbudgetten programma 2	-4	-4	-10	-51
Bijdrage provincie subsidieregeling Vitaal openbaar bestuur	192	0	0	0
Budgetmutatie doorbelasting overhead	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Budgetmutatie formatie uitvoering Wet inburgering	164	0	0	0
Budgetmutatie Inhuur derden wegens ziekte en zwangerschap	700	0	0	0
Budgetmutatie Participatie (Beschut werk)	105	112	0	0
Fasering budget project advies en begeleiding project A12/A15	94	100	100	0
Specifieke uitkering kinderopvangtoeslagenproblematiek	255	0	0	0
Specifieke uitkering opvang ontheemden Oekraïne	4.600	0	0	0
5. Mutaties < € 100.000	**611**	**127**	**36**	**36**
Actualisatie budget SKJ registratie	25	25	25	25
Bijdrage GR MGR sociaal domein Centraal Gelderland - Onderwijs	6	0	0	0
Budgetmutatie gladheidsbestrijding	21	21	21	21
Budgetmutatie groen	22	22	22	22
Budgetmutatie herontwikkeling van Sportpark Hengelder	86	0	0	0
Budgetmutatie ondersteuning lokale energiehulp	27	0	0	0
Budgetmutatie Onderwijshuisvesting aanpassingen huisvesting Taalschool	80	0	0	0
Budgetmutatie optimaliseren AED netwerk	17	0	0	0
Budgetmutatie overheidsbrede dienstverlening	41	41	41	41
Budgetmutatie overwerk Openbare werken	-65	-65	-65	-65
Budgetmutatie Participatiewet in balans	36	9	3	3
Budgetmutatie pensioenen voormalig wethouders	0	0	-70	-70
Budgetmutatie projectgerelateerde kosten	13	13	13	13
Budgetmutatie projectleiding, -begeleiding voor IKC De Wissel	35	0	0	0
Budgetmutatie straatmarkt en kermis	22	22	22	22
Budgetmutatie toezicht inspecties kinderopvang/gastouderopvang	4	6	6	6
Budgetmutatie vastgoed	18	18	18	18
Budgetmutatie voortzetting gezondheidsplein	20	0	0	0
Budgetmutatie Warmtewet 2.0	-15	15	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget faillissement Groupcard m.b.t. mantelzorgcompliment	23	0	0	0

Eerder beschikbaar gesteld budget Organisatie in Ontwikkeling	60	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget personeelsinformatiesysteem	60	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget Rhederlaagse Meren	50	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget uitbreiden online dienstverlening	25	0	0	0
Totaal 1e voortgangsrapportage - Lasten	**7.438**	**1.610**	**1.127**	**933**
Totaal mutaties baten en lasten 1e VGR	**1.082**	**-110**	**168**	**267**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen	-46	81	83	0
Toevoegingen	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	**-46**	**81**	**83**	**0**
Saldo mutaties baten en lasten 1e VGR	**1.036**	**-29**	**251**	**267**

TOELICHTING MUTATIES IN DE EXPLOITATIE

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1. Autonome ontwikkelingen				
Algemene uitkering - Decembercirculaire 2025	**132**	**47**	**1**	**0**

In januari 2026 informeerden wij u in RIB Decembercirculaire gemeentefonds 2025 over de gevolgen voor de gemeente Zevenaar. De belangrijkste mutaties zijn een aantal taakmutaties, de aanpassing van een aantal maatstaven met hoeveelheidsverschillen tot gevolg en een aanpassing van de uitkeringsfactor. Per saldo een stijging van de inkomsten in 2026 met € 132.000, in 2027 met € 47.000 en in 2028 met € 1.000.

Algemene uitkering - Septembercirculaire 2025	**1.814**	**206**	**47**	**-47**

Eind september informeerden wij u in RIB Septembercirculaire gemeentefonds 2025 over de gevolgen voor de gemeente Zevenaar. De belangrijkste mutaties zijn:
*De compensatie voor de loon- en prijsontwikkeling vanaf 2026 is verlaagd met € 222.000. De meest recente gegevens laten zien dat de verwachte inflatie 2026 0,2% lager uitvalt dan in het voorjaar 2025 werd verwacht. De lagere inflatieverwachting werkt door in de cijfers voor 2026 en volgende jaren. Bij het verwerken van de meicirculaire 2026 wordt het definitieve effect van de inflatie 2026 verwerkt;
*Het Rijk heeft haar ramingen van de groei van de bevolking en economie verlaagd. Hierdoor komen hiervoor minder middelen beschikbaar. Dit is vanaf 2027 een lager bedrag van € 74.000 oplopend naar € 366.000 in 2030.
*De hoeveelheidsverschillen als gevolg van aanpassingen van een aantal maatstaven geven een structureel nadeel vanaf 2026 van circa € 300.000 per jaar;
*Taakmutaties waarvan de grootste de decentralisatie-uitkering Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE) is. Dit is ter vervanging van de SpUK CDOKE. Een bedrag van € 1.450.000;
*Tenslotte is ook het begrotingsjaar 2030 toegevoegd aan de berekening van de algemene uitkering. Dit heeft een positief effect in 2030 van € 1.551.000.

Per saldo een verhoging van de inkomsten in 2026 met € 1.814.000, in 2027 met € 206.000, in 2028 met € 47.000. In 2029 per saldo een verlaging van de inkomsten met € 47.000.

Bijdrage GR MGR sociaal domein Centraal Gelderland	**-233**	**0**	**0**	**0**

De bijdrage aan de MGR voor de module WgSW is voor 2026 aangepast als gevolg van wijzigingen in het aantal arbeidsjaren per deelnemende gemeente. De herverdeling van de gemeentelijke bijdragen wordt jaarlijks op basis van het aantal arbeidsjaren per 30 oktober bijgesteld. Het nadeel voor de module WgSW bedraagt € 166.000. De structurele effecten worden verwerkt in de nog op te stellen meerjarenbegroting 2027-2030

Budgetmutatie bijstandsuitkeringen	**0**	**0**	**0**	**0**

De raming van de uitkeringslasten en de baten (BUIG bijdrage van het Rijk) is geactualiseerd. Hierbij is uitgegaan van de voorlopige bijdrage van het Rijk voor 2026. Wij verhogen de ramingen van de lasten en de baten structureel met € 1.090.000. Per saldo een structreel budgettair neutrale wijziging.

Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	**0**	**0**	**0**	**0**

De specifieke uitkering van het Rijk voor het onderwijsachterstandenbeleid (OAB) wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de door het CBS bepaalde achterstandsscore van elke gemeente. De ramingen voor 2026 e.v. jaren zijn hierop aangepast. Wij verhogen de baten en de lasten structureel met € 105.000. Deze aanpassing is budgettair neutraal.

Budgetmutatie Sportbedrijf	**111**	**-170**	**-170**	**-170**

Als gevolg van hogere kosten binnen de dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen gemeente en Ataro BV wordt een bedrag van € 233.000 (nadeel) bijgeraamd. Hieronder vallen de kostendekkendheid van de DVO en het toevoegen sportzaal de Bem aan de DVO. Dit nadeel ligt in het verlengde van de ontwikkelingen zoals toegelicht in de jaarrekening 2025, waarin reeds is geconstateerd dat indexaties structureel hoger uitvallen dan eerder geraamd en dat eerdere bijstellingen (waaronder in de 2e VGR 2025) een te positief beeld gaven van het resultaat. De bijraming is gebaseerd op de door Ataro aangeleverde gegevens en de bedragen zoals opgenomen in de gemeentelijke begroting 2026. Tegenover deze hogere lasten staan hogere baten omdat we vanwege de hogere lasten een aanvullende bijdrage van het Rijk in het kader van de btw-compensatie voor de SPUK sport van € 63.000 ontvangen. Per saldo resulteert dit in een structureel nadeel van € 170.000. Daarnaast is in 2026 incidenteel een bijdrage het Rijk ontvangen van € 281.000 in verband met de definitieve vaststelling van de SPUK sport over het jaar 2024. Dit betreft een correctie op eerdere jaren en sluit aan bij de systematiek zoals ook zichtbaar was in de jaarrekening 2025. Hierdoor ontstaat in 2026 per saldo een incidenteel voordeel van € 111.000.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie budget straatcoaching	**0**	**0**	**0**	**0**

Om tijdig (voor de zomer) een aanbesteding te kunnen starten vragen wij om een structureel budget van 125.000 waarmee we de inzet van Straatcoaching duurzaam kunnen inzetten. Dit programma wordt sinds enkele jaren door Kansrijk Jongerenwerk uitgevoerd. Het is gericht op het versterken van kansen van jongeren die door de samenleving als "moeilijk bereikbaar" worden gezien. Jongeren die weinig vertrouwen hebben in instanties, die op straat hun status vonden of op het punt stonden om af te glijden. Tot op heden wordt het programma grotendeels gefinancierd uit incidentele middelen, wat leidt tot onzekerheid in continuïteit, fluctuaties in inzet en beperkte mogelijkheid om duurzaam resultaat te borgen. Tegelijkertijd zien we dat de druk op jeugdhulp en specialistische voorzieningen hoog blijft en dat vroegsignalering en laagdrempelige preventie onvoldoende structureel geborgd zijn.
Straatcoaching voorkomt escalatie. Voor veel jongeren blijft het bij lichte ondersteuning, zonder verwijzing naar duurdere zorg of veiligheidsmaatregelen. Zo zijn in 2025 ongeveer 24 risicojongeren (jongeren met problematische thuissituaties, groepsdruk of gebrek aan toekomstperspectief) bereikt met straatcoaching waarmee een (sterke) vertrouwensband is opgebouwd door straatcoaching en kickboksactiviteiten. Door luisteren, signaleren van risico's en gedrag in de gaten houden zonder dwingende benadering zijn de straatcoaches actief in de leefwereld van deze jongeren. De kickboksactiviteiten bieden daarnaast een positieve uitlaadklep, waarin discipline, respect en doorzettingsvermogen centraal staan.
Wij verwachten dat de straatcoaching leidt tot een besparing op de kosten voor jeugdhulp met een gelijk bedrag (€ 125.000). De voortzetting en inzet van straatcoaching kan dan ook budgettair neutraal worden uitgevoerd.

Actualisatie budget Thuiskamers	**0**	**-250**	**0**	**0**

In het uitvoeringsplan sociaal domein is opgenomen dat er in drie deelgebieden van de gemeente (noord, midden en zuid) algemene voorzieningen sociale basis (thuiskamers oftewel sociale knooppunten) worden gerealiseerd. Op dit moment zijn er in een pilotproject al twee thuiskamers operationeel. Voor de voortzetting in 2027 van deze twee thuiskamers vragen wij een incidenteel budget van € 250.000. In het vierde kwartaal van dit jaar komen bij uw Raad terug met een plan voor het versterken van de sociale basis, waar de inrichting en doorontwikkeling van drie thuiskamers onderdeel van is.
De huidige twee thuiskamers konden de afgelopen jaren incidenteel worden gefinancierd vanuit de regionale IZA middelen. Deze financiering stopt per 2027. Later dit jaar zal ook duidelijk zijn in hoeverre vanuit het Aanvullend Zorg en Welzijn Akkoord (AZWA) structurele middelen kunnen worden geclaimd voor de zogenaamde basisinfrastructuur.

Actualisatie budget voortzetten natuur- en milieueducatie (NME)	**-50**	**-100**	**0**	**0**

In de raadsvergadering van 28 januari 2026 heeft u besloten de NME na 1 juli 2026 structureel voort te willen zetten. Hiervoor wilt u voor de periode van 1 juli tot en met 31 december 2026 € 50.000 beschikbaar stellen. Dit bedrag zou voor integrale afweging opgenomen worden in de eerste voortgangsrapportage (VGR) 2026. De financiele gevolgen na 2026 zouden worden opgenomen in de kadernota 2027-2030. Nu de kadernota 2027 niet wordt opgesteld nemen wij in deze VGR ook al het subsidiebedrag voor 2027 ad € 100.000 op. De subsidie vanaf 2028 leggen wij in de meerjarenbegroting 2027-2030 aan u voor zodat deze dan integraal kan worden afgewogen.

Actualisatie budgetten groenbestekken	**-246**	**-631**	**-631**	**-631**

Betreft de verhoging van de budgetten van de integrale groen beeldkwaliteitsbestekken Zevenaar Noord, Midden, Zuid en de budgetten voor het maaien van de bermen en kruidenstroken. In de periode 2022/2023 is het groenbestek aanbesteed en het budget gebaseerd op de aanneemsom. Voor 2025 en 2026 heeft een verlenging van de overeenkomst plaatsgevonden met de mogelijkheid voor de aannemer om te indexeren. Deze indexering is een gevolg van kostenstijgingen in materiaal, lonen, brandstof, personeelsschaarste en een gedeelte areaaluitbreiding. Op basis hiervan is voor 2026 een aanvullend budget nodig van € 214.500. Daarnaast is er extra € 31.000 nodig voor de inhuur derden in het groeiseizoen om de door de raad vastgestelde beeldkwaliteit te realiseren. In 2026 moet opnieuw Europees aanbesteed worden en kan besluitvorming niet wachten tot de begroting. Rekening houdend met een sterk veranderende markt, is de verwachting dat de kosten in 2027 en verder minimaal 30% (€ 630.000) structureel zullen toenemen.

Actualisatie investering bouwvoorbereiding De Wissel	**0**	**6**	**6**	**6**

De realisatie van de vervangende nieuwbouw van basisschool De Wissel wordt verwacht in 2029 waardoor de afschrijvingslasten voor de voorbereiding doorschuiven naar 2030 en verdere jaren.

Actualisatie investering parkeerdek Masiusplein	**0**	**-19**	**-19**	**-19**

We hebben aanvullend onderzoek gedaan voor de herinrichting van het parkeerdek aan Masiusplein. Uit het onderzoek blijkt dat het huidige budget van € 525.000 niet genoeg is om het werk op een zorgvuldige en hinderarme manier uit te voeren. Voor een veilige uitvoering en om schadeclaims te voorkomen, is een budget van € 1.100.000 nodig. Het oorspronkelijke budget was gebaseerd op het uitvoeren van de werkzaamheden in één fase. Nadere uitwerking heeft opgeleverd dat dit een te groot negatief effect heeft op de bereikbaarheid van de parkeergarages zowel voor de inwoners als voor de aanliggende ondernemers. Het extra budget wordt dan ook ingezet om de werkzaamheden in meerdere fases uit te voeren en daarmee de overlast te verminderen. Daarnaast worden in het kader van klimaatadaptie maatregelen getroffen om hittestress te verkleinen en biodiversiteit te vergroten. Zonder extra budget kunnen we het werk niet op deze manier uitvoeren. Dit levert een groter risico op klachten, schadeclaims en een onacceptabele hoeveelheid hinder voor bewoners, ondernemers en bezoekers van het centrum. Totaal aanvullend investeringsbudget bedraagt € 578.000. Hiervoor hanteren we een afschrijvingstermijn van 30 jaar. De aanvullende afschrijvingslasten vanaf 2027 bedragen structureel € 16.000 in programma 2 en € 3.000 in programma 5.

Actualisatie investering raadzaal inrichting en installaties **0** **0** **-23** **-23**

Voor de vervanging van de apparatuur en audiovisuele middelen in de raadzaal is in 2023 voor het jaar 2025 een bedrag van € 100.000 beschikbaar gesteld. Het gaat om hardware (zoals camera's, microfoons en beeldschermen), software(licenties) en alle achterliggende technologie. Voor vervanging en modernisering is een Europese aanbesteding nodig. Dit traject is complex vanwege de technische integratie en de organisatorische impact. Daarnaast zijn de kosten voor audiovisuele hardware de afgelopen jaren flink gestegen door onder andere wereldwijde tekorten aan componenten, handelstarieven en inflatie in de technologiesector. De jaarlasten van de camera's waren niet eerder in de begroting opgenomen. Om dit traject zorgvuldig, maatschappelijk verantwoord en tijdig te kunnen uitvoeren, is aanvullende investering van € 230.000 noodzakelijk. Het gaat hierbij om de kosten voor een schaalbare oplossing van hardware, technische installatiewerkzaamheden, advieskosten van de aanbesteding, en de kosten voor de uiteindelijke implementatie van het traject. Deze investering verwachten we in de loop van 2026 te doen en ronden we in 2027 af. We vragen uw raad de investering in 2026 te verhogen met € 230.000. De extra kapitaallasten van jaarlijks € 23.000 doen zich vanaf 2028 voor.

Actualisatie investering Schipperspoortje **0** **-2** **-2** **-2**

Het Schipperspoortje in Lobith is een rijksmonument dat gedurende een lange periode geen regulier onderhoud heeft ondergaan.
Hierdoor verkeert het object momenteel in een matige tot slechte onderhoudstoestand. Voor het duurzaam behoud van dit monument is het noodzakelijk het loszittende pleisterwerk te verwijderen en te herstellen met een historisch verantwoorde samenstelling, overeenkomstig de oorspronkelijke uitvoering. Een investering van € 38.000, met een structurele last van € 1.900 vanaf 2027 in programma 5.

Actualisatie investering straatmarkt en evenementen **0** **-5** **-5** **-5**

In verband met het falen van twee elektrische installaties voor de straatmarkt en evenementen moeten deze worden vervangen. Het totale Investeringsbedrag voor deze kasten bedraagt € 80.000. Hiervoor hanteren we een afschrijvingstermijn van 15 jaar. De aanvullende afschrijvingslasten vanaf 2027 bedragen structureel € 5.334 in programma 3.

Actualisatie investering vervangende nieuwbouw De Tamboerijn **0** **0** **0** **0**

De oplevering voor de vervangende nieuwbouw van basisschool De Tamboerijn wordt verwacht in 2030 in plaats van 2029. De afschrijvingslasten (€ 95.500) worden vanaf 2031 opgenomen op basis van 50 jaar afschrijving, maar vallen buiten het vierjaarsbereik van deze meerjarenbegroting. We nemen de investeringsbedragen op omdat we verwachten in 2026 te beginnen met de initiatiefase. Dit leidt tot een eenmalig voordeel, incidenteel lagere afschrijvingslasten in 2030 omdat de nieuwbouw later gerealiseerd zal worden dan eerder gepland.

Actualisatie investering vervangende nieuwbouw De Wissel	**0**	**0**	**0**	**126**

Het bouwkrediet voor IKC De Wissel zal op z'n vroegst in 2027 voor het eerst moeten worden ingezet. De verwachting is dat dan de ontwerpfase is afgerond. We verwachten dat de vervangende nieuwbouw De Wissel eind 2028/begin 2029 gereed is. Dit leidt tot een eenmalig voordeel, incidenteel lagere afschrijvingslasten in 2029 omdat de nieuwbouw later gerealiseerd zal worden dan eerder gepland.

Actualisatie investeringen afval	**0**	**0**	**0**	**0**

We hebben de afval gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een investeringsbudget afval worden de kapitaallasten in 2026 gecorrigeerd. Dit bedrag van € 92.000 wordt gestort in de voorziening afval. Per saldo een budgettair neutrale wijziging in programma 7.

Actualisatie investeringen bedrijfswagens	**86**	**0**	**0**	**0**

We hebben de bedrijfswagens gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een aantal investeringsbudgetten worden de kapitaallasten in 2026 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2026 in programma 0 van: € 58.000, programma 2: € 22.000 en programma 5: € 6.000.

Actualisatie investeringen duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	**2**	**2**	**2**	**2**

Uit het investeringsbudget duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie kan budget worden overgeheveld naar andere investerings- of groot onderhoud budgetten. Voor de volgende onderdelen hevelen wij budget over:
*het investeringsbudget revitalisatie wegen Pannerden € 56.000 (het investeringsbudget wordt dan in totaal € 1.933.002).

Dit levert vanaf 2027 een structureel voordeel op van € 2.000. Dit is in programma 2 een structureel nadeel vanaf 2027 van € 2.000 en in programma 7 een structureel voordeel vanaf 2027 van € 4.000.

Actualisatie investeringen openbaar groen	**50**	**7**	**0**	**0**

We hebben de openbaar groen gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een aantal investeringsbudgetten worden de kapitaallasten in 2026 gecorrigeerd. Dit betreft o.a. uitbreiding bomen, vervanging bomen en -groen, voor de revitaliseringsprojecten de Kop van Tolkamer. Daarnaast fasering van o.a. het investeringsbudget Gimbornhof. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2026 van € 50.000 en in 2027 € 7.000 in programma 5.

Actualisatie investeringen openbare verlichting	**25**	**0**	**0**	**0**

We hebben de openbare verlichting en verkeersregelinstallaties gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een investeringsbudget worden de kapitaallasten in 2026 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2026 van € 25.000 in programma 2.

Actualisatie investeringen riolering	**0**	**0**	**0**	**0**

De riool-gerelateerde investeringen hebben we nagelopen en waar gewenst de raming geactualiseerd. In verband met het niet afsluiten van investeringsbudgetten van bijvoorbeeld oeverbeschoeiing, minigemalen, renovatie, revitalisering Giesbeek en revitaliseringsproject Kop van Tolkamer, hebben we de kapitaallasten in 2026 gecorrigeerd. Daarnaast fasering van een aantal investeringsbudgetten waaronder gemalen mechanisch/elektrisch, gemalen bouwkundig en revitaliseringsproject Marktplein Lobith. Bovenstaande wijzigingen verrekenen we binnen de voorziening riolering. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Actualisatie investeringen spelen	**42**	**41**	**39**	**0**

We hebben de spelen gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een aantal investeringsbudgetten worden de kapitaallasten in 2026 gecorrigeerd. Daarnaast fasering van een aantal investeringsbudgetten vooruitlopend op het 'Speelruimtebeleid Zevenaar 2026-2036'. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2026 van € 42.000, in 2027 € 41.000 en in 2028 € 39.000 in programma 5.

Actualisatie investeringen sportterreinen (Led verlichting/beregeningsinstallatie)	**71**	**0**	**0**	**0**

De investeringen zijn gerealiseerd. In afwachting van de subsidievaststelling vindt de definitieve verantwoording plaats in 2026. Hierdoor verschuift de 1e afschrijvingstermijn door naar 2027.

Actualisatie investeringen vastgoed	**-246**	**0**	**0**	**0**

We hebben de gerelateerde investeringsbudgetten van vastgoed nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een investeringsbudget worden de kapitaallasten in 2026 gecorrigeerd. Dit betreft de verduurzaming van het Musiater. Het grootste deel van de verduurzaming is uitgevoerd. Enkel resteert het aanbrengen van de zonnepanelen. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2026 van € 43.000.
Daarnaast is bij de 2e voortgangsrapportage 2025 de geplande verkoopopbrengst van een locatie aan Reisenakker van € 235.000 voor deze locatie naar 2026 verplaatst. De afschrijving van € 289.000 is abusievelijk vervallen. Dit wordt hiermee hersteld. Daarnaast wordt de verkoopopbrengst administratief gekoppeld aan programma 0. Dit geeft een eenmalig nadeel van € 11.000 in programma 0 en een nadeel van € 235.000 in programma 8. Totaal nadeel in 2026 is € 246.000.

Actualisatie investeringen wegen	**179**	**62**	**0**	**0**

We hebben de wegen gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van het investeringsbudget van het Masiusplein in verband met onderzoek en risicoanalyse en een aantal revitaliseringsprojecten waaronder Kop van Tolkamer, Spijk en Lobith-Noord worden de kapitaallasten in 2026 gecorrigeerd. Daarnaast faseren we een aantal investeringsbudgetten waarvan we verwachten dat we een deel van de werkzaamheden later verrichtten waaronder de Brug Eltenseweg, gezien de 2 jaarlijkse inspectie is er nog geen reden voor vervanging, fietspad Geitenwaard en Nieuwstraat Pannerden.
Dit heeft een eenmalig positief effect in 2026 van € 179.000 en in 2027 van € 62.000 in programma 2.

Actualisatie investeringenbudgetten programma 3	**24**	**41**	**57**	**24**

Dit betreft een fasering van twee investeringsbudgetten: Toekomstbestendig Hengelder/Tatelaar. Dekking vindt plaats uit de kapitaallastenreserve waardoor de fasering budgettair neutraal is. En toekomstbestendig maken bedrijven terrein Lobith/Halve Maan. Een eenmalig voordeel van € 17.000 in 2028. Daarnaast zijn twee investeringen voordeliger afgesloten dan begroot. Een voordeel in 2026 tot en met 2030 van € 24.000.

Actualisatie investeringsbudget voertuig boa's	**3**	**1**	**1**	**1**

In 2025 is voor de KiaEV3 welke gebruikt wordt door de boa's een leaseovereenkomst aangegaan. Deze overeenkomst beëindigen wij door de auto aan te kopen. Een investering van € 36.000, met een jaarlijkse last van € 4.000 in plaats van € 5.000 in de lease. Een voordeel in 2026 van € 3.000 en vanaf 2027 van € 1.000.

Actualisatie investeringsbudgetten programma 2	**4**	**4**	**10**	**51**

Wij voegen het investeringsbudget voor de planvorming van de herinrichting Edisonstraat samen met het investeringsbudget voor het herinrichten zelf. Hierdoor vervalt het investeringsbudget voor de planvorming en wordt het totale investeringsbudget van de herinrichting Edisonstraat € 849.000. Daarnaast faseren wij het investeringsbudget voor de realisatie van het doortrekken Witte Kruis. Het door de provincie toegezegde bedrag is onvoldoende om het project te kunnen realiseren. De komende periode gaan we op zoek naar aanvullende middelen. Om die reden plannen wij de uitvoering in 2029 in plaats van 2028. Tenslotte faseren wij het investeringsbudget voor het toekomstbestendig maken Hengelder/Tatelaar. Tenslotte is het investeringsbudget aanleg parkeerplaatsen Babberichseweg voordeliger uitgevallen. Per saldo ontstaat een voordeel in 2026 en 2027 van € 4.000, een voordeel van € 10.000 in 2028 en een voordeel van € 51.000 in 2029.

Bijdrage provincie subsidieregeling Vitaal openbaar bestuur	**0**	**0**	**0**	**0**

Van de provincie is een bijdrage ontvangen van € 192.000. Dit betreft de subsidieregeling Vitaal openbaar bestuur. De subsidie is bestemd voor doorontwikkeling van het voorgenomen herindelingsproces. Deze subsidie gebruiken wij om de werkzaamheden van het herindelingsproces te bekostigen. De interne organisatie laten we aansluiten op de behoefte van de gezamenlijke projectorganisatie. Samen met alle betrokken gemeenten versterken we het opgebouwde fundament. Het gesubsidieerde bedrag zetten wij als zodanig in.

Budgetmutatie doorbelasting overhead	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**

Tot en met 2024 werd bij grondexploitaties alleen overhead toegerekend aan personeel in dienst. Met ingang van 2025 wordt bij de grondexploitaties ook over de inhuurkosten overhead toegerekend. Deze andere toerekening heeft een negatief effect op de incidentele opbrengsten van de grondexploitaties, maar heeft een structureel positief effect op het begrotingssaldo van de gemeente. In 2025 een voordeel van € 1.222.000. Deze werkwijze is in lijn met de financiële verordening (artikel 17 lid 1). Op basis van de jaarstukken 2025 ramen wij een voordeel van € 1.000.000 structureel vanaf 2026.

Budgetmutatie formatie uitvoering Wet inburgering	**-164**	**0**	**0**	**0**

De gemeente heeft een regierol in het uitvoeren van de Wet inburgering 2021 (Wi2021). Hiervoor zijn inburgeringsconsulenten in dienst bij de gemeente die inburgeringsplichtigen begeleiden tijdens hun traject. Sinds de invoering van de wet is het aantal inburgeraars waarover wij regie voeren sterk toegenomen, terwijl de formatie niet in dezelfde mate is meegestegen. Dit heeft geleid tot lange wachtlijsten. Gezien de maatschappelijke impact en financiële gevolgen vragen wij nu budget voor 2026.

Budgetmutatie Inhuur derden wegens ziekte en zwangerschap	**-700**	**0**	**0**	**0**

Voor de continuïteit van de dienstverlening en het uitvoeren van onze opgaven is vervanging bij ziekte en verlof noodzakelijk. Het huidige budget voor inhuur ter vervanging wegens ziekte is hiervoor ontoereikend. De hoogte van het budget is gebaseerd op begroot budget uit de voormalige gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar (oorspronkelijk € 290.000). Het is sinds de herindeling niet aangepast, niet geïndexeerd en niet meegegroeid met het personeelsbestand of actuele verzuimcijfers.
Daarnaast zijn nieuwe verlofvormen zoals geboorteverlof en ouderschapsverlof, die voortvloeien uit de cao en uit gewijzigde wet- en regelgeving nog niet verwerkt in het budget.
In eerdere jaren werden de vervangingskosten deels uit andere budgetten zoals project- en formatiebudget gedekt. Nu zijn de werkelijke kosten volledig zichtbaar en daardoor hoger. Bij de begroting van 2027 vindt structurele herijking plaats.
Het ziekteverzuim is met 9,63% relatief hoog maar volgt daarbij wel de landelijke trend binnen gemeenten. Hoewel sprake is van een lichte verbetering, is een groot deel van het verzuim – met name langdurig en niet werkgerelateerd – beperkt beïnvloedbaar en vraagt dit vrijwel altijd om vervanging.
Daarnaast vergroot de huidige personeelsopbouw de vervangingsbehoefte. Binnen zeven jaar stroomt circa 30% van de medewerkers uit (vergrijzing), terwijl verjonging leidt tot meer zwangerschaps- en ouderschapsverlof en relatief hoger kort en middellang verzuim. Beide ontwikkelingen zorgen voor structureel hogere vervangingslasten dan waarmee in het huidige budget rekening is gehouden.
We investeren actief in verzuimreductie en duurzame inzetbaarheid, door te werken met een nieuwe arbodienstverlener, casusregie, de werving van een medewerker arbo&verzuim en periodiek overleg over duurzame inzetbaarheid. Deze maatregelen werken, maar vergen tijd. De vervangingsbehoefte blijft daardoor op korte en middellange termijn hoog. Over geheel 2026 bezien verwachten wij een overschrijding van € 700.000.

Budgetmutatie Participatie (Beschut werk)	**-105**	**-112**	**0**	**0**

In de septembercirculaire 2025 zijn aanvullende middelen toegevoegd, voor de periode 2025-2027, aan de rijksbijdrage beschut werk (Integratie Uitkering 'Participatie') in verband met de voorgenomen invoering van een forfaitaire loonkostensubsidie voor nieuw beschut werk (NBW). Voor onze gemeente betreft dit een bedrag van € 105.000 in 2026 en € 112.000 voor 2027. Voorgesteld wordt deze middelen toe te voegen aan het re-integratiebudget voor RSD de Liemers, met de oormerking NBW. De middelen worden ingezet ter dekking van de hogere kosten voor NBW-plekken. Deze kosten worden momenteel opgevangen binnen het re-integratiebudget. Door de middelen uit de septembercirculaire hiervoor in te zetten, wordt voorkomen dat het re-integratiebudget verder onder druk komt te staan en blijft er voldoende ruimte beschikbaar voor re-integratietrajecten voor overige uitkeringsgerechtigden.

Eerder beschikbaar gesteld budget watertakenplan Klimaatadaptieve maatregelen	**0**	**0**	**0**	**0**

Bij het watertakenplan is een exploitatiebudget beschikbaar gesteld. Het budget 'Klimaatadaptieve Maatregelen Gemeente Zevenaar 2024–2027', gericht op het nemen van fysieke maatregelen ter beperking van klimaatrisico's, is in 2025 minder benut omdat er minder aanspraak is gemaakt op de subsidie voor klimaatadaptieve maatregelen, zoals het afkoppelen van regenwater en het realiseren van groene daken en groene tuinen, dan vooraf verwacht. Hierdoor is een deel van het budget in 2025 niet besteed.
In 2026 wordt het budget (inclusief het resterende budget van 2025) ingezet voor het identificeren en ontwerpen, voorbereiden en uitvoeren van nieuwe vergroeningsprojecten, waaronder het vergroenen van schoolpleinen en andere gemeentelijke vastgoedlocaties.
De samenwerking binnen de werkregio blijft gebaseerd op het oorspronkelijke uitvoeringsprogramma, waarin alle projectuitgaven zijn opgenomen. Om de geplande maatregelen alsnog te kunnen realiseren, wordt voorgesteld het resterende budget van 2025 (€ 22.000) opnieuw beschikbaar te stellen in 2026. Dit bedrag wordt verrekend met de voorziening riolering en is daarmee budgettair neutraal.

Fasering budget project advies en begeleiding project A12/A15	**-94**	**-100**	**-100**	**0**

In 2026 is Gelregroen gestart met de uitvoering van het project A12/A15. Als eerste wordt begonnen met de verbreding van de A12 en de nieuwe op- en afrit Zevenaar-Oost. Vanuit Zevenaar zijn wij ook gestart met het opzetten van het projectteam A12/A15. Wij werken hierbij ook samen met omliggende gemeenten. Met deze wijziging ramen wij de nog beschikbare middelen. Dekking vindt plaats uit de bestemmingsreserve. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Specifieke uitkering kinderopvangtoeslagenproblematiek	0	0	0	0

Voor de gemeentelijke taak met betrekking tot de kinderopvangtoeslagenproblematiek worden kosten gemaakt. Wij verwachten een bedrag van € 255.000 uit te geven. Deze begrotingswijziging is budgettair neutraal omdat de uitgaven door het Rijk via een specifieke uitkering worden vergoed.

Specifieke uitkering opvang ontheemden Oekraïne	0	0	0	0

Op basis van de huidige opvanglocaties en de daarin opgevangen vluchtelingen uit de Oekraïne ramen wij hierbij zowel de uitgaven als de rijkscompensatie. Uitgangspunt is dat door het Rijk alle kosten worden vergoed. Wij ramen de baten en lasten op € 4.600.000. Per saldo is deze raming budgettair neutraal.

Totaal mutaties	**1.704**	**28**	**215**	**314**

TOELICHTING RESERVEMUTATIES

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie investeringen sportterreinen (Led verlichting/beregeningsinstallatie)	-71	0	0	0

De investeringen zijn gerealiseerd. In afwachting van de subsidievaststelling vindt de definitieve verantwoording plaats in 2026. Hierdoor verschuift de 1e afschrijvingstermijn door naar 2027.

Actualisatie investeringen wegen	-15	-3	0	0

We hebben de wegen gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van het investeringsbudget van het Masiusplein in verband met onderzoek en risicoanalyse en een aantal revitaliseringsprojecten waaronder Kop van Tolkamer, Spijk en Lobith-Noord worden de kapitaallasten in 2026 gecorrigeerd. Daarnaast faseren we een aantal investeringsbudgetten waarvan we verwachten dat we een deel van de werkzaamheden later verrichtten waaronder de Brug Eltenseweg, gezien de 2 jaarlijkse inspectie is er nog geen reden voor vervanging, fietspad Geitenwaard en Nieuwstraat Pannerden.
Dit heeft een eenmalig positief effect in 2026 van € 179.000 en in 2027 van € 62.000 in programma 2.

Actualisatie investeringenbudgetten programma 3	0	-17	-17	0

Dit betreft een fasering van twee investeringsbudgetten: Toekomstbestendig Hengelder/Tatelaar. Dekking vindt plaats uit de kapitaallastenreserve waardoor de fasering budgettair neutraal is. En toekomstbestendig maken bedrijven terrein Lobith/Halve Maan. Een eenmalig voordeel van € 17.000 in 2028. Daarnaast zijn twee investeringen voordeliger afgesloten dan begroot. Een voordeel in 2026 tot en met 2030 van € 24.000.

Fasering budget project advies en begeleiding project A12/A15	**94**	**100**	**100**	**0**

In 2026 is Gelregroen gestart met de uitvoering van het project A12/A15. Als eerste wordt begonnen met de verbreding van de A12 en de nieuwe op- en afrit Zevenaar-Oost. Vanuit Zevenaar zijn wij ook gestart met het opzetten van het projectteam A12/A15. Wij werken hierbij ook samen met omliggende gemeenten. Met deze wijziging ramen wij de nog beschikbare middelen. Dekking vindt plaats uit de bestemmingsreserve. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Totaal reservemutaties	**9**	**81**	**83**	**0**

FINANCIEEL MEERJARENBEELD

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
BATEN				
Primitieve begroting 2026-2029	179.315	181.588	175.678	181.116
Mutaties tot de 1e Voortgangsrapportage 2026	195	62	50	50
Totale baten tot de 1e VGR	**170.794**	**180.088**	**174.383**	**179.916**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
1. Autonome ontwikkelingen	3.485	**1.511**	1.306	1.211
Algemene uitkering - Decembercirculaire 2025	132	47	1	0
Algemene uitkering - Septembercirculaire 2025	1.814	206	47	-47
Budgetmutatie bijstandsuitkeringen	1.090	1.090	1.090	1.090
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	105	105	105	105
Budgetmutatie Sportbedrijf	344	63	63	63
2. Actualisatie bestaand beleid	5.047	**0**	0	0
Actualisatie investeringen vastgoed	0	0	0	0
Bijdrage provincie subsidieregeling Vitaal openbaar bestuur	192	0	0	0
Specifieke uitkering kinderopvangtoeslagenproblematiek	255	0	0	0
Specifieke uitkering opvang ontheemden Oekraïne	4.600	0	0	0
5. Mutaties < € 100.000	-11	**-11**	-11	-11
Budgetmutatie straatmarkt en kermis	-11	-11	-11	-11
Totaal gemuteerde baten	**8.521**	**1.500**	**1.295**	**1.200**
Totale baten tot en met de 1e VGR	**179.315**	**181.588**	**175.678**	**181.116**

LASTEN				
Primitieve begroting 2026-2029	174.989	180.963	176.018	179.369
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage 2026	1.737	945	245	245
Totale lasten tot de 1e VGR	**176.726**	**181.908**	**176.263**	**179.614**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (lasten)				
1. Autonome ontwikkelingen	1.661	**1.428**	1.428	1.428
Bijdrage GR MGR sociaal domein Centraal Gelderland	233	0	0	0
Budgetmutatie bijstandsuitkeringen	1.090	1.090	1.090	1.090
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	105	105	105	105
Budgetmutatie Sportbedrijf	233	233	233	233
2. Actualisatie bestaand beleid	5.167	**55**	-337	-531

Actualisatie budget straatcoaching	0	0	0	0
Actualisatie budget Thuiskamers	0	250	0	0
Actualisatie budget voortzetten natuur- en milieueducatie (NME)	50	100	0	0
Actualisatie budgetten groenbestekken	246	631	631	631
Actualisatie investering bouwvoorbereiding De Wissel	0	-6	-6	-6
Actualisatie investering parkeerdek Masiusplein	0	19	19	19
Actualisatie investering raadzaal inrichting en installaties	0	0	23	23
Actualisatie investering Schipperspoortje	0	2	2	2
Actualisatie investering straatmarkt en evenementen	0	5	5	5
Actualisatie investering vervangende nieuwbouw De Tamboerijn	0	0	0	0
Actualisatie investering vervangende nieuwbouw De Wissel	0	0	0	-126
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-86	0	0	0
Actualisatie investeringen duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	-2	-2	-2	-2
Actualisatie investeringen openbaar groen	-50	-7	0	0
Actualisatie investeringen openbare verlichting	-25	0	0	0
Actualisatie investeringen spelen	-42	-41	-39	0
Actualisatie investeringen sportterreinen (Led verlichting/beregeningsinstallatie)	-71	0	0	0
Actualisatie investeringen vastgoed	246	0	0	0
Actualisatie investeringen wegen	-179	-62	0	0
Actualisatie investeringenbudgetten programma 3	-24	-41	-57	-24
Actualisatie investeringsbudget voertuig boa's	-3	-1	-1	-1
Actualisatie investeringsbudgetten programma 2	-4	-4	-10	-51
Bijdrage provincie subsidieregeling Vitaal openbaar bestuur	192	0	0	0
Budgetmutatie doorbelasting overhead	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Budgetmutatie formatie uitvoering Wet inburgering	164	0	0	0
Budgetmutatie Inhuur derden wegens ziekte en zwangerschap	700	0	0	0
Budgetmutatie Participatie (Beschut werk)	105	112	0	0
Fasering budget project advies en begeleiding project A12/A15	94	100	100	0
Specifieke uitkering kinderopvangtoeslagenproblematiek	255	0	0	0
Specifieke uitkering opvang ontheemden Oekraïne	4.600	0	0	0
5. Mutaties < € 100.000	611	**127**	36	36
Actualisatie budget SKJ registratie	25	25	25	25
Bijdrage GR MGR sociaal domein Centraal Gelderland - Onderwijs	6	0	0	0

Budgetmutatie gladheidsbestrijding	21	21	21	21
Budgetmutatie groen	22	22	22	22
Budgetmutatie herontwikkeling van Sportpark Hengelder	86	0	0	0
Budgetmutatie ondersteuning lokale energiehulp	27	0	0	0
Budgetmutatie Onderwijshuisvesting aanpassingen huisvesting Taalschool	80	0	0	0
Budgetmutatie optimaliseren AED netwerk	17	0	0	0
Budgetmutatie overheidsbrede dienstverlening	41	41	41	41
Budgetmutatie overwerk Openbare werken	-65	-65	-65	-65
Budgetmutatie Participatiewet in balans	36	9	3	3
Budgetmutatie pensioenen voormalig wethouders	0	0	-70	-70
Budgetmutatie projectgerelateerde kosten	13	13	13	13
Budgetmutatie projectleiding, -begeleiding voor IKC De Wissel	35	0	0	0
Budgetmutatie straatmarkt en kermis	22	22	22	22
Budgetmutatie toezicht inspecties kinderopvang/gastouderopvang	4	6	6	6
Budgetmutatie vastgoed	18	18	18	18
Budgetmutatie voortzetting gezondheidsplein	20	0	0	0
Budgetmutatie Warmtewet 2.0	-15	15	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget faillissement Groupcard m.b.t. mantelzorgcompliment	23	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget Organisatie in Ontwikkeling	60	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget personeelsinformatiesysteem	60	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget Rhederlaagse Meren	50	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget uitbreiden online dienstverlening	25	0	0	0
Totaal gemuteerde lasten	**7.438**	**1.610**	**1.127**	**933**
Totale lasten tot en met de 1e VGR	**184.164**	**183.518**	**177.390**	**180.547**
Geraamd resultaat baten en lasten	**-4.850**	**-1.930**	**-1.712**	**569**

ONTTREKKINGEN

Primitieve begroting 2026-2029	4.659	1.122	797	848
Mutaties tot de 1e Voortgangsrapportage 2026	3.563	611	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2026	-46	81	83	0
Totaal onttrekkingen reserves	8.175	**1.814**	881	848

TOEVOEGINGEN

Primitieve begroting 2026-2029	225	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage 2026	1.944	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2026				
Totaal toevoegingen reserves	2.169	**0**	0	0
Saldo reserve mutaties	**6.006**	**1.814**	**881**	**848**
Geraamd resultaat	**1.157**	**-116**	**-831**	**1.417**

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
BATEN				
0. Bestuur en ondersteuning	130.000	128.234	124.879	126.300
1. Veiligheid	135	135	135	135
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	549	549	549	549
3. Economie	544	11.280	11.431	15.221
4. Onderwijs	1.279	1.279	1.279	1.279
5. Sport, cultuur en recreatie	2.594	2.313	2.312	2.312
6. Sociaal domein	24.105	20.051	20.712	20.719
7. Volksgezondheid en milieu	12.311	12.475	13.014	13.218
8. Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	7.799	5.274	1.367	1.383
Actuele stand begroting - baten	**179.315**	**181.588**	**175.678**	**181.116**
Lasten				
0. Bestuur en ondersteuning	28.591	26.891	25.594	25.649
1. Veiligheid	5.214	5.170	5.177	5.176
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	8.602	8.980	9.227	9.088
3. Economie	1.273	11.940	11.978	15.740
4. Onderwijs	6.699	6.798	7.212	7.249
5. Sport, cultuur en recreatie	15.378	15.602	15.571	15.586
6. Sociaal domein	91.298	84.862	83.336	82.828
7. Volksgezondheid en milieu	15.607	14.860	15.309	15.208
8. Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	11.502	8.415	3.985	4.023
Actuele stand begroting - lasten	**184.164**	**183.518**	**177.390**	**180.547**
Saldo voor bestemming				
0. Bestuur en ondersteuning	103.305	101.869	100.352	99.470
1. Veiligheid	-5.079	-5.036	-5.042	-5.041
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-7.895	-8.284	-8.540	-8.500
3. Economie	-714	-660	-547	-502
4. Onderwijs	-5.352	-5.396	-5.810	-5.721
5. Sport, cultuur en recreatie	-12.242	-12.977	-13.000	-13.015
6. Sociaal domein	-66.769	-64.712	-62.524	-62.085
7. Volksgezondheid en milieu	-2.579	-2.153	-2.270	-1.966
8. Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	-2.675	-2.651	-2.617	-2.639
Geraamd saldo baten en lasten 1e VGR	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutaties reserves				
0. Bestuur en ondersteuning	3.053	410	236	236
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	159	147	139	39
3. Economie	15	0	0	17
4. Onderwijs	68	123	123	249
5. Sport, cultuur en recreatie	542	313	259	259
6. Sociaal domein	424	99	99	24
7. Volksgezondheid en milieu	717	232	25	25
8. Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	1.028	490	0	0
Totaal mutaties reserves	**6.006**	**1.814**	**881**	**848**
Geraamd resultaat 1e voortgangsrapportage	**1.157**	**-116**	**-831**	**1.417**

MONITOR MAATREGELEN FINANCIEEL GEZONDE TOEKOMST

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de maatregelen zoals besloten bij de meerjarenbegroting 2026-2029. De voortgang geven wij aan met een kleuraanduiding. Maatregelen die gerealiseerd zijn en maatregelen die niet volgens plan lopen, lichten wij hierna afzonderlijk toe.

Gerealiseerd
volgens plan
niet volgens plan
bijsturing raad

Nr	PR	Omschrijving	Toelichting	2026	2027	2028	2029	status:
FT1	0	Brandverzekeringen	Nieuw initiatief VNG collectieve brandverzekering	0	150.000	150.000	150.000	
FT2	0	Onvoorzien	Verlagen budget onvoorzien naar € 1	25.000	25.000	25.000	25.000	
FT3	0	Exploitatielasten duurzaamheid	Vervallen exploitatiebudget voor extra duurzaamheidsimpulsen	90.000	90.000	90.000	90.000	
FT4	0	Verlengen afschrijvingstermijnen	Afschrijvingstermijn van gebouwen verlengen van 40 naar 50 jaar	550.000	550.000	550.000	550.000	
FT6	6	Samenkracht en burgerparticipatie	Vervallen budget uitvoeringsagenda in 2025 structureel verwerken	286.500	286.500	286.500	286.500	
FT7	6	Samenkracht en burgerparticipatie	Verlagen budget inspecties kinderopvang naar realisatie 2024	25.000	25.000	25.000	25.000	
FT8	6	Arbeidsparticipatie	Besparing re-integratie middelen	0	150.000	150.000	150.000	
FT9	6	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	Verlagen budget woonvoorzieningen naar realisatie eerdere jaren	130.000	130.000	130.000	130.000	
FT10	6	PGB WMO	Verlagen begroting op basis van realisatie 2024	150.000	150.000	150.000	150.000	
FT11	6	PGB Jeugd	Verlagen begroting op basis van realisatie 2024	150.000	150.000	150.000	150.000	
FT12	8	Volkshuisvesting (GREX)	Invoeren projectfinanciering	225.000	225.000	225.000	225.000	
			Totaal financieel technisch	**1.631.500**	**1.931.500**	**1.931.500**	**1.931.500**	

Nr	PR	Omschrijving	Toelichting	2026	2027	2028	2029	status:
BA1	0	Personeel	Taakstelling ambtelijk apparaat	100.000	100.000	100.000	100.000	
BA4	5	Cultuurpresentatie	Verlagen bijdrage aan Kunstwerk (Musiater)	0	35.000	35.000	35.000	
BA7	6	Samenkracht en burgerparticipatie	Zevenaar Doet anders inrichten	125.000	125.000	125.000	125.000	
BA9	6	Samenkracht en burgerparticipatie	School maatschappelijk werk structureel opnemen	-230.000	-230.000	-230.000	-230.000	
BA10	6	Samenkracht en burgerparticipatie	Hernieuwd beleid Sociaal Medische Indicatie	110.000	165.000	165.000	165.000	
BA11	6	Toegang 1e lijnsvoorz. WMO	Versnelling transitie sterke lokale toegang	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000	

BA13	6	Arbeidsparticipatie	Brede taakstelling RSD	0	0	250.000	250.000	
BA14	6	Huishoudelijke hulp (WMO)	Verschillende maatregelen die tot een besparing leiden	35.000	170.000	205.000	240.000	
BA15	6	Huishoudelijke hulp (WMO)	Was- en strijkservice in aansluiting op normenkader huishoudelijke ondersteuning 2025		360.000	485.000	485.000	
BA16	6	Jeugdhulp met verblijf regionaal	Door betere toegang minder verwijzingen naar verblijf	650.000	1.150.000	1.650.000	2.150.000	
			Totaal beleidsmatige aanpassingen	**640.000**	**1.725.000**	**2.635.000**	**3.170.000**	

Nr	PR	Omschrijving	Toelichting	2026	2027	2028	2029	status:
IV3	0	Parkeerbelasting	Verhogen parkeerbelasting naar niveau omliggende gemeenten	300.000	300.000	500.000	500.000	
IV4	0	Huwelijken	Verhogen kostendekkendheid op basis omliggende gemeenten	10.400	10.400	10.400	10.400	
IV5	3	Economische promotie	Verhogen toeristenbelasting naar niveau omliggende gemeenten	62.000	106.000	150.000	194.000	
IV6	6	Gehandicapten parkeerkaarten	Verhogen kostendekkendheid naar niveau omliggende gemeenten		13.000	20.000	27.000	
IV7	7	Lijkbezorgingsrechten	Verhogen kostendekkendheid naar niveau omliggende gemeenten	13.000	13.000	13.000	13.000	
IV8	7	Riolering	Kostendekkendheid tarieven (regelgeving BTW)	204.000	408.000	612.000	816.000	
IV9	8	Omgevingsleges	Verhogen kostendekkendheid naar niveau omliggende gemeenten	233.000	233.000	233.000	233.000	
			Totaal inkomstenverhogend	**828.400**	**1.083.400**	**1.538.400**	**1.793.400**	
			Totaal besparingen	**3.099.900**	**4.739.900**	**6.104.900**	**6.894.900**	

	Totaal gerealiseerde maatregelen	1.652.900	1.802.900	1.802.900	1.802.900
	Totaal maatregelen die verlopen volgens plan	1.447.000	2.937.000	4.302.000	5.092.000

TOELICHTING VOORTGANG MAATREGELEN (STATUS GRIJS, ORANJE OF ROOD):

Financieel technische maatregelen:

FT2 Onvoorzien

Het budget voor onvoorziene uitgaven is verlaagd naar € 1. Hiermee is de bezuinigingsmaatregel gerealiseerd.

FT3 Exploitatielasten duurzaamheid

Het exploitatiebudget voor extra duurzaamheidsimpulsen is daadwerkelijk verlaagd waardoor dit bedrag niet meer beschikbaar is.

FT4 Afschrijvingstermijn gebouwen verlengen van 40 naar 50 jaar

De afschrijvingstermijn van bedrijfsgebouwen is aangepast van 40 jaar naar 50 jaar. We zien in de praktijk dat gebouwen langer meegaan dan de termijn van 40 jaar. We hebben daarom de afschrijvingstermijn van gebouwen verlengd naar 50 jaar en sluiten hierdoor meer aan bij de levensduur. Het jaarlijkse voordeel van € 550.000 is hiermee gerealiseerd.

FT6 Vervallen budget uitvoeringsagenda in 2025 structureel verwerken

Het exploitatiebudget verlaagd waardoor dit bedrag niet meer beschikbaar is.

FT7 Verlagen budget inspecties kinderopvang naar realisatie 2024

Het exploitatiebudget verlaagd waardoor dit bedrag niet meer beschikbaar is. Op basis van de realisatie 2025 zien wij ook geen reden om aan te nemen dat de budgetverlaging niet gerealiseerd gaat worden.

FT8 Besparing re-integratiemiddelen

Het exploitatiebudget is verlaagd met € 150.000 vanaf 2027. De middelen zijn daarmee niet mee beschikbaar en kunnen niet meer ingezet worden. Daarmee zien wij de maatregel als gerealiseerd.

FT10 PGB WMO

Het budget is structureel verlaagd. De huidige raming wordt realistisch geacht. Daarmee zien wij deze maatregel als gerealiseerd.

FT11 PGB Jeugd

Het budget is structureel verlaagd. De huidige raming wordt realistisch geacht. Daarmee zien wij deze maatregel als gerealiseerd.

FT12 Volkshuisvesting (GREX)

Dit betreft het invoeren van projectfinanciering voor de grondexploitaties. De voorgestelde besparing is verwerkt in de grondexploitatie Businesspark 7PoortII.

Beleidsmatige aanpassingen:

BA7 Zevenaar Doet anders inrichten

Conform opdracht van de raad is Zevenaar Doet anders ingericht. Het besteedbare bedrag per huishouden is verlaagd van €10,00 naar €7,50 en er is sprake van één ronde per jaar.

BA9 Schoolmaatschappelijk werk structureel opnemen

Het maatschappelijk werk op school wordt structureel voortgezet voor de basisscholen en het voortgezet onderwijs in Zevenaar. Dit is conform het raadsbesluit over het maatschappelijk werk op school.

Inkomstenverhogende maatregelen:

IV4 Huwelijken

Uit onderzoek begin 2025 bleek dat de gemeente Zevenaar lagere tarieven hanteerde voor het voltrekken van huwelijken dan omliggende gemeenten. Het tarief (leges) voor een huwelijk is per 2026 structureel verhoogd naar het niveau van omliggende gemeenten. Hiermee is de maatregel gerealiseerd.

IV7 Lijkbezorgingsrechten

We hebben begin 2025 onze tarieven vergeleken met omliggende gemeenten om te beoordelen of er redelijkheid is voor tariefsverhoging, mede in relatie tot het kostendekkendheidspercentage. De tarieven van omliggende gemeenten bleken sterk uiteen te lopen. We hebben de tarieven per 2026 structureel met 10% verhoogd. Hiermee is de maatregel afgerond.

IV9 Omgevingsleges

We hebben begin 2025 de kosten en opbrengsten van de omgevingsleges ingeschat op basis van actuele data. Hierbij is gebruik gemaakt van het Handhavingsuitvoeringsplan. Bovendien hebben we onze tarieven vergeleken met omliggende gemeenten. De verschillende tarieven die voortvloeien uit de Omgevingswet hebben we per 2026 structureel met 22% verhoogd naar het niveau van de omliggende gemeenten. Daarmee is de maatregel uitgevoerd.

BIJLAGEN

OVERZICHT RESULTATEN

Onderstaande tabel geeft alle resultaten weer die zijn opgenomen in deze collegeperiode. Ook de resultaten die zijn gerealiseerd in eerdere documenten worden hier gepresenteerd.

Resultaat	Jaar realisatie	Status 2025 2e VGR	Status 2025 REK	Status 2026 1e VGR
0. Bestuur en ondersteuning				
0.1.1 Wij stellen een nieuw dienstverleningsbeleid op	2023-2024			
0.1.2 Wij breiden onze online dienstverlening uit	2022-2026			
0.1.3 Wij communiceren in begrijpelijke taal	2022-e.v.			
0.1.4 Wij maken onze processen klantgerichter	2024-2026			
0.2.1 Wij coördineren participatie	2023-2025			
0.3.1 Wij werken aan verbetering van de (organisatie)cultuur	Doorlopend			
0.4.1 Wij verbeteren onze interne beheersing	Doorlopend			
0.4.2 Wij herijken het inkoopbeleid en positioneren de inkoopfunctie	2023-2025			
0.4.3 Wij groeien verder als aantrekkelijke werkgever	2022-2026			
0.4.4 Wij voeren een strategisch personeelsbeleid	2023-2024			
0.4.5 Wij herijken de bestuurlijke opdracht aan RID de Liemers	2022-2024			
0.4.6 Wij verbeteren onze datahuishouding en datagedreven werken in Zevenaar	2022-2026			
0.4.7 Wij verbeteren het functioneel beheer in de informatievoorziening	2022-2025			
0.4.8 Wij verbeteren het (digitaal) documentenbeheer	2022-2025			
0.4.9 Wij voeren de Wet open overheid (Woo) uit	2022-2027			
0.4.10 Wij herijken het Integraal Accommodatiebeleid 2020-2040	2025-2026			
0.5.1 Wij voeren de planning- en controlcyclus uit	2022-2026			
0.5.2 We herijken de lokale belastingen	2023-2026			
1. Veiligheid				
1.1.1 Wij voorkomen dat jongeren overlast op straat veroorzaken en treden op tegen van overlast gevende en/of criminele jeugdgroepen	2022-2026			
1.1.2 Wij zetten in op het terugdringen van meldingen van personen met verward gedrag en betere begeleiding naar passende hulp	2022-2025			
1.1.3 Wij vergroten en bewaken de veiligheid en leefbaarheid in alle kernen	2022-e.v.			
1.2.1 Wij vergroten de zichtbaarheid van de boa's in buurten en wijken en werken aan het verhogen van het veiligheidsgevoel	2023-2023			
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				

2.1.1 Wij anticiperen op het doortrekken van de A15 en het verbreden van de A12	2024-2028	
2.1.2 Wij verbeteren de aansluiting van de fietsstraat Babberichseweg met het centrum	2022-2024	
2.1.3 Wij beschermen en geven voorrang aan fietsers, voetgangers en mensen met een beperking in het verkeer	2022-2030	
2.1.4 Wij actualiseren het verkeers- en mobiliteitsbeleid	2024-2025	
2.1.5 Wij inventariseren verkeersonveilige situaties en ondersteunen lokale initiatieven	2022-2026	
2.1.6 Wij nemen regie op de verbetering van de verkeerssituatie Witte Kruis en stimuleren RWS en de provincie om het wegennet rondom Babberich en Zevenaar te verbeteren en hierop te anticiperen	2022-2030	
2.1.7 Wij anticiperen op wijzigingen in de infrastructuur en op toename van verkeer	2024-2025	
2.1.8 Wij richten de Edisonstraat opnieuw in	2024-2028	
2.2.1 Wij spannen ons in voor de komst van hub Zevenaar Oost	2023-2030	
2.2.2 Wij behouden de buurtbus	2022-2030	
2.2.3 Wij zetten in op het voorkomen van de realisatie van de Noordtak	2022-2026	
2.2.4 Wij nemen deel aan de Groene Metropoolregio: opgave Verbonden Regio	2021-2026	
2.3.1 Wij actualiseren het parkeerbeleid.	2022-2025	
3. Economie		
3.1.1 Wij werken samen aan een toekomstbestendig centrum van Zevenaar	2022-2026	
3.1.2 Wij zetten in op het herinrichten en aantrekkelijker maken van de pleinen in het centrum van Zevenaar	2022-2025	
3.2.1 Wij blijven inzetten op de realisatie van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ)	2017-2027	
3.2.2 Wij zetten in op het toekomstbestendig maken van het bedrijventerrein Tatelaar/Hengelder	2021-2025	
3.2.3 Wij maken plannen voor de ontwikkeling van 7Poort II	2022-2035	
3.3.1 Wij stimuleren partners om in te zetten op meer balans op de krappe arbeidsmarkt	2023-2025	
3.3.2 Wij participeren in de Liemerse Ambassade	2023-2026	
3.3.3 Wij nemen deel aan de Groene Metropoolregio: opgave Productieve Regio	2021-2026	
3.3.4 Wij voeren de Economische Agenda Zevenaar uit	2022-2026	
3.3.5 Wij voeren de Liemers Economische Visie uit	2023-2026	
3.3.6 Wij zetten in op een toekomstbestendig ondernemersklimaat voor agrariërs	2022-2024	
4. Onderwijs		
4.1.1 Wij vernieuwen het Integraal Huisvestingsplan (IHP)	2023-2025	
4.1.2 Wij onderzoeken de invulling van de locatie Vestersbos 4	2022-2022	

5. Sport, cultuur en recreatie

5.2.1 Wij verhogen de sport- en beweegdeelname	2022-2026	
5.2.2 Wij promoten het sportaanbod	2023-2026	
5.2.3 Wij maken sportpark Hengelder toekomstbestendig	2023-2026	
5.2.4 Wij willen vitalere sportverenigingen en sportaanbieders	2023-2026	
5.2.5 Wij stimuleren aangepast sporten	2023-2026	
5.3.1 Wij stellen een Beleidsnotitie Erfgoed op en geven hier uitvoering aan	2023-e.v.	
5.3.2 Wij stellen de herziene Archeologische Beleidskaart Zevenaar en een parapluplan Archeologie Zevenaar vast	2023-e.v.	
5.3.3 Wij stellen een Individueel Management Plan De Neder-Germaanse Limes, Herwen-De Bijland op en geven hier uitvoering aan	2022-e.v.	
5.3.4 Wij zetten in op doorontwikkeling van de Turmac Cultuurfabriek	2022-2026	
5.3.5 Wij zetten in op doorontwikkeling van de prestatieafspraken met Kunstwerk! en Filmhuis Zevenaar	2022-2026	
5.4.1 Wij voeren het Beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 2030 uit	2022-2030	
5.4.2 Wij nemen deel aan de Groene Metropoolregio: opgave Ontspannen Regio	2022-2026	
5.5.1 Wij zetten in op verduurzaming van dorpshuizen	2023-2026	
5.6.1 Wij hebben meer aandacht voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte	2022-2032	
5.6.2 Wij vergroten de biodiversiteit	2023-2026	
5.6.3 Wij breiden het aantal bomen uit	2023-2026	
5.6.4 Wij bestrijden schadelijke planten	2023-2026	
5.6.5 Wij betrekken de samenleving bij de openbare ruimte	2023-2026	
5.6.6 Wij verbeteren speel- en ontmoetingsplekken	2023-2025	
5.6.7 Wij bevorderen de toegankelijkheid van de openbare ruimte	2023-2026	
5.1.1 Wij benutten subsidies beter om onze beleidsdoelstellingen te bereiken	2023-2026	

6. Sociaal domein

6.1.1 Bestendigen en versterken samenwerking armoedeplatform	2022-2026	
6.1.2 Wij synchroniseren waar mogelijk de inkomensgrenzen van minimaregelingen	2022-2025	
6.1.3 Wij breiden de aanpak vroegsignalering schulden uit en zetten in op doorontwikkeling hiervan	2022-2024	
6.2.1 Wij beoordelen en evalueren de Beleidsvisie Sociaal Domein 2020-2023	2023-2023	
6.2.2 Wij bieden een herkenbare toegang tot het sociaal domein	2023-2025	
6.2.3 Wij verbeteren de afspraken en sturen op het aantal contracten met (regionale) aanbieders van jeugdzorg en wmo	2022-2026	

6.2.4 Wij werken efficiënt en eenvoudig in het sociaal domein	2022-2026			
6.2.5 Wij stellen een verbeterplan doelgroepenvervoer op	2023-2025			
6.2.6 Wij volgen de landelijke (financiële) ontwikkelingen rondom jeugdzorg	2022-2026			
6.3.1 Wij onderzoeken een manier van waardering voor mantelzorgers	2022-2024			
6.4.1 Wij willen een passende uitvoering van de Participatiewet	2022-2025			
6.4.2 Wij heroverwegen de bezuinigingen in het maatschappelijke veld	2023-2024			
6.4.3 Wij experimenteren met de regels voor werkzoekenden voor het verkrijgen van een baan en de regels voor vrijwilligerswerk	2022-2024			
7. Volksgezondheid en milieu				
7.1.1 Wij optimaliseren de aanwezigheid van AED's in wijken en dorpen	2022-2025			
7.1.2 Wij werken aan verbetering van aanrijdtijden van ambulancezorg	2022-2025			
7.1.3 Wij versterken de ondersteuning van (aanstaande) ouders en bieden van passende hulp aan kwetsbare (aanstaande) ouders	2023-2025			
7.1.4 Wij zetten ons in voor behoud van de ziekenhuiszorg in ziekenhuis Rijnstate Zevenaar	2022-2025			
7.2.1 Wij stimuleren maatschappelijke discussie, bewustwording en voorlichting over de energietransitie	2023-2026			
7.2.2 Wij verduurzamen onze eigen organisatie en vastgoed	2025-2026			
7.2.3 Wij werken in de regio samen aan de regionale energiestrategie	2023-e.v.			
7.2.4 Wij zetten in op energiebesparing	2023-2026			
7.2.5 Wij verruimen de laadinfrastructuur voor elektrische auto's	2022-2026			
7.4.1 Wij zetten ons in voor het keurmerk Fairtrade gemeente	2023-2026			
7.4.2 Wij werken aan de opgave circulaire economie, ook via de Groene Metropoolregio	2023-2025			
7.4.3 Wij vernieuwen het afvalbeleid	2024-2025			
7.5.1 Wij nemen maatregelen ter voorkoming van wateroverlast en droogte	2023-2026			
7.5.2 Wij verminderen hittestress	2024-2026			
7.3.1 Wij voeren de plannen van de Warmtevisie uit	2023-2026			
7.3.2 Wij zetten in op een warmtenet en het gebruik van restwarmte	2023-2026			
7.6.1 Wij onderzoeken de mogelijkheden van verbeteren van de luchtkwaliteit	2023-2024			
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
8.1.1 Wij actualiseren de woonvisies	2023-2024			
8.1.2 Wij zetten een doorstroommakelaar in	2023-2026			

8.1.3 Wij maken jaarlijks prestatieafspraken met woningcorporaties	2023-e.v.	
8.1.4 Wij stellen een woningbouwplan voor een continue bouwstroom op en geven uitvoering aan dit plan	2022-2026	
8.2.1 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Groene Groeiregio	2023-2025	
8.2.2 Wij geven uitvoering aan de Omgevingswet	2022-2026	
8.2.3 Wij intensiveren participatie bij ruimtelijke plannen en wonen	2022-2026	
8.2.4 Wij werken samen met partners aan de realisering van het Rivierklimaatpark	2022-e.v.	

OVERZICHT BEGROTINGSWIJZIGINGEN TOT DE 1E VOORTGANGSRAPPORTAGE

In deze bijlage nemen wij het overzicht op van de wijzigingen van de begroting die nog niet in de meerjarenbegroting 2026-2029 zijn verwerkt tot deze voortgangsrapportage. Dit betreft de wijzigingen tot de 1e voortgangsrapportage en de administratieve wijzigingen.
De wijzigingen tot de 1e voortgangsrapportage betreffen de verwerking van uw besluiten in de afgelopen maanden die nog niet in de meerjarenbegroting verwerkt konden worden. In de administratieve wijzigingen nemen wij aanpassingen op de vastgestelde begroting op, zonder financieel effect.

Wijzigingen tot de 1e voortgangsrapportage

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
BATEN				
Totaal baten				
LASTEN				
0. Bestuur en ondersteuning				
Overheveling restant budgetten 2025 met dekking vanuit een reserve	39	0	0	0
Uitvoering visie Turmac Cultuurfabriek (TCF) 2025-2030	0	7	7	7
Verkenningsfase herindeling	100	0	0	0
Totaal programma 0.	**139**	**7**	**7**	**7**
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
Overheveling restant budgetten 2025 met dekking vanuit een reserve	-71	0	0	0
Totaal programma 2.	**-71**			
4. Onderwijs				
Actualisatie bouwvoorbereidingskrediet basisschool de Wissel	0	0	0	0
Totaal programma 4.				
5. Sport, cultuur en recreatie				
Overheveling restant budgetten 2025 met dekking vanuit een reserve	301	0	0	0
Renovatie en aanleg kunstgrasvelden	0	188	188	188
Uitvoering visie Turmac Cultuurfabriek (TCF) 2025-2030	54	54	0	0
Totaal programma 5.	**355**	**242**	**188**	**188**
6. Sociaal domein				
Actualisatie participatiebeleid - ontwikkeling/implementatie van 'Het Participatiekompas'	20	0	0	0
Budgetmutatie impulsvoorstel versterking sociale basis 2026-2027	200	0	0	0
Budgetmutatie inzet incidentele middelen procesoptimalisatie 2026 sociaal domein	100	0	0	0
Overheveling restant budgetten 2025 met dekking vanuit een reserve	100	0	0	0
Totaal programma 6.	**420**			

7. Volksgezondheid en milieu				
Fasering budget bestemmingsreserve duurzaamheid - warmtenet stad Zevenaar	-207	207	0	0
Overheveling restant budgetten 2025 met dekking vanuit een reserve	270	0	0	0
Totaal programma 7.	**63**	**207**		
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Budgetmutatie masterplan Lathum Later	-77	427	0	0
Overheveling restant budgetten 2025 met dekking vanuit een reserve	713	0	0	0
Totaal programma 8.	**636**	**427**		
Totaal lasten	**1.542**	**883**	**195**	**195**
Geraamd saldo baten en lasten	**-1.542**	**-883**	**-195**	**-195**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen	3.563	611	0	0
Toevoegingen	1.944	0	0	0
Totaal mutaties reserves	1.619	**611**	**0**	**0**
Geraamd saldo	**77**	**-272**	**-195**	**-195**

Toelichting financiële ontwikkelingen

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Actualisatie bouwvoorbereidingskrediet basisschool de Wissel	**0**	**0**	**0**	**0**
In de raad van januari 2026 is besloten om het benodigde bouwvoorbereidingskrediet voor nieuwbouw van basisschool de Wissel te verhogen van € 250.000 naar € 550.000 (incl. btw) en beschikbaar te stellen, zoals overeengekomen als 10% voorbereidingskrediet binnen het vastgestelde Integraal Huisvestingsplan (IHP).				
Actualisatie participatiebeleid - ontwikkeling/implementatie van 'Het Participatiekompas'	**-20**	**0**	**0**	**0**
In de raadsvergadering van 17 december 2025 is besloten een bedrag van € 20.000 beschikbaar te stellen in 2026 voor ontwikkeling en implementatie van 'Het Participatiekompas' en deze te dekken uit de algemene reserve. Voor de verdere uitwerking van 'Het Participatiekompas' en de ontwikkeling van de toolbox zijn middelen nodig. De incidentele kosten bedragen € 20.000 en zijn bestemd voor communicatie, het ontwerp van 'Het Participatiekompas' en de visuele en inhoudelijke ontwikkeling van de toolbox.				
Budgetmutatie impulsvoorstel versterking sociale basis 2026-2027	**-200**	**0**	**0**	**0**

In de raadsvergadering van 25 februari 2026 heeft de raad besloten om de ontvangen compensatie over 2023 en 2024 naar aanleiding van het rapport Van Ark te gebruiken voor het versterken van de sociale basis. Hiervoor is een bestemmingsreserve gecreëerd waaraan € 1.944.000 zal worden toegevoegd.
De bestemmingsreserve impuls Sociale basis en sterk lokaal team is bedoeld om de incidentele kosten te dekken die voortkomen uit het impulsvoorstel Versterken Sociale basis 2026-2027. In co-creatie met strategische partners in het voorliggend veld zullen deze middelen worden ingezet voor sterkere sociale netwerken en een laagdrempelige toegang.
In 2026 onttrekken wij € 200.000 uit de bestemmingsreserve voor het aantrekken van projectleiders.

Budgetmutatie inzet incidentele middelen procesoptimalisatie 2026 sociaal domein	**-100**	**0**	**0**	**0**

In de raadsvergadering van 28 januari 2026 heeft de raad besloten om een incidenteel budget van € 100.000 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de procesoptimalisatie sociaal domein in 2026 zoals opgenomen in het verbeterplan. Dit budget zal worden gedekt uit de algemene reserve.

Budgetmutatie masterplan Lathum Later	**77**	**-427**	**0**	**0**

In de raadsvergadering van 25 februari 2026 is besloten een (subsidie) bijdrage van maximaal € 350.000 uit de algemene reserve beschikbaar te stellen voor de realisatie van het Masterplan Lathum Later. Ook faseren wij het door de gemeente beschikbaar gestelde bedrag tussen 2026 en 2027.

Fasering budget bestemmingsreserve duurzaamheid - warmtenet stad Zevenaar	**207**	**-207**	**0**	**0**

In de raadsvergadering van 25 februari 2026 is middels een amendement besloten dat het resterende budget voor warmtenet stad Zevenaar van € 406.000 gefaseerd beschikbaar wordt gesteld voor de uitvoering. Er zijn drie fases gedefinieerd. Als in een fase niet is voldaan aan de criteria dan moet de raad worden geconsulteerd voor heroverweging en besluitvorming over het vervolg. Fase 2 en 3 zijn gepland in 2027.

Overheveling restant budgetten 2025 met dekking vanuit een reserve	**-1.352**	**0**	**0**	**0**

Diverse budgetten waar een dekking vanuit een reserve tegenover staat zijn, conform de financiële verordening, doorgeschoven van 2025 naar 2026. per saldo is dit een budgettair neutrale wijziging.

Renovatie en aanleg kunstgrasvelden	**0**	**-188**	**-188**	**-188**

Op 25 februari 2026 heeft de raad besloten middelen beschikbaar te stellen voor een vervanging en aanleg van kunstgrasvelden op sportpark Hengelder.

Uitvoering visie Turmac Cultuurfabriek (TCF) 2025-2030	**-54**	**-61**	**-7**	**-7**

in de raadsvergadering van 25 februari jl. is extra budget beschikbaar gesteld voor investering in de TCF voor inrichting van de 'Multizaal' en extra incidentele (voor 2026 en 2027) subsidie voor professionalisering van het Filmhuis.

Verkenningsfase herindeling	**-100**	**0**	**0**	**0**

In de raadsvergadering van 28 oktober 2025 is besloten een bedrag van € 100.000 beschikbaar te stellen in 2026 en deze te dekken uit de algemene reserve. Bedrag is bedoeld voor de uitvoering van de opdrachten in de verkenningsfase van de herindeling.

Totaal mutaties	**-1.542**	**-883**	**-195**	**-195**

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Actualisatie participatiebeleid - ontwikkeling/implementatie van 'Het Participatiekompas'	**20**	**0**	**0**	**0**

In de raadsvergadering van 17 december 2025 is besloten een bedrag van € 20.000 beschikbaar te stellen in 2026 voor ontwikkeling en implementatie van 'Het Participatiekompas' en deze te dekken uit de algemene reserve. Voor de verdere uitwerking van 'Het Participatiekompas' en de ontwikkeling van de toolbox zijn middelen nodig. De incidentele kosten bedragen € 20.000 en zijn bestemd voor communicatie, het ontwerp van 'Het Participatiekompas' en de visuele en inhoudelijke ontwikkeling van de toolbox.

Budgetmutatie impulsvoorstel versterking sociale basis 2026-2027	**200**	**0**	**0**	**0**

In de raadsvergadering van 25 februari 2026 heeft de raad besloten om de ontvangen compensatie over 2023 en 2024 naar aanleiding van het rapport Van Ark te gebruiken voor het versterken van de sociale basis. Hiervoor is een bestemmingsreserve gecreëerd waaraan € 1.944.000 zal worden toegevoegd.
De bestemmingsreserve impuls Sociale basis en sterk lokaal team is bedoeld om de incidentele kosten te dekken die voortkomen uit het impulsvoorstel Versterken Sociale basis 2026-2027. In co-creatie met strategische partners in het voorliggend veld zullen deze middelen worden ingezet voor sterkere sociale netwerken en een laagdrempelige toegang.
In 2026 onttrekken wij € 200.000 uit de bestemmingsreserve voor het aantrekken van projectleiders.

Budgetmutatie inzet incidentele middelen procesoptimalisatie 2026 sociaal domein	**100**	**0**	**0**	**0**

In de raadsvergadering van 28 januari 2026 heeft de raad besloten om een incidenteel budget van € 100.000 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de procesoptimalisatie sociaal domein in 2026 zoals opgenomen in het verbeterplan. Dit budget zal worden gedekt uit de algemene reserve.

Budgetmutatie masterplan Lathum Later	**0**	**350**	**0**	**0**

In de raadsvergadering van 25 februari 2026 is besloten een (subsidie) bijdrage van maximaal € 350.000 uit de algemene reserve beschikbaar te stellen voor de realisatie van het Masterplan Lathum Later. Ook faseren wij het door de gemeente beschikbaar gestelde bedrag tussen 2026 en 2027.

Fasering budget bestemmingsreserve duurzaamheid - warmtenet stad Zevenaar	**-207**	**207**	**0**	**0**

In de raadsvergadering van 25 februari 2026 is middels een amendement besloten dat het resterende budget voor warmtenet stad Zevenaar van € 406.000 gefaseerd beschikbaar wordt gesteld voor de uitvoering. Er zijn drie fases gedefinieerd. Als in een fase niet is voldaan aan de criteria dan moet de raad worden geconsulteerd voor heroverweging en besluitvorming over het vervolg. Fase 2 en 3 zijn gepland in 2027.

Overheveling restant budgetten 2025 met dekking vanuit een reserve	**1.352**	**0**	**0**	**0**

Diverse budgetten waar een dekking vanuit een reserve tegenover staat zijn, conform de financiële verordening, doorgeschoven van 2025 naar 2026. per saldo is dit een budgettair neutrale wijziging.

Uitvoering visie Turmac Cultuurfabriek (TCF) 2025-2030	**54**	**54**	**0**	**0**

in de raadsvergadering van 25 februari jl. is extra budget beschikbaar gesteld voor investering in de TCF voor inrichting van de 'Multizaal' en extra incidentele (voor 2026 en 2027) subsidie voor professionalisering van het Filmhuis.

Verkenningsfase herindeling	**100**	**0**	**0**	**0**

In de raadsvergadering van 28 oktober 2025 is besloten een bedrag van € 100.000 beschikbaar te stellen in 2026 en deze te dekken uit de algemene reserve. Bedrag is bedoeld voor de uitvoering van de opdrachten in de verkenningsfase van de herindeling.

Totaal reservemutaties	**1.619**	**611**	**0**	**0**

Administratieve wijzigingen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
0. Bestuur en ondersteuning				
Budget openbare werken	0	0	0	0
Budgetmutatie Assetbeheer Systeem team Beheer Fysieke Leefomgeving	-15	-15	-15	-15
Budgetmutatie doorbelasting kostenplaats materieel	-4	-5	-5	-4
Detachering diverse medewerkers team OFLV	0	0	0	0
Detailstructuur organisatieontwikkeling	50	50	50	50
Doorbelasting materieel openbare werken	-55	0	0	0
Inkomsten uit detachering	0	0	0	0
Presentatieboeking kantinekosten en bloemen/attenties lief en leed	0	0	0	0
Starters- en toekomstbestendig wonen leningen	-4	-4	-4	-4
Verdeling budget wegens ziekte	0	0	0	0
Verdeling opleidingsbudget 2026	0	0	0	0
Totaal programma 0.	**-28**	**27**	**27**	**27**
1. Veiligheid				
Doorbelasting materieel openbare werken	1	0	0	0
Overheveling budget dierentehuis Arnhem e.o.	0	0	0	0
Totaal programma 1.	**1**	**0**	**0**	**0**
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
Budget mobiel parkeren.	0	0	0	0
Budget straatreiniging	0	0	0	0
Budgetmutatie Assetbeheer Systeem team Beheer Fysieke Leefomgeving	5	5	5	5
Budgetmutatie doorbelasting kostenplaats materieel	4	5	5	4
Doorbelasting materieel openbare werken	8	0	0	0
Doorbelasting straatreiniging	-10	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget voorziening openbare verlichting	0	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget voorziening wegen	0	0	0	0

Overheveling budget verkeerseducatie naar andere FCL	0	0	0	0
Totaal programma 2.	**8**	**10**	**10**	**9**
3. Economie				
Administratieve wijziging budget Economie	0	0	0	0
Doorbelasting materieel openbare werken	1	0	0	0
Totaal programma 3.	**1**	**0**	**0**	**0**
5. Sport, cultuur en recreatie				
Budgetmutatie Assetbeheer Systeem team Beheer Fysieke Leefomgeving	5	5	5	5
Doorbelasting materieel openbare werken	32	0	0	0
Totaal programma 5.	**37**	**5**	**5**	**5**
6. Sociaal domein				
Budgetmutatie kosten Oekraine	0	0	0	0
Doorbelasting materieel openbare werken	0	0	0	0
Experiment altenatieve woonvormen	0	0	0	0
Totaal programma 6.	**0**	**0**	**0**	**0**
7. Volksgezondheid en milieu				
Budget afvalinzameling -restafval (huishoudelijk)	0	0	0	0
Budgetmutatie Assetbeheer Systeem team Beheer Fysieke Leefomgeving	5	5	5	5
Doorbelasting materieel openbare werken	12	0	0	0
Doorbelasting straatreiniging	10	0	0	0
Starters- en toekomstbestendig wonen leningen	4	4	4	4
Totaal programma 7.	**31**	**9**	**9**	**9**
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Detailstructuur organisatieontwikkeling	-50	-50	-50	-50
Presentatieboeking budget Omgevingsvergunningen	0	0	0	0
Totaal programma 8.	**-50**	**-50**	**-50**	**-50**
Totaal Administratieve wijzigingen exploitatie	**0**	**0**	**0**	**0**

OVERZICHT MUTATIES OP INVESTERINGEN

Onderstaande tabel geeft alle mutaties met betrekking tot investeringsbedragen die zijn opgenomen in deze voortgangsrapportage. Hierbij treft u ook de investeringsbedragen van raadsbesluiten sinds de vaststelling van de meerjarenbegroting 2026-2029 aan. De kapitaallasten van deze investeringen zijn verwerkt in de baten en lasten van de verschillende programma's.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Actualisatie bouwvoorbereidingskrediet basisschool de Wissel	300	0	0	0
Actualisatie investering aankoop grond locaties Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) en voorbereidingskredieten	-11.525	11.525	0	0
Actualisatie investering parkeerdek Masiusplein	578	0	0	0
Actualisatie investering raadzaal inrichting en installaties	230	0	0	0
Actualisatie investering Schipperspoortje	38	0	0	0
Actualisatie investering straatmarkt en evenementen	80	0	0	0
Actualisatie investering vervangende nieuwbouw De Tamboerijn	-230	-15	-1.905	2.150
Actualisatie investering vervangende nieuwbouw De Wissel	-3.460	630	2.830	0
Actualisatie investeringen duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	0	0	0	0
Actualisatie investeringen openbaar groen	-184	184	0	0
Actualisatie investeringen riolering	-569	569	0	0
Actualisatie investeringen spelen	-347	0	347	0
Actualisatie investeringen wegen	-1.513	1.513	0	0
Actualisatie investeringenbudgetten programma 3	-461	161	300	0
Actualisatie investeringsbudget voertuig boa's	36	0	0	0
Actualisatie investeringsbudgetten programma 2	-360	-176	-914	1.366
Bouwkundige aanpassing voormalige ds. Jonkerschool	-25	0	0	0
Investeringsbudget administratief verplaatsen	0	0	0	0
Overheveling deel budget naar andere ECL	0	0	0	0
Renovatie en aanleg kunstgrasvelden	2.632	0	0	0
Restant investeringsbudgetten 2025	33.302	0	0	0
Starters- en toekomstbestendig wonen leningen	791	0	0	0
Uitvoering visie Turmac Cultuurfabriek (TCF) 2025-2030	66	0	0	0